

projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
dla obszarów zabudowy i obszarów rolnych w Gminie Ujszoły
w rejonie ul. Mostowej w Ujszalach

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

**projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
dla obszarów zabudowy i obszarów rolnych w Gminie Ujszoły
w rejonie ul. Mostowej w Ujszalach**

Spis treści:

I. Wstęp	5
II. Zawartość i główne cele projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ul. Mostowej w Ujsolach	6
III. Powiązania projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego z innymi dokumentami	8
IV. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy	8
V. Dopuszczalne zagospodarowanie terenu w rejonie ul. Mostowej w Ujsolach określone w aktualnie obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego	12
VI. Istniejący stan środowiska w rejonie ul. Mostowej w Ujsolach	13
1. Poszczególne elementy przyrodnicze i ich wzajemne powiązania oraz procesy zachodzące w środowisku	14
1.1 Ukształtowanie terenu i budowa geologiczna	14
1.2 Klimat	15
1.3 Gleby	16
1.4 Wody	16
1.5 Siedliska przyrodnicze i zbiorowiska roślinne	18
1.6 Wzajemne powiązania poszczególnych elementów przyrodniczych	21
2. Dotychczasowe zmiany w środowisku	21
3. Struktura przyrodnicza obszaru, w tym różnorodności biologicznej	22
4. Powiązania przyrodnicze obszaru z jego szerszym otoczeniem	22
5. Zasoby przyrodnicze i ich ochrona	23
6. Walory krajobrazowe i ich ochrona prawna	35
7. Jakość środowiska oraz jego zagrożenia wraz z identyfikacją tych zagrożeń	37
7.1 Powietrze atmosferyczne	37
7.2 Wody	40
7.3 Gleby	41
7.4 Flora i Fauna	41
7.5 Identyfikacja zagrożeń środowiska	41
VII. Ocena stanu i funkcjonowania środowiska w rejonie ul. Mostowej w Ujsolach	44
1. Ocena odporności środowiska na degradację oraz zdolności do regeneracji	44

2. Ocena stanu ochrony i użytkowania zasobów przyrodniczych, w tym różnorodności biologicznej 45
3. Ocena stanu zachowania walorów krajobrazowych oraz możliwości ich kształtowania . 46
4. Ocena zgodności dotychczasowego użytkowania i zagospodarowania obszaru z cechami i uwarunkowaniami przyrodniczymi 47
5. Ocena charakteru i intensywności zmian zachodzących w środowisku 47
6. Ocena stanu środowiska oraz jego zagrożeń i możliwości ich ograniczenia 48

VIII. Potencjalne zmiany istniejącego stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ul. Mostowej w Ujsolach 50

IX. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem 52

X. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ul. Mostowej w Ujsolach 52

XI. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ul. Mostowej oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy ochrony środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania przedmiotowego dokumentu 53

XII. Przewidywane znaczące oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko 55

1. Oddziaływania na obszar Natura 2000 oraz jego integralność 56
- 1.1 Specjalny obszar ochrony siedlisk Beskid Żywiecki (PLH240006) 57
- 1.2 Specjalny obszar ochrony ptaków Beskid Żywiecki (PLB240002) 79
2. Oddziaływania na cele ochrony przyrody Żywieckiego Parku Krajobrazowego i jego otuliny..... 87
3. Oddziaływania na cele ochrony rezerwatów przyrody 88
4. Oddziaływania na bioróżnorodność oraz na lokalne ostoje przyrody istotne dla zachowania bioróżnorodności 88
5. Oddziaływania na rośliny, grzyby i zwierzęta, w tym na stanowiska gatunków chronionych 89
6. Oddziaływania na funkcjonowanie połączeń pomiędzy obszarami Natura 2000 w obrębie Południowego Korytarza Ekologicznego 90
7. Oddziaływania na funkcjonowanie korytarzy ekologicznych 91
8. Oddziaływania na funkcjonowanie lokalnych korytarzy ekologicznych 94
9. Oddziaływania na drzewa i grupy drzew chronionych oraz predysponowanych do objęcia ochroną 94
10. Oddziaływania na ludzi 94

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
dla obszarów zabudowy i obszarów rolnych w Gminie Ujsolę w rejonie ul. Mostowej w Ujsolach

11. Oddziaływania na wody powierzchniowe i podziemne, w tym na jednolite części tych wód	95
12. Oddziaływania na powietrze atmosferyczne	97
13. Oddziaływania na powierzchnię ziemi i gleby	98
14. Oddziaływania na krajobraz	99
15. Oddziaływania na klimat	99
16. Oddziaływania na zasoby naturalne	100
17. Oddziaływania na zabytki i dobra materialne	100
18. Oddziaływania na tereny sąsiednie	101
19. Możliwość transgranicznego oddziaływania na środowisko	101

XIII. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ul. Mostowej w Ujsolach .....

1. Ochrona ludzi	102
2. Ochrona bioróżnorodności	103
3. Ochrona powietrza atmosferycznego	103
4. Ochrona wód	104
5. Ochrona powierzchni ziemi i gleb	104
6. Ochrona krajobrazu	105
7. Ochrona przed powodzią	105
8. Ochrona zabytków	106

XIV. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ul. Mostowej wraz z uzasadnieniem ich wyboru .....

XV. Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ul. Mostowej .....

XVI. Streszczenie w języku niespecjalistycznym .....

I. Wstęp

Niniejsze opracowanie stanowi prognozę oddziaływania na środowisko sporządzoną dla projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszarów zabudowy i obszarów rolnych w Gminie Ujsolę w rejonie ul. Mostowej w Ujsolach.

Sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko jest jednym z etapów strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, definiowanej jako postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu.

Cele prognozy oddziaływania na środowisko wynikają bezpośrednio z obowiązujących przepisów prawa dotyczących ochrony środowiska, w szczególności z ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2020r., poz. 293, z późniejszymi zmianami) oraz ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2020r., poz. 1219, z późniejszymi zmianami). Głównymi celami niniejszej prognozy, są:

- ocena stopnia i sposobu uwzględnienia zagadnień zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego;
- ocena potencjalnych skutków środowiskowych wdrażania ustaleń przedmiotowego dokumentu;
- przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań.

Zgodnie z art. 8 i art. 71 ustawy Prawo ochrony środowiska, zasady zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska stanowią podstawę do sporządzania między innymi miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w których:

- określa się rozwiązania niezbędne do zapobiegania powstawaniu zanieczyszczeń, zapewnienia ochrony przed powstającymi zanieczyszczeniami oraz przywracania środowiska do właściwego stanu;
- ustala się warunki realizacji przedsięwzięć, umożliwiające uzyskanie optymalnych efektów w zakresie ochrony środowiska.

Dodatkowo, przy określaniu przeznaczenia i sposobu zagospodarowania terenu należy w jak największym stopniu zapewnić zachowanie jego walorów krajobrazowych.

Zakres i treść sporządzonej prognozy oddziaływania na środowisko są zgodne z wymogami art. 51 w/w ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, jak i również są zgodne z zakresem i stopniem szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko, uzgodnionym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Żywcu w opinii sanitarnej nr NS/NZ/522-1/2021 z dnia 08.02.2021 r. oraz przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach w piśmie nr WOŚ.411.13.2021.AB z dnia 04.02.2021 r.

Zgodnie z zaleceniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach, w prognozie oprócz zagadnień wynikających bezpośrednio z ustawy, uwzględniono również zagadnienia dotyczące wpływu realizacji zapisów przedmiotowego dokumentu na:

- 1) cele ochrony Żywieckiego Parku Krajobrazowego i jego otuliny,

- 2) stanowiska chronionych gatunków roślin, grzybów i zwierząt,
- 3) lokalne ostoje przyrody istotne dla zachowania różnorodności biologicznej, a w szczególności płaty roślinności nieleśnej, zadrzewienia, a także obiekty ważne dla ochrony płazów,
- 4) funkcjonowanie korytarzy ekologicznych określonych w dokumencie „Opracowanie ekofizjograficzne dla Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego” (Katowice 2015),
- 5) funkcjonowanie lokalnych korytarzy ekologicznych,
- 6) drzewa i grupy drzew predysponowane do objęcia ochroną.

Ponadto prognoza powinna dostarczać informacji o występowaniu, lub ich braku chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów oraz siedlisk objętych ochroną, występujących na obszarze objętym zmianą planu lub w jej bliskim sąsiedztwie.

Informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ul. Mostowej, zostały opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu oraz etapu przyjęcia tego dokumentu w procesie opracowywania projektów dokumentów z nim powiązanych.

Dodatkowo, niniejsza prognoza uwzględnia informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych dokumentów, ściśle powiązanych z projektowaną zmianą miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Postanowieniem nr WOOS.610.21.2021.AB z dnia 30.03.2021 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach odmówił uzgodnienia I wersji projektu zmiany planu miejscowego wraz prognozą oddziaływania na środowisko. W uzasadnieniu organ wskazał w szczególności, że prognoza wymaga uzupełnienia o analizę wpływu na funkcjonowanie ponadregionalnego korytarza migracji ptaków „Lasy Beskidu Śląsko-Żywieckiego” i międzynarodowego korytarza spójności obszarów chronionych „Górna Soła”, oraz o opis rozwiązań zapobiegających i ograniczających negatywny wpływ na ww. korytarze ekologiczne i obszar Natura 2000. Organ wskazał również na konieczność uwzględnienia wniosków z uzupełnionej prognozy w projekcie planu, np. poprzez ograniczenie szerokości planowanej strefy zabudowy.

II. Zawartość i główne cele zmiany projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ul. Mostowej w Ujszołach

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2020r., poz. 293, z późniejszymi zmianami), miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego stanowi akt prawa miejscowego, którego celem jest ustalenie przeznaczenia terenu, w tym dla inwestycji celu publicznego oraz określenie sposobów jego zagospodarowania i zabudowy.

Podstawą opracowania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla Gminy Ujszoły jest uchwała Nr XXII/172/2020 Rady Gminy Ujszoły z dnia 10 grudnia 2020 r. w sprawie przystąpienia do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszarów zabudowy i obszarów rolnych w gminie Ujszoły – w rejonie ul. Mostowej w Ujszołach.

Obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego został przyjęty uchwałą Rady Gminy Ujsoły nr XX/157/2020 Rady Gminy Ujsoły z dnia 10 września 2020 r. (publik. w Dz. Urz. Woj. Śl. z 17 września 2020 r. poz. 6701) i wszedł w życie z dniem 18 października 2020 r. W obowiązującym planie miejscowym oznaczono „granice obszaru szczególnego zagrożenia powodzią” na podstawie sporządzonego przez Dyrektora R.Z.G.W. w Krakowie „Studium określającego granice obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią dla terenów nieobwałowanych w zlewni Soły”. Zgodnie z przepisami, teren w rejonie ul. Mostowej w Ujsołach położony w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią wyłączono z zabudowy, przeznaczając na teren zieleni (jednostka planu "u.ZE.11").

W poprzednio obowiązującym planie miejscowym, przyjętym uchwałą Rady Gminy Ujsoły nr XIV/81/2004 z dnia 28 kwietnia 2004r. (Dz. Urz. Woj. Śl. nr 59 poz. 1877 z dnia 14 lipca 2004r.), przedmiotowy teren posiadał prawo zabudowy budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi, znajdując się w jednostce terenu "U1 CM".

W dniu 13.11.2020 r. Minister Klimatu i Środowiska przekazał Gminie Ujsoły zmienione mapy zagrożenia powodziowego (MZP) i mapy ryzyka powodziowego (MPR) sporządzone przez PGW Wody Polskie. Zgodnie z nowymi mapami, zmieniła się granica obszaru szczególnego zagrożenia powodzią w rejonie pomiędzy ul. Mostową i zakolem rzeki Woda Ujsolska (dopływ Soły) we wsi Ujsoły. Obecnie obszar szczególnego zagrożenia powodzią jest mniejszy i pozwala na przywrócenie prawa zabudowy na przedmiotowym terenie.

Przedmiotowa zmiana w rejonie ul. Mostowej polega na zastąpieniu fragmentu rysunku obowiązującego planu miejscowego nowym rysunkiem. Na zmienionym rysunku, przeznaczenie części terenu "u.ZE.11" (zielen) zastępuje się przeznaczeniem terenu "u.MN.9" (zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna) poprzez graficzne rozszerzenie terenu przyległego. **Linie rozgraniczającą teren MN ustalono w odległości nie mniejszej niż 15m od górnej krawędzi skarpy brzegowej potoku Woda Ujsolska (dopływ Soły). W celu ochrony korytarza ekologicznego i otuliny biologicznej wzdłuż potoku, w pasie terenu o szerokości od 15m do 23 m od brzegu zachowano przeznaczenie pod zielen „ZE” i wody powierzchniowe „W” - bez zabudowy – w celu naturalnej sukcesji roślinności nadrzecznej.** Jako oznaczenie inne, niebędące ustaleniem planu, wprowadza się "granicę nowego obszaru szczególnego zagrożenia powodzią", położonego poza obszarem zmiany planu. W treści uchwały zmieniającej informuje się, że obszar objęty zmianą nie stanowi obszaru szczególnego zagrożenia powodzią, ale stanowi inny obszar zagrożenia powodzią, co wynika z granicy nowego obszaru szczególnego zagrożenia powodzią. W pozostałym zakresie ustalenia obowiązującego planu miejscowego nie ulegają zmianie.

Przedmiotowa zmiana planu miejscowego stanowi jego nowelizację w części ustaleń i będzie stosowna łącznie z przepisami obecnego planu miejscowego.

Celem sporządzonej zmiany planu miejscowego jest ochrona praw właścicieli poprzez przywrócenie prawa zabudowy na terenie. Teren ten posiadał prawo zabudowy przed uchwaleniem obecnego planu miejscowego.

Powierzchnia obszaru zmiany planu miejscowego wynosi 4837 m² t.j. ok. **0,5 ha**, co stanowi 0,00025% powierzchni sołectwa Ujsoły (1989,23 ha) i 0,000045% powierzchni Gminy Ujsoły (10989,12 ha).

Rysunek zmiany planu sporządzono w technice elektronicznej (wektorowo-rastrowej) z wykorzystaniem urzędowych kopii mapy zasadniczej i mapy ewidencyjnej gromadzonych

w państwowym zasobie geodezyjnym i kartograficznym prowadzonym przez Starostę Żywieckiego. Z uwagi na małą powierzchnię obszaru zmiany planu miejscowego, rysunek sporządzono w skali 1:1000 (większej), pomimo iż rysunek planu obowiązującego jest w skali 1:2000 (mniejszej). W przyszłości Urząd Gminy planuje stosować rysunek planu miejscowego ujednolicony po zmianie. Rysunek zmiany planu miejscowego sporządzono z wykorzystaniem aktualnych informacji przestrzennych zawartych w szczególności na: ortofotomapie przekazanej przez Marszałka Województwa Śląskiego, geoportalu rządowym, geoportalu powiatowym oraz geoportalach organów uzgadniających i opiniujących.

Rysunek zmiany planu miejscowego zawiera jasne i czytelne oznaczenia: granicy obszaru objętego zmianą planem miejscowym, linii rozgraniczających tereny i symboli identyfikujących tereny z numerem porządkowym. W celu orientacyjnym na rysunku oznaczono granice i numery działek ewidencyjnych. Oznaczenia literowe i barwne przeznaczenia terenów oznaczono na rysunku zgodnie z rozporządzeniem wykonawczym.

III. Powiązania projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego z innymi dokumentami

Opracowany projekt zmiany planu miejscowego powiązany jest z następującymi dokumentami:

- *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ujszoły*, przyjętym uchwałą Rady Gminy Ujszoły nr XXXVI/230/2010 z dnia 30 kwietnia 2010r.;
- *Miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego dla obszarów zabudowy i obszarów rolnych w gminie Ujszoły* przyjętym uchwałą Rady Gminy Ujszoły nr XX/157/2020 Rady Gminy Ujszoły z dnia 10 września 2020 r.
- *Miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego Gminy Ujszoły* przyjętym uchwałą Rady Gminy Ujszoły nr XIV/81/2004 z dnia 28 kwietnia 2004r. ze zmianami;
- *Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+*, przyjętym uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego nr V/26/2/2016 z dnia 29 sierpnia 2016r.;
- *Planem zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLB240002* ustanowionym Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 24 kwietnia 2014r., zmienionym Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 25 lutego 2016r.;
- *Planem zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006* ustanowionym Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 24 kwietnia 2014r., zmienionym Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 17 czerwca 2016r.;
- *Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły*, przyjętym Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016r.;
- *Planem zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły*, przyjętym Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016r.;
- Mapami zagrożenia powodziowego i mapami ryzyka powodziowego, dostępnymi pod adresem internetowym: <https://wody.isok.gov.pl/>.

IV. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy

Obowiązujące w Polsce prawo regulujące zasady prowadzenia ocen oddziaływania na środowisko, wywodzi się z prawodawstwa Unii Europejskiej, z następujących Dyrektyw:

- Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne (EIA);
- Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/52/UE z dnia 16 kwietnia 2014r. zmieniającej dyrektywę 2011/92/UE w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko;
- Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (SEA);
- Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dyrektywa siedliskowa);
- Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dyrektywa ptasia).

Na szczeblu krajowym, podstawę prawną dla sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko projektów dokumentów, stanowią przepisy art. 46, art. 51, art. 52 i art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2020r., poz. 283, z późniejszymi zmianami).

Przy sporządzaniu prognozy oddziaływania na środowisko projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, we współpracy z zespołem sporządzającym projekt dokumentu, poddano szczegółowej analizie sposób i zakres uwzględnienia w nim celów ochrony środowiska, co jest zgodne z zaleceniami zawartymi w Podręczniku do Strategicznych Ocen Oddziaływania na Środowisko dla Polityki Spójności na lata 2007-2013 oraz zapisami art. 4 ust. 1 Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko.

Dokonana, przez autorów niniejszego opracowania, ocena oddziaływania na środowisko zapisów projektowanego dokumentu, uwzględnia ich wpływ na różnorodność biologiczną oraz wpływ na zmiany klimatu (łagodzenie zmian klimatu i adaptacji do jego zmian), co jest zgodne z wcześniej wymienionymi aktami prawa europejskiego i krajowego, oraz:

- ustawą z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2018r., poz. 799, z późniejszymi zmianami);
- ustawą z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018r. poz. 1614, z późniejszymi zmianami);
- Konwencją o różnorodności biologicznej z 1992r., tzw. CBD;
- Konwencją o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk z 1979r., tzw. Konwencją Berneńską;

- Strategicznym Planem Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030, tzw. SPA2020 (pierwszy dokument strategiczny bezpośrednio dotyczący kwestii adaptacji do zmian klimatu);
- Ramową Konwencją Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (UNFCCC) z 1992r. i Protokół z Kioto z 1997r.;
- Unijną strategią ochrony różnorodności biologicznej na okres do 2020;
- Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013r. ustanawiającym wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającym przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającym rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006.

W prognozie oddziaływania na środowisko zastosowano metody:

- opisowe;
- graficzne.

W oparciu o obserwacje własne oraz dostępne materiały i opracowania, sporządzono opisową charakterystykę ekofizjograficzną, w tym charakterystykę różnorodności biologicznej. Na podstawie sporządzonej charakterystyki dokonano oceny aktualnego stanu elementów środowiska, przedstawiając w tabelach dane z monitoringu środowiska. Na podstawie analizy stanu środowiska zidentyfikowano najważniejsze problemy ochrony środowiska, które mogą wystąpić po realizacji ustaleń dokumentu.

Wykorzystano następujące dokumenty źródłowe dotyczące istniejącego stanu zasobów środowiska:

1. *Standardowy Formularz Danych dla OSO obszaru specjalnej ochrony ptaków Natura 2000: PLB240002 „Beskid Żywiecki”*; Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska;
2. *Standardowy Formularz Danych dla SOO specjalnego obszaru ochrony siedlisk Natura 2000 PLH240006 „Beskid Żywiecki”*; Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska;
3. *Plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Ujszoły na okres 01.01.2013 – 31.12.2022*; Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Krakowie;
4. Mapę zasadniczą obszaru Gminy Ujszoły, skala 1:500;
5. Mapę topograficzną, skala 1:10 000;
6. Mapę sozologiczną, skala 1:50 000;
7. Mapę hydrologiczną, skala 1:50 000;
8. *Program Ochrony Środowiska dla Gminy Ujszoły*; Beskidzki Fundusz Ekorozwoju S.A., Bielsko-Biała, 2004r.;
9. *Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Ujszoły*; Semper Power Spółka z o.o., Ujszoły 2016r.;
10. *Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Ujszoły na lata 2017 – 2023*; Rada Gminy Ujszoły, 2018r.;
11. *Program ochrony powietrza dla terenu województwa śląskiego mający na celu osiągnięcie poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu oraz pułapu stężenia eksplozycji*; ATMOTERM S.A., Katowice 2017r.;

12. „Klimat Polski” A. Woś, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1999r.;
13. „Informacje o stanie środowiska w województwie śląskim w 2018 roku”, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach, Katowice 2019r.
<http://www.katowice.pios.gov.pl/index.php?tekst=monitoring/informacje/stan2018/i>;
14. Informacje o stanie środowiska w województwie śląskim w 2019 roku; Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach, Katowice 2020r.
<http://www.katowice.pios.gov.pl/index.php?tekst=monitoring/informacje/stan2019/i>
15. Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody, Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska,
<http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/>;
16. <http://www.geoportal.rdos.katowice.pl/geoportal/>;
17. <http://natura2000.gdos.gov.pl/>;
18. <http://www.ujsoy.katowice.lasy.gov.pl/>;
19. <http://www.imgw.pl/klimat/#>;
20. <https://www.bdl.lasy.gov.pl/portal/mapy#>;
21. <http://www.zpk.com.pl/>;
22. <http://stat.gov.pl>.

Przy identyfikacji siedlisk i ich opisie oraz podczas ustalania wpływu zapisów projektowanego dokumentu na siedliska przyrodnicze wykorzystano *Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny* oraz wyniki *Monitoringu gatunków i siedlisk przyrodniczych ze szczególnym uwzględnieniem specjalnych obszarów ochrony siedlisk Natura 2000* udostępnione przez Generalną Dyrekcję Ochrony Środowiska.

W niniejszym opracowaniu uwzględniono również informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko powiązanych dokumentów planistycznych oraz w innych dokumentach, takich jak:

- *Prognoza oddziaływania na środowisko dla miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszarów zabudowy i obszarów rolnych w gminie Ujsoly*; Przemysław Lubiński, Bielsko-Biała 2020r.;
- *Prognoza oddziaływania na środowisko dla studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ujsoly*; Agnieszka Kwaśniak z zespołem, Ujsoly 2009r.;
- Uchwała Nr V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.

Przy badaniu wpływu realizacji zapisów projektu planu miejscowego na obszary cenne przyrodniczo, uwzględniono informacje zawarte w:

- *Planie zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLB240002* ustanowionym Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 24 kwietnia 2014r., zmienionym Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 25 lutego 2016r.;
- *Planie zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006* ustanowionym Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 24 kwietnia 2014r., zmienionym Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 17 czerwca 2016r.;
- *Dokumentacji do Projektu Planu Ochrony Żywieckiego Parku Krajobrazowego*; Krameko, Kraków 2008r.;

- opracowaniu *Ekosystemy lądowe pozostające w dynamicznych relacjach z wodami podziemnymi i powierzchniowymi dla obszarów dorzeczy w Polsce (z wyłączeniem regionu wodnego Warty)*; Techmex S.A., IMUZ, Warszawa 2009;
- *Projekcie korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce*, Jędrzejewski i in., 2005, zaktualizowany przez IBS PAN w 2012r.;
- opracowaniu *Korytarze ekologiczne w województwie śląskim – koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego województwa*; Parusel J.B., Skowrońska K., Wower A. (red.) 2007 CDPGŚ, Katowice.
- opracowaniu *Materiały do wyznaczania i określania stanu zachowania siedlisk ptasich w obszarach specjalnej ochrony ptaków Natura 2000*; Praca zbiorowa pod redakcją Doroty Zawadzkiej, Michała Ciacha, Tomasza Figarskiego, Łukasza Kajtoch i Łukasza Rejta.

V. Dopuszczalne zagospodarowanie terenu w rejonie ul. Mostowej w Ujszołach określone w aktualnie obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Przeznaczenie i sposób zabudowy oraz zagospodarowania, ustalony w projekcie planu miejscowego, nie może naruszać ustaleń Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ujszoły, przyjętego uchwałą Rady Gminy Nr XXXVI/230/2010 z dnia 30 kwietnia 2010r.

W przedmiotowym studium znajduje się zapis, iż z uwagi na ogólny jego charakter i skalę opracowania, ustalone tam granice obszarów mają charakter orientacyjny i powinny być doprecyzowane w trakcie sporządzania planu miejscowego przy uwzględnieniu między innymi: granic podziału geodezyjnego i struktury własności nieruchomości, ukształtowania terenu, istniejącej zabudowy, zagospodarowania i uzbrojenia terenu, istniejącej roślinności i cieków wodnych oraz granic zagospodarowania terenu ustalonych przepisami odrębnymi.

Granice obszarów ustalonych w studium są wiążące przy wyznaczaniu linii rozgraniczających w rysunkach planów miejscowych. Należy przyjąć granicę tolerancji przy precyzyjnym interpretowaniu granic obszarów w zakresie 0 – 50 m.

Szczególnym rodzajem granicy obszaru, jest oznaczona w rysunku studium kierunków granica obszarów urbanizacji, oddzielająca je od obszarów przestrzeni chronionej. Granicami obszarów wyodrębnionych w studium są także drogi ustalonego układu komunikacyjnego.

Na rysunku studium kierunków wydzielono obszary o odmiennych kierunkach zagospodarowania. Dla każdego obszaru ustalono postulowane kierunki zagospodarowania:

- główne (funkcje dominujące zabudowy i terenów);
- dopuszczane (funkcje uzupełniające i towarzyszące zabudowy i terenów);
- ograniczane (funkcje warunkowo dopuszczane lub wykluczane).

Zgodnie ze studium, obszar zmiany planu miejscowego znajduje się częściowo w obszarze MT (mieszkalnictwa i turystyki) i W (koryta i otuliny biologicznej rzeki).

W obszarze MT, jako główny kierunek zagospodarowania wskazano w szczególności „zabudowę mieszkaniową”, a zatem zmiana przeznaczenia na teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w tym obszarze -jest w pełni zgodna ze studium. Biorąc pod uwagę ustaloną w studium tolerancję przy interpretacji granic obszarów ustalonych na rysunku studium.

Większa zachodnia i środkowa część obszaru zmiany planu znajduje się w obszarze MT, ustalonym w studium.

Pozostała wschodnia część obszaru zmiany planu miejscowego znajduje się w obszarze W, ustalonym w studium. W obszarze tym, jako ograniczany kierunek zagospodarowania „*postuluje się wykluczenie zabudowy kubaturowej z uwagi na zagrożenie zalewaniem powodziowym*”, oraz „*dopuszcza się niezbędną zabudowę kubaturową, wyłącznie pod warunkiem stosowania środków eliminujących zagrożenie przed powodzią*”. W obszarze tym nie ustalono zatem zakazu zabudowy, a jedynie postuluje się ograniczenie zabudowy w celu ochrony przed powodzią na podstawie dawnych map zagrożenia powodzią. Zmiana przeznaczenia na teren zabudowy mieszkaniowej, jako rozszerzenie przyległego terenu z zabudową istniejącą, oraz jako przywrócenie prawa zabudowy wynikającego z poprzednio obowiązującego planu miejscowego – jest zatem zgodna ze studium, pod warunkiem uwzględnienia aktualnych map i przepisów w sprawie zagrożenia powodzią.

Na rysunku studium, granicę obszaru bezpośredniego zagrożenia powodzią oznaczono na podstawie granicy zalewu o niskim prawdopodobieństwie przewyższenia $p=0,2\%$ oznaczonej w nieaktualnym dokumencie RZGW w Krakowie z 2005r. W tekście studium dopuszczono uszczegółowienie przebiegu granicy obszaru zagrożenia powodzią na etapie sporządzania planu miejscowego, w oparciu o nowsze dokumenty planistyczne.

Zmiana planu miejscowego w rejonie ul. Mostowej w Ujszołach, z uwagi na swoją znikomą powierzchnię (0,5 ha) nie wpływa na bilans procentowy terenów o różnym przeznaczeniu sporządzony dla miejscowego planu obszarów zabudowy i obszarów rolnych w gminie Ujszoły.

Nowy teren zabudowy w projekcie zmiany planu miejscowego ustalono w sąsiedztwie istniejącej zabudowy oraz terenu przeznaczonego pod zabudowę, jako jego uzupełnienie i kontynuację. Teren ten był już przeznaczony pod zabudowę w poprzednio obowiązującym planie miejscowym z 2004 r., który obowiązywał do dnia 17.10.2020 r. Pozbawienie przeznaczenia tego terenu pod zabudowę nie wynikało z wniosku właścicieli, tylko z przejściowo obowiązujących przepisów o ochronie przed powodzią, które straciły moc. Obecna zmieniona sytuacja prawna tego terenu naraża Gminę na spory sądowe z właścicielami. W przypadku stwierdzenia nieważności planu miejscowego w tym terenie, może zaistnieć konieczność prowadzenia bezplanowej gospodarki przestrzennej w trybie decyzji o warunkach zabudowy.

VI. Istniejący stan środowiska w rejonie ul. Mostowej w Ujszołach

Gmina Ujszoły położona jest w południowej części województwa śląskiego, w powiecie żywieckim. Od strony wschodniej i południowej gmina graniczy ze Słowacją, od strony zachodniej graniczy z gminami Rajcza i Milówka, natomiast od strony północnej graniczy z gminami Węgierska Górka i Jeleśnia.

Wiejską Gminę Ujszoły o powierzchni 110 km² (10 988 ha) tworzą cztery sołectwa: Glinka, Sobkówka, Ujszoły, Złatna. Obecnie, na terenie gminy zameldowanych (na pobyt stały) jest 4 419 osób (w tym we wsi Ujszoły – 2 272 osób).

Centralną, nisko położoną część gminy o charakterze śródgórskiej kotliny, w której koncentrycznie zbiegają się na terenie Ujsol liczne potoki, otaczają masywne i wyniosłe pasma beskidzkie, w których liczne szczyty przekraczają 1000 m n.p.m. (11 szczytów). Dominujące na tym terenie szczyty to: Lipowska (1324 m n.p.m.), Rysianka (1322 m n.p.m.), Wielka Rycerzowa (1236 m n.p.m.), Trzy Kopce (1216 m n.p.m.).

Rozpatrywany obszar w rejonie ul. Mostowej w Ujsolach. jest zagospodarowany rolniczo. Jednocześnie, z uwagi na przeznaczenie pod zabudowę ustalone w poprzednio obowiązującym planie miejscowym, teren został częściowo uzbrojony (przyłącze energetyczne) i częściowo przygotowany geodezyjnie (dokonany podział na działki budowlane) w celu zabudowy budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi.

Na sąsiednim terenie zabudowanym przeważa zabudowa jednorodzinna i sporadycznie zagrodowa z obiektami usługowo-produkcyjnymi. Zwarta zabudowa mieszkaniowa koncentruje się przeważnie w sąsiedztwie głównych ciągów komunikacyjnych (drog powiatowych i gminnych) oraz potoków, przebiegających przez teren poszczególnych sołectw - w przypadku Ujsol wzdłuż potoku Ujsola (Woda Ujsolska) i przylegającej do niego drogi: ul. Mostowej.

Rolnictwo na terenie gminy jest słabo rozwinięte z uwagi na niską jakość gleb oraz relatywnie mały obszar mogący podlegać działalności rolniczej.

Obszar Gminy Ujsolę na chwilę obecną jest skanalizowany w 70 %, nie jest natomiast zgazyfikowany i zwodociągowany. Na terenach, gdzie nie ma kanalizacji, posesje wyposażone są w zbiorniki bezodpływowe lub jednostkowo w przydomowe oczyszczalnie ścieków. Źródło wody pitnej stanowią studnie kopane. W gospodarstwach domowych jako opał wykorzystuje się głównie węgiel kamienny oraz drewno.

1. Poszczególne elementy przyrodnicze i ich wzajemne powiązania oraz procesy zachodzące w środowisku

Zgodnie z definicją środowisko przyrodnicze to krajobraz wraz z tworami przyrody nieożywionej oraz naturalnymi i przekształconymi siedliskami przyrodniczymi z występującymi na nich roślinami, zwierzętami i grzybami.

1.1 Ukształtowanie terenu i budowa geologiczna

Teren Gminy Ujsolę należy do obszarów górskich o urozmaiconej rzeźbie terenu, rozciągający się na wysokości od 550 do 1324 m n.p.m. Obszar ten obejmuje wschodnią część „Worka Rajczańskiego” i południową część obszaru Lipowskiej. Granicę między tymi obszarami stanowi potok Ujsola, dalej w górę potok Glinka i przełęcz Glinka (Ujsolska).

Rzeźba omawianego terenu jest na ogół zgodna z odpornością skał i tektoniką obszaru. Przebieg głównych grzbietów pokrywa się z występowaniem odpornych mas fliszowych (piaskowce magurskie, warstwy inoceramowe, itd.). Przebieg głównych dolin potoków nawiązuje do stref występowania skał o mniejszej odporności (kompleksy łupkowe, łupkowo-piaskowcowe), a także do przebiegu niektórych linii tektonicznych. W dolinach potoków występują zwężenia typu przełomów rzecznych w obrębie mas piaskowców i skał łupkowych. Stoki dolin mają kształty krawędziowe, wypukłe i wypukło-wklęsłe. W strefie

raczańskiej płaszczowiny magurskiej występuje duża ilość osuwisk, zerw i obrywów skalnych. Doliny rzeczne w górnych odcinkach mają charakter wciosowy, z progami, załomami i szypotami. W środkowym i dolnym odcinku mają formę dolin płaskodennych, a w ich dnie występują poziomy tarasów.

Dzisiejsze ukształtowanie Beskidów jest rezultatem działalności różnorodnych czynników rzeźbotwórczych, modelujących od młodego trzeciorzędu zróżnicowane petrograficznie i kilkakrotnie wypiętrzone podłoże. W ciepłym, na przemian suchym i wilgotnym okresie trzeciorzędowym (miocen, pliocen) Beskidy były na przemian zrównywane i rozcinane. W okresie czwartorzędowym, o klimacie na przemian zimnym i umiarkowanym, były one kształtowane głównie przez procesy peryglacjalne (wietrzenie mrozowe). Obecnie w modelowaniu ich dużą rolę odgrywają osuwiska.

Obszar Gminy Ujszoły położony jest w obrębie makroregionu fizyczno-geograficznego Beskidy Zachodnie, który reprezentuje tu mezoregion Beskid Żywiecki. Masywy Beskidu Żywieckiego zbudowane są głównie z odpornych na wietrzenie piaskowców magurskich, a w niewielkich fragmentach warstw podmagurskich i hieroglifowych. Utwory magurskie to przeważnie grubo ławicowe warstwy piaskowca, niekiedy ze zlepieńcami a czasem z cienkimi warstwami łupków. Są odporne na wietrzenie. Zależnie, od jakości lepiszcza (przeważnie bezwęglanowe) powstają z nich w niższych położeniach gleby brunatne kwaśne, łatwo ulegające ługowaniu i bielicowaniu. Utwory podmagurskie występują tu fragmentarycznie wśród magurskich. Są to z reguły piaskowce z niewielkim dodatkiem łupków, łatwo wietrzejące o spoiwie ilasto - węglanowo - żelazistym. Powstają z nich zasobne gleby brunatne tworzące siedliska żyzne, odpowiednie dla najbardziej wymagających gatunków, a w położeniach wyższych siedliska lasu mieszanego górskiego.

Wśród utworów geologicznych największy udział na tym terenie mają utwory kredowe oraz w znacznie mniejszym zakresie utwory trzeciorzędowe i czwartorzędowe.

1.2 Klimat

Gmina Ujszoły położona jest w Beskidzie Żywieckim, gdzie klimat kształtowany jest pod wpływem gór i wyżyn. Znaczne różnice wysokości nad poziomem morza wpływają na strefowość klimatyczną przedmiotowego obszaru a poszczególne czynniki klimatyczne są tu zróżnicowane w zależności od położenia geograficznego, wysokości n.p.m., rzeźby terenu i wystawy.

Cechami charakteryzującymi klimat omawianego terenu są duże dobowe amplitudy temperatury powietrza, małe amplitudy roczne, duże opady, długa zima, krótkie lato, krótki okres wegetacyjny, zróżnicowane usłonecznienie, niskie średnie temperatury powietrza, częste mgły i zachmurzenie, częste inwersje termiczne.

Średnia roczna temperatura na tym terenie wynosi 6° C (przeciętna długość okresu bezprzymrozkowego wynosi 130 - 160 dni), długość zalegania pokrywy śnieżnej to 130 - 170 dni, średnia długość okresu wegetacyjnego wynosi 160 dni, natomiast średnia roczna suma opadów wynosi od 912 do 1108 mm (w najwyższych partiach gór wartość ta może przekroczyć 1300 mm).

Obszar Gminy Ujszoły leży na granicy wpływów kontynentalnych i oceanicznych. Przeważają masy powietrza polarno-morskiego znad północnego Atlantyku o częstotliwości występowania w ciągu roku 65 %. W zimie powodują one ocieplenie, zwiększone zachmurze-

nie i opady, a w lecie ochłodzenie z obfitymi opadami i burzami. Powietrze polarno-kontynentalne stanowi tu ok. 20 % rocznie i napływa głównie w październiku, styczniu i marcu. Powoduje znaczny wzrost temperatury powietrza w lecie, słoneczną i bezdeszczową pogodę jesienią, a w zimie silne mrozy. Na omawianym terenie przeważają wiatry wiejące z północnego zachodu, zachodu, południowego zachodu i południa. Lokalny układ dolin „steruje” kierunkiem wiatru, który dostosowuje się do ich przebiegu i odchyła od zasadniczego kursu występujących powyżej wzniesień. Wiatry o największych prędkościach wieją zimą, najsilniej w ciągu dnia, w nocy ich prędkość maleje. Prędkość wiatru rośnie wraz ze wzrostem wysokości n.p.m. Wiatry bardzo słabe występują najczęściej w osłoniętych obniżeniach śródgórskich i przy dnach dolin. Charakterystyczną cechą klimatyczną obszaru jest występowanie wiatru typu fenowego, powodujące gwałtowne skoki ciśnienia i nagłe zmiany pogody.

1.3 Gleby

Gleba jest wytworem złożonego procesu, zwanego procesem glebotwórczym, który zachodzi pod wpływem czynników glebotwórczych: skały macierzystej, klimatu, wody, organizmów żywych, w tym człowieka, a także ukształtowania terenu i upływu czasu.

Na terenie Gminy Ujszoły gleby związane są z rodzajem podłoża, na którym powstały. Zróżnicowana budowa geologiczna przy dużej różnorodności form rzeźby terenu oraz zmienności warunków hydrologicznych wpłynęła na rodzaje gleb występujących na tym terenie.

Ze względu na warunki fizjograficzne, na terenie Gminy Ujszoły występują wyłącznie gleby charakterystyczne dla terenów górzystych i podgórskich, a ich typy ściśle związane są z podłożem geologicznym, warunkami klimatycznymi, stosunkami wodnymi, itp.

Na omawianym terenie przeważają gleby brunatne, w podtypie których dominują gleby brunatne kwaśne. W znacznie mniejszym zakresie występują tu gleby rdzawe, gleby opadowoglejowe oraz gleby bielcowe. Bardzo znikomy udział mają tu rankery, mady rzeczne oraz gleby gruntowoglejowe.

Gleby zaliczane do gruntów ornych na przedmiotowym terenie zalicza się do ciężkich do uprawy, które zbudowane są z glin ciężkich pylastych lub ilastych zalegających na litej skale. Kolejny rodzaj gleb zalegających na analizowanym terenie to średnio ciężkie do uprawy, w skład których wchodzi gliny średnio pylaste i częściowo gliny lekko pylaste. Większość gleb tego obszaru zalicza się do V i VI klasy bonitacji. Niewielkie połacie terenu zajmują gleby należące do klasy IV.

Przedmiotowy obszar zmiany planu miejscowego w rejonie ul. Mostowej stanowi głównie grunt klasy RV i w niewielkiej części grunt klasy PsIV.

1.4 Wody

Obszar Gminy Ujszoły (położony w dorzeczu Górnej Wisły, w zlewni rzeki Soły), jak każdy teren górski, charakteryzuje się występowaniem znacznej liczby cieków powierzchniowych, stanowiących swoistą sieć hydrograficzną określającą zasoby wód powierzchniowych tego terenu.

Występowanie wód powierzchniowych na terenie gminy uwarunkowane jest rzeźbą terenu. Cały omawiany obszar pocięty jest gęstą siecią naturalnych cieków wodnych, które zasilane są z opadów, z topnienia pokrywy śnieżnej oraz drenażu wód podziemnych. Ilość odpływającej wody ściśle nawiązuje do wielkości opadów. Wezbrania występują najczęściej w dwóch porach roku: na wiosnę z topniejącego śniegu oraz latem z opadów. Szczególnie gwałtowne są wezbrania opadowe.

Głównym ciekim wodnym, na tym terenie, jest potok Ujsola (Woda Ujsolska), którego początek stanowi miejsce zbiegu dwóch potoków tj. Glinka i Cicha w Ujsołach, a koniec ujście do rzeki Soła w Rajczy. Potok ten przepływa między innymi w sąsiedztwie terenów leśnych oraz zurbanizowanych i charakteryzuje się naturalnym korytem, z miejscowymi umocnieniami brzegowymi jedynie przy drogach, mostach, czy też wylotach kanalizacji deszczowej.

Fot. 1 Potok Ujsola w Ujsołach.

Oprócz w/w cieków wodnych na terenie Gminy Ujsoły zlokalizowane są inne mniejsze cieki wodne „Bez nazwy”, rowy melioracyjne oraz rowy odwadniające (odprowadzające wody wyłącznie w okresach większych opadów lub roztopów), które jako całość tworzą istotną sieć wodną na tym terenie, wpływającą na jego warunki hydrologiczne.

Analizując hydrografię na terenie Gminy Ujsoły, nie można pominąć zagadnień związanych z wodami podziemnymi, których zasoby na omawianym terenie są ściśle powiązane z występującym na tym obszarze Głównym Zbiornikiem Wód Podziemnych (GZWP), który obejmuje swym zasięgiem północno-wschodnią część gminy. Jest to zbiornik trzeciorzędowy – szczelinowo-porowy, oznaczony numerem 445, o nazwie Magura (Babia Góra).

Na omawianym obszarze wody podziemne występują w kredowo-paleogeńskich utworach fliszowych oraz w osadach czwartorzędowych. Wody we fliszu mają charakter szczelinowo-warstwowy, natomiast w utworach czwartorzędowych występują wody porowe.

Przeważającą część gminy zajmują utwory fliszowe (utwory eoceńskie). Utwory te w związku z różnym wykształceniem litologicznym, charakteryzują się różnymi właściwościami hydrogeologicznymi. W piaskowcach fliszowych przepuszczalność dochodzi do około 80 - 90

m. Najsilniej przepuszczalna jest strefa przypowierzchniowa miąższości 30-40 m. Na obszarach, gdzie zaznacza się większy udział łupków, a mniejszy piaskowców przepuszczalność jest znacznie mniejsza. Obszary występowania pierwszego poziomu wód w utworach kredowo-paleogeńskich, zbudowane z piaskowców, łupków i mułowców warstw ropienickich, są ubogimi zbiornikami wód podziemnych. Wydajność ich jest ograniczona. Zwierciadło wód podziemnych w osadach fliszowych odznacza się dużymi wahaniami, dochodzącymi do 10 m.

Utwory czwartorzędowe, zbudowane z piasków, żwirów, mułków, glin, glin z rumoszem, o większej miąższości występują głównie w obrębie większych dolin rzecznych. Miąższość utworów wodonośnych jest tutaj niewielka i waha się poniżej 3 m. Strop warstwy wodonośnej występuje na głębokości od 0,5 do 4 m p. p. t. Są to wody porowe o zwierciadle swobodnym. Wodonośność uzależniona jest od miąższości osadów, ich rozprzestrzenienia oraz stopnia zagłębienia i waha się od 0,8 m³/h do kilku m³/h.

Co istotne, na terenie Gminy Ujszoły nie zanotowano dotychczas wysychania potoków, czy też znaczących braków wody w studniach kopanych, co świadczy o zrównoważonym bilansie wodnym tego terenu.

Wnioskowany obszar w rejonie ul. Mostowej sąsiaduje z korytem potoku Ujszoła (Woda Ujsolska). Koryto i bezpośrednia otulina biologiczna potoku zlokalizowane są w odrębnej jednostce planu „u.W.3” zlokalizowanej poza obszarem zmiany planu.

1.5 Siedliska przyrodnicze i zbiorowiska roślinne

Siedlisko przyrodnicze to obszar lądowy lub wodny, naturalny, półnaturalny lub antropogeniczny, wyodrębniony w oparciu o cechy geograficzne, abiotyczne i biotyczne.

Na terenie Gminy Ujszoły występują następujące klasy siedlisk: lasy górskie, tereny rolnicze z elementami naturalnymi, łąki, pastwiska, murawy, ziołorośla, młaki, torfowiska, bagna oraz tereny nadwodne, w obrębie, których stwierdza się określone gatunki roślin naczyniowych.

Stan rozpoznania przyrodniczego Gminy Ujszoły jest zróżnicowany. Obszary leśne i bezpośrednio z nimi sąsiadujące należą do obszarów o najlepiej zbadanych elementach przyrody ożywionej, natomiast stosunkowo słabiej zbadane zostały obszary dolin potoków górskich w zlewni rzeki Soły oraz pozostałości półnaturalnych zbiorowisk roślinnych w piętrze pogórza.

Najcenniejsze i najlepiej zachowane elementy przyrody ożywionej tego terenu, tj. naturalne zbiorowiska leśne skupione są w obrębie istniejących rezerwatów przyrody oraz w bezpośrednim ich otoczeniu, a także w dużym nagromadzeniu w masywie Lipowskiej, Krawców Wierchu, Boraczego Wierchu, Trzech Kopców, Wielkiego Beskidu, Młodej Hory, głównie w dużych fragmentach dolnoreglowych borów jodłowo – świerkowych, a także kępach żywej buczyny karpackiej formy reglowej w lejach źródliskowych potoków (z reguły drzewostany ponad 100-letnie). Pasma podmokłej olszynki górskiej zachowały się miejscami wzdłuż głównych potoków na terenie gminy. Zubożałe powierzchniowo fragmenty grądów subkontynentalnych, spotykane są w pasmie pogórza (do 600 m n.p.m.). Naturalne zbiorowiska nieleśne, skupione głównie w strefie grzbietów górskich, źródlisk i dolin potoków wyższych partii masywów górskich, to: murawy wysokogórskie, torfowiska wysokie, młaki, ziołorośla, zbiorowiska źródliskowe. Z kolei do zbiorowisk półnaturalnych

zalicza się torfowiska niskie, łąki i pastwiska na polanach reglowych i w obrębie niskich teras rzecznych oraz w strefie „ekotonowej” – stanowiącej mozaikę przenikających się przestrzennie zbiorowisk nieleśnych i lasów.

W wielu miejscach na terenie Gminy Ujszoły, wskutek zaprzestania gospodarki pasterskiej i kośnej, na tereny reglowych polan i hal wkraczają krzewy i młode drzewa (inicjujące naturalną sukcesję w kierunku zbiorowisk leśnych). W obrębie takich zbiorowisk pojawiają się gatunki drzewiaste, jak świerk czy też brzoza, które miejscami tworzą dosyć duże skupienia i mniejsze zwarte zadrzewienia. Sukcesję taką obserwuje się również na terenach, gdzie masowo usunięte zostały zaatakowane przez korniki świerki.

Do najcenniejszych pod względem przyrodniczym siedlisk na terenie Gminy Ujszoły należą niewątpliwie siedliska o znaczeniu wspólnotowym, wymienione w załączniku I Dyrektywy Siedliskowej, związanych między innymi z lasami, murawami, wodami i torfowiskami. Na terenie Gminy zidentyfikowano 14 takich siedlisk (6 zespołów leśnych i 8 zespołów nieleśnych), z czego 4 typy siedlisk mają rangę siedlisk priorytetowych. Do siedlisk tych należą:

- **6230 Bogate florystycznie górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (*Nardion* – płaty bogate florystycznie) – (priorytetowe — tylko płaty bogate florystycznie)**

Na terenie Gminy Ujszoły siedlisko zidentyfikowane zostało na stanowiskach: Hala Lipowska, Okrągłe, Bucioryska w Złatnej, Hala Rycerzowa, Młoda Hora w Soblówce, Koszarki i Butorówka w Glince oraz Stawiska w Ujszołach. Siedlisko nie występuje na obszarze zmiany planu w rejonie ul. Mostowej.

- **6430 Ziolorośla górskie i nadrzeczne (*Adenostylion alliariae*, *Convolvuletalia sepium*)**

Na terenie Gminy Ujszoły ziolorośla górskie i nadrzeczne zidentyfikowano w sąsiedztwie Hali Rysianki w Złatnej, w sąsiedztwie Magury i Jaworzyny w Glince, w rezerwacie Oszast i jego sąsiedztwie w Soblówce, w sąsiedztwie Morg w Soblówce oraz w dolinie Danielki w Ujszołach - Pod Muńcołem. Siedlisko nie występuje na obszarze zmiany planu w rejonie ul. Mostowej.

- **6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*)**

Na terenie Gminy Ujszoły siedlisko to zidentyfikowane zostało na stanowiskach w Ujszołach - Hutyrów, Tanistrów, Bednarzów, Za Borem, Pod Kotelnicą, w Złatnej - Cerla oraz w Glince – Solisko. Siedlisko nie występuje na obszarze zmiany planu w rejonie ul. Mostowej.

- **6520 Górskie łąki konietlicowe i mietlicowe użytkowane ekstensywnie (*Polygono-Trisetion* i *Arrhenatherion*)**

Na terenie Gminy Ujszoły siedlisko bardzo rozpowszechnione, zidentyfikowane między innymi na stanowiskach w Ujszołach - Za Borem, Pod Kotelnicą, Hutyrów, Tanistry, w Złatnej - Huta, Cerla, Gawłowskie, Bucioryska, Zapolanka, w Glince - Zacerle, Kulówka, Koszarki, Wojniaczka, Tajch, Butorówka, w Soblówce - Cicha, Siterówka, Morgi. Siedlisko nie występuje na obszarze zmiany planu w rejonie ul. Mostowej.

- **7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe) – (priorytetowe)**

Na terenie Gminy Ujsoły ten podtyp siedliska występuje w Rezerwacie „Lipowska” w Złatnej. Siedlisko nie występuje na obszarze zmiany planu w rejonie ul. Mostowej.

- **7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzeria Caricetea*)**

Na terenie Gminy Ujsoły siedlisko to zostało zidentyfikowane na stanowiskach Hala Krawcula w Glince oraz Rysianka i Lipowska w Złatnej. Siedlisko nie występuje na obszarze zmiany planu w rejonie ul. Mostowej.

- **7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk**

Na terenie Gminy Ujsoły młaki górskie występują na stanowiskach Hala Krawcula, Górna Wyrębniówka w Glince, Smereków Wielki w Soblówce oraz Złatna Huta, Kotrysia Polana i Okrągła w Złatnej. Siedlisko nie występuje na obszarze zmiany planu w rejonie ul. Mostowej.

- **8310 Jaskinie nieudostępnione do zwiedzania**

Na terenie Gminy Ujsoły jaskinię zidentyfikowano w sąsiedztwie szczytu Rycerzową Wielką. Dodatkowo, jedna jaskinia zlokalizowana jest w sąsiedztwie Hali Redykalnej, przy czym położona jest na terenie gminy sąsiedniej. Siedlisko nie występuje na obszarze zmiany planu w rejonie ul. Mostowej.

- **9110 Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagenion*)**

Na terenie Gminy Ujsoły siedlisko to zidentyfikowane licznie w oddziałach leśnych na stanowiskach Czarny Las, Bieguńska, Kozi Grzbiet, Podgrapie, Szeroki Kamieniec, Do Złotnic, Wielki Groń, Zapolanka i Okrągłe w Złatnej, Wyrębniówka, Smerekówka i Długi Groń w Glince oraz Skalka, Pod Muńcolem, Petkówka, Wiertalówka, Kotarz, Pod Grapą i Przysłop w Soblówce. Siedlisko nie występuje na obszarze zmiany planu w rejonie ul. Mostowej.

- **9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagetum*)**

Na terenie Gminy Ujsoły żyzne buczyny dominują wśród cennych przyrodniczo skupisk. Zajmują niemal całe północne zbocze Pasma Granicznego w Soblówce od Rycerzowej do Krawców Wierchu w Glince. Przeważają w paśmie Muńcoła i Góry Glinka. Zajmują rezerwaty „Muńcoł”, „Oszast” oraz Pasma Graniczne w Złatnej w rejonie Wilczego i Wielkiego Gronia oraz Kościelca. Siedlisko nie występuje na obszarze zmiany planu w rejonie ul. Mostowej.

- **9140 Górskie jaworzyny ziółoroślowe (*Aceri-Fagetum*)**

Na terenie Gminy Ujsoły, podtyp ten zidentyfikowano na stanowiskach Dziobaki, Oszast i Rycerzowa w Soblówce. Siedlisko nie występuje na obszarze zmiany planu w rejonie ul. Mostowej.

- **9180 Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stromych stokach i zboczach (*Tilio platyphyllis*- *Acerion pseudoplatani*) – (priorytetowe)**

Na terenie Gminy Ujszoły siedlisko to zidentyfikowano na stanowiskach Muńcoł w Ujszołach, Straceniec i Nad Bystrą w Złatnej, Mały Smereków w Glince oraz Oszast, Skalka i Wielka Rycerzowa w Soblówce. Siedlisko nie występuje na obszarze zmiany planu w rejonie ul. Mostowej.

- **9410 Górskie bory świerkowe (*Piceion abietis*)**

Na terenie Gminy Ujszoły bory dolnoregłowe występują dość licznie w całej gminie: na północ od Zapolanki, na południowych stokach Glinki, w Lesie Ku Zimnej Wodzie, Pomiędzy Smerekowem Wlk. i Kantówką, w rejonie Przełęczy Przysłop, na stokach południowych pomiędzy Muńcołem i Szczytkówką oraz w innych odosobnionych kompleksach. Siedlisko nie występuje na obszarze zmiany planu w rejonie ul. Mostowej.

- **91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albae*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso*) – (priorytetowe)**

Na terenie Gminy Ujszoły podtyp ten zidentyfikowano na stanowiskach Huta i Gawłowskie w Złatnej, Grotniki, Kaniówka, Słapówka, Pod Grapą, Sucha Grana i Skalka w Soblówce oraz Polanka w Ujszołach. Siedlisko nie występuje na obszarze zmiany planu w rejonie ul. Mostowej.

1.6 Wzajemne powiązania poszczególnych elementów przyrodniczych

Opisane powyżej elementy przyrodnicze są ze sobą ściśle powiązane. Jak już wspomniano od podłoża geologicznego, warunków klimatycznych, stosunków wodnych itp. zależą typy gleb występujących na analizowanym obszarze. Typy gleb bezpośrednio wpływają na rodzaj siedlisk przyrodniczych, które natomiast warunkują występowanie określonych gatunków flory i fauny, decydujących o bioróżnorodności tego terenu. Istotne jest, iż każda ingerencja w naturalne relacje pomiędzy poszczególnymi elementami przyrodniczymi, może mieć negatywny wpływ na cały system wzajemnych powiązań.

2. Dotychczasowe zmiany w środowisku

Gmina Ujszoły położona jest w południowej części Województwa Śląskiego, na obszarze którego dokonane zostały znaczące zmiany w środowisku przyrodniczym. Jednocześnie, na Śląsku największe zmiany zostały dokonane w obrębie Aglomeracji Górnośląskiej oraz w obrębie pozostałych większych miast, natomiast gmina zlokalizowana jest na terenie, gdzie dotychczas nie było zbyt dużej presji człowieka na przyrodę, co czyni ją bardzo atrakcyjną pod względem przyrodniczym.

Zmiany w środowisku na terenie Gminy Ujszoły są głównie wynikiem zróżnicowanej działalności człowieka w obszarze osadnictwa, rolnictwa, gospodarki leśnej i rozwoju usług, w tym usług związanych z turystyką.

Na podstawie przeprowadzonych obserwacji, można stwierdzić, że najmniej zmian zostało poczynionych na obszarach leśnych, które sąsiadują z przedmiotowym terenem. W

chwili obecnej, obserwowane zmiany tych obszarów związane są z prowadzoną gospodarką leśną, w tym prowadzoną przebudową drzewostanów.

Nieznaczne zmiany zostały dokonane również na terenach łąkowych. Obserwowane w chwili obecnej zmiany na tych obszarach związane są głównie z zaprzestaniem ich wykorzystania na cele rolnicze (pasterstwa), co przejawia się w ich zarastaniu na skutek sukcesji wtórnej.

Niewiele zmian zostało dokonanych w obrębie koryt potoków, które zachowały swój naturalny charakter, i jedynie miejscowo zostały wprowadzone w ich obręb elementy antropogeniczne takie jak: mosty, kładki, umocnienia brzegowe, wyloty kanalizacji deszczowej itp.

Jednocześnie, najwięcej zmian na przedmiotowym terenie człowiek dokonał na terenach zabudowanych wykorzystywanych na cele mieszkalnictwa oraz usług. Zmiany te mają bezpośredni wpływ na czynniki abiotyczne, takie jak: powierzchnia ziemi, powietrze atmosferyczne, wody, gleby oraz czynniki biotyczne, takie jak: flora i fauna, przy czym w skali całego obszaru gminy, znaczące zmiany objęły jedynie bardzo małą jego część, dzięki czemu na omawianym terenie zachowana została równowaga przyrodnicza.

Przedmiotowy obszar w rejonie ul. Mostowej z uwagi na poprzednie przeznaczenie pod zabudowę, trwałe zaniechanie użytkowania rolniczego i częściowe przygotowanie do zabudowy (uzbrojenie i podział geodezyjny) oraz sąsiedztwo zabudowy istniejącej, można zakwalifikować jako teren zabudowy.

3. Struktura przyrodnicza obszaru, w tym różnorodności biologicznej

Struktura przyrodnicza Gminy Ujszoły zdeterminowana jest głównie przez formę użytkowania gruntów. Obecny sposób użytkowania gruntów na tym terenie sprzyja dużej bioróżnorodności, co ma bezpośrednie przełożenie na aktualny skład gatunkowy flory i fauny tego terenu.

Jednym z obszarów o największym potencjale ekologicznym w obrębie Gminy Ujszoły są doliny potoków – do których zalicza się przedmioty obszar zmiany planu miejscowego. Przy potokach rosną olsze szare, wiśnie ptasie, jesiony wyniosłe, topole czarne, brzozy brodawkowate, świerki pospolite.

Przedmiotowy obszar w rejonie ul. Mostowej znajduje się w dolinie potoku Ujszoła (Woda Ujsolska) pomiędzy korytem potoku i terenem istniejącej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Z uwagi na poprzednie przeznaczenie pod zabudowę, trwałe zaniechanie użytkowania rolniczego i częściowe przygotowanie do zabudowy (uzbrojenie i podział geodezyjny) oraz sąsiedztwo zabudowy istniejącej, obszar zmiany planu można zakwalifikować jako teren zabudowy. **Planowana strefa zabudowy nie powinna jednak dochodzić do koryta potoku Ujsolska Woda, aby nie przerywać korytarza ekologicznego.**

4. Powiązania przyrodnicze obszaru z jego szerszym otoczeniem

Gmina Ujszoły, z uwagi na swoje położenie oraz zagospodarowanie terenu, jest ściśle powiązana przyrodniczo ze swoim szerszym otoczeniem. Obszar gminy położony jest w południo-zachodniej części Beskidu Żywieckiego. Od strony północnej gmina sąsiaduje z Kotliną Żywiecką o wysokim stopniu przekształcenia antropomorficznego (rolnictwo,

przemysł, infrastruktura). Bezpośrednio po zachodniej stronie znajduje się pasmo Wielkiej Raczy (rezerwat po słowackiej stronie), a dalej za Przełęczą Zwardońską znajduje się Beskid Śląski ze szczytami Wielkim Stożkiem i Czantorią oraz po stronie czeskiej Beskid Morawsko-Śląski ze szczytem Wielki Połom. Po południowo-zachodniej i południowej słowackiej stronie obszar sąsiaduje z Beskidem Kusyckim, a po stronie południowo-wschodniej i wschodniej z Beskidem Orawskim (Obszary Krajobrazu Chronionego) ze szczytami Pilsko (rezerwat) i Barania Góra (Park Narodowy po polskiej stronie).

W celu zapewnienia należytego funkcjonowania systemu przyrodniczego naszego kraju zostały wyznaczone elementy krajowej sieci ekologicznej ECONET – Polska. Teren Gminy Ujszoły obejmuje swym zasięgiem obszar węzłowy o randze międzynarodowej, jakim jest Beskid Żywicki oraz obszar węzłowy o randze krajowej, jakim jest Beskid Śląski (obszary te łączą się ze sobą), co świadczy, iż omawiany teren ma swój znaczący udział w zachowaniu walorów ilościowych i jakościowych ponadlokalnych wielkich jednostek przyrodniczych, jakimi są obszary Beskidu Śląskiego, Beskidu Żywieckiego oraz Beskidu Małego na terenie Polski oraz obszary Beskidu Kusyckiego i Beskidu Orawskiego poza granicami kraju.

Obszar zmiany planu znajduje się w dolinie potoku Ujszoła (Woda Ujsolska) pomiędzy korytem potoku i terenem istniejącej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, ~~dlatego nie ma znaczenia dla ponadlokalnych powiązań przyrodniczych~~. Obszar częściowo stanowi teren przypotokowy, będący otuliną biologiczną potoku, w sąsiedztwie obszarów Natura 2000, w obszarze ponadregionalnego korytarza migracji ptaków „Lasy Beskidu Śląsko-Żywieckiego” oraz w granicach międzynarodowego korytarza spójności obszarów chronionych „Górna Soła”.

5. Zasoby przyrodnicze i ich ochrona

Zasoby przyrody to bogactwo naturalne, występujące w środowisku, które dzielimy na:

- niewyczerpalne (woda, wiatr, energia słoneczna oraz ciepło ziemi);
- wyczerpalne, ale odnawialne (rośliny, zwierzęta, gleba);
- wyczerpalne, ale nieodnawialne (węgiel, ropa naftowa, gaz ziemny, rudy metali, minerały).

Na terenie Gminy Ujszoły znajdują się godne uwagi zasoby przyrodnicze, stąd pośród form ochrony przyrody przewidzianych ustawą z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018r., poz. 1614, z późniejszymi zmianami), znajdziemy tu:

– Rezerваты przyrody:

Rezerwat „Oszast”

Rezerwat leśny, ścisły, utworzony w 1998r., o powierzchni 44,81 ha. Położony jest na północnych zboczach góry Oszast (1147 m n.p.m.). Rezerwat został utworzony w celu ochrony lasu świerkowo-jodłowo-bukowego regla dolnego, będącego częścią "Puszczy Karpackiej". Na obszarze tym występują również takie zbiorowiska leśne jak: jaworzyna karpacka, jaworzyna ziołoroślowa, bór jodłowo-świerkowy oraz buczyna karpacka. Występują tutaj

liczne źródła, tereny podmokłe oraz torfowiska niskie. Rezerwat w całości położony jest na terenie Gminy Ujszoły w znacznym oddaleniu od obszaru zmiany planu.

Rezerwat „Dziobaki”

Rezerwat florystyczno-leśny, utworzony w 1995r., o powierzchni 13,06 ha. Położony jest na zboczach Wielkiej Rycerzowej (1225 m n.p.m.). Chroni fragment buczyny karpackiej i jaworzyny ziołoroślowej w reglu dolnym. W drzewostanie występują: Buk (*Fagus silvatica*), jodła (*Abies alba*) oraz klon jawor (*Acer pseudoplatanus*). Rezerwat w całości położony jest na terenie Gminy Ujszoły w znacznym oddaleniu od obszaru zmiany planu.

Rezerwat „Muńcol”

Rezerwat florystyczno-leśny, utworzony w 1998r., o powierzchni 44,92 ha. Położony jest na wschodnich zboczach góry Muńcol (1164 m n.p.m.). W obrębie rezerwatu ochronie podlega fragment dobrze zachowanej żyznej buczyny karpackiej. Rezerwat w całości położony jest na terenie Gminy Ujszoły w znacznym oddaleniu od obszaru zmiany planu.

Rezerwat „Lipowska”

Rezerwat florystyczno-leśny, utworzony w 2008r., o powierzchni 62,54 ha. Obejmuje swoim zasięgiem szczyt oraz północno-zachodnie i południowo-wschodnie stoki Lipowskiej (1324 m n.p.m.) oraz Rysianki (1332 m n.p.m.). Rezerwat utworzono w celu ochrony i zachowania systemu torfowisk wysokich oraz fragmentów górnoreglowego boru świerkowego. Na obszarze tym wyróżniono dwa zbiorowiska leśne: zachodniokarpacką świerczynę górnoreglową oraz sudecką świerczynę górnoreglową. Rezerwat położony jest na terenie Gmin Ujszoły i Węgierską Górka w znacznym oddaleniu od obszaru zmiany planu.

– Park krajobrazowy:

Żywiecki Park Krajobrazowy

Żywiecki Park Krajobrazowy utworzony został na mocy Uchwały Nr XII/79/86 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Bielsku – Białej z dnia 13 marca 1986 roku. To najstarszy park krajobrazowy na terenie polskich Karpat. Powierzchnia Parku wynosi 358,70 km². Cały obszar Parku jest otoczony strefą ochronną o powierzchni 217,90 km². Park ten położony jest w południowej części województwa śląskiego. Pasma górskie na obszarze Parku tworzą trzy rozległe grupy górskie: tzw. „Worek Raczański” z kulminacją na Wielkiej Raczy (1236 m n.p.m.), grupa górską „grupa górską Lipowskiej i Romanki z najwyższym szczytem Romanką (1366 m n.p.m.), oraz cechujący się promienistym układem grzbietów rozróg Pilska (1557 m n.p.m.).

Obszar zmiany planu miejscowego znajduje się w otulinie parku krajobrazowego, oraz w odległości ok. 410m na północ od granicy ŻPK.

– Obszary Natura 2000:

Obszar specjalnej ochrony ptaków Beskid Żywiecki PLB240002

Obszar specjalnej ochrony ptaków Beskid Żywiecki PLB240002 został wyznaczony Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 października 2008r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. Nr 198, poz. 1226). W/w rozporządzenie zostało następnie zmienione Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. Nr 25, poz. 133).

Zgodnie ze Standardowym Formularzem Danych opracowanym w październiku 2002r. i zaktualizowanym we wrześniu 2011r. obszar Natura 2000 Beskid Żywiecki PLB240002 został wyznaczony dla ochrony gatunków ptaków lęgowych wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG, takich jak: orzeł przedni (*Aquila chrysaetos*), głuszec (*Tetrao urogallus*), derkacz (*Crex crex*), puchacz (*Bubo bubo*), sóweczka (*Glaucidium passerinum*), puszczyk uralski (*Strix uralensis*), włochatka (*Aegolius funereus*), dzięcioł zielonosiwy (*Picus canus*), dzięcioł biało grzbiety (*Dendrocopos leucotos*), dzięcioł trójpalczasty (*Picoides tridactylus*) oraz migrujących, nie wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG, takich jak: siwerniak (*Anthus spinoletta*), pliszka górska (*Motacilla cinerea*), pluszcz (*Cinclus cinclus*), drozd obrożny (*Turdus torquatus*) i orzechówka (*Nucifraga caryocatactes*).

Obszar specjalnej ochrony ptaków Beskid Żywiecki PLB240002 obejmuje swym zasięgiem około 95 % powierzchni Gminy Ujszoły. Granica obszaru Natura 2000 znajduje się w odległości ok. 50m (na północ) od obszaru zmiany planu miejscowego.

Obszar mający znaczenie dla wspólnoty Beskid Żywiecki PLH240006

Obszar Beskid Żywiecki Decyzją Komisji Europejskiej 2008/218/WE z 25 stycznia 2008r. został zatwierdzony jako obszar mający znaczenie dla Wspólnoty.

Obszar ten cechuje się zróżnicowaną szatą roślinną. W Beskidzie Żywieckim wykształciły się cztery piętra roślinno-klimatyczne: pogórza, regla dolnego, regla górnego oraz piętro subalpejskie. To ostatnie, zwane też piętrem kosodrzewiny występuje na Pilsku, a oprócz tej góry w polskich Karpatach wykształcone jest jeszcze tylko w Paśmie Babiej Góry i w Tatrach. W obszarze dominują lasy, a wśród nich spotkać można fragmenty ukazujące charakter dawnej „Puszczy Karpackiej”. Stwierdzono tu występowanie 22 rodzajów siedlisk przyrodniczych z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG, z których 12 otrzymało ogólną ocenę A lub B. Z obszaru podawane jest też występowanie 22 gatunków z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG, z których dwa gatunki roślin: tojad morawski *Aconitum firmum* ssp. *moravicum* (4109 – kod gatunku Natura 2000) i tocja karpacka *Tozzia carpatica* (4116 – kod gatunku Natura 2000) otrzymały ogólną ocenę A.

Specjalny obszar ochrony siedlisk Beskid Żywiecki PLH 240006 został wyznaczony dla ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt i roślin:

- a) siedliska przyrodnicze: pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków, wysokogórskie borówczyska bażynowe (*Empetro-Vaccinietum*), zarośla kosodrzewiny (*Pinetum mugo*), subalpejskie zarośla wierzbowe wierzby lapońskiej lub śląskiej (*Salicetum lapponum*, *Salicetum silesiacae*), górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (*Nardion* – płaty bogate florystycznie), ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*), niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*), górskie łąki konietlicowe użytkowane ekstensywnie (*Polygono-Trisetion*), torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą

(żywe), torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzeria-Caricetea*), górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk, jaskinie nieudostępnione do zwiedzania, kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagenion*), żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*), górskie jaworzyny ziołoroślne (*Aceri-Fagetum*), jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach (*Tilio plathyphyllis-Acerion pseudoplatani*), bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum* i brzozowo-sosnowe bagienne lasy borealne), łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródłiskowe), górskie bory świerkowe (*Piceion abietis* część - zbiorowiska górskie).

- b) gatunki zwierząt: nocek duży *Myotis myotis*, wilk *Canis lupus*, niedźwiedź brunatny *Ursus arctos*, wydra *Lutra lutra*, ryś *Lynx lynx*, darniówka tatrzańska *Microtus tatricus*, traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*, kumak górski *Bombina variegata*, traszka karpacka *Triturus montandoni*, minóg strumieniowy *Lampetra planeri*, brzanka *Barbus meridionalis*, koza *Cobitis taenia*, głowacz białopłetwy *Cottus gobio*, biegacz urozmaicony *Carabus variolosus*.
- c) gatunki roślin: widłoząb zielony *Dicranum viride*, dzwonek piłkowany *Campanula serrata*, tojad mocny morawski *Aconitum firmum* ssp. *moravicum*, tocja karpacka *Tozzia carpatica*.

Specjalny obszar ochrony siedlisk Beskid Żywiecki PLH 240006 obejmuje swym zasięgiem około 95 % powierzchni Gminy Ujszoły. Granica obszaru Natura 2000 znajduje się w odległości ok. 50m (na północ) od obszaru zmiany planu miejscowego.

– Pomniki przyrody:

Grupa 5 lip drobnolistnych (*Tilia cordata*)

Pomnik przyrody wieloobiektowy - grupa 5 lip drobnolistnych (*Tilia cordata*) o obwodach pni: 325 cm; 340 cm; 350 cm; 360 cm; 510 cm i wysokościach: 23 m; 23 m; 18 m; 15 m; 24 m, ustanowiony Decyzją Wojewody Bielskiego Nr 262 z dnia 31 grudnia 1988r. w sprawie uznania drzew za pomnik przyrody. Pomnik ten zlokalizowany jest w Złatnej, w znacznej odległości od obszaru zmiany planu.

Stanowisko storczyków w Złatnej Hucie

Pomnik przyrody ustanowiony Rozporządzeniem Nr 9/2009 Wojewody Śląskiego z dnia 28 lipca 2009r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody pod nazwą "Stanowisko storczyków w Złatnej Hucie" w gminie Ujszoły. Pomnik ten zlokalizowany jest w Złatnej, w znacznej odległości od obszaru zmiany planu.

– Użytek ekologiczny:

Stawek w Złatnej

Użytek ekologiczny ustanowiony Rozporządzeniem Nr 26/07 Wojewody Śląskiego z dnia 14 czerwca 2007r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego pod nazwą "Stawek w

Złatnej" w gminie Ujszoły. Użytek ekologiczny zlokalizowany jest za starą leśniczówką w Złatnej, w znacznej odległości od obszaru zmiany planu.

– **Rośliny objęte ochroną gatunkową:**

Tab. 2 Chronione gatunki roślin występujące lub mogące występować na terenie Gminy Ujszoły.

Gatunek	Status ochrony
Buławnik mieczolistny (<i>Cephalanthera longifolia</i>)	Ochrona ścisła
Buławnik wielkokwiatowy (<i>Cephalanthera damasonium</i>)	Ochrona ścisła
Centuria pospolita (<i>Centaurium erythraea</i> Rafn)	Ochrona częściowa
Ciemnżyca zielona (<i>Veratrum lobelianum</i> Bernh)	Ochrona częściowa
Czosnek niedźwiedzi (<i>Allium ursinum</i>)	Ochrona częściowa
Czosnek syberyjski (<i>Allium sibiricum</i>)	Ochrona ścisła
Dziewięciśł bezłodygowy (<i>Carlina acaulis</i>)	Ochrona częściowa
Dzióbekowiec Zetterstedta (<i>Eurhynchium angustirete</i>)	Ochrona częściowa
Dzwonek piłkowany (<i>Campanula serrata</i>)	Ochrona ścisła
Fałdownik nastroszony (<i>Rhytidadelphus squarrosus</i>)	Ochrona częściowa
Gnieźnik leśny (<i>Neottia nidus-avis</i>)	Ochrona częściowa
Goryczka trojeściowa (<i>Gentiana asclepiadea</i>)	Ochrona częściowa
Gółka długoostrogowa (<i>Gymnadenia conopsea</i>)	Ochrona ścisła
Kruszczyk siny (<i>Epipactis purpurata</i>)	Ochrona ścisła
Kruszczyk szerokolistny (<i>Epipactis helleborine</i>)	Ochrona częściowa
Kukułka bzowa (<i>Dactylorhiza sambucina</i>)	Ochrona ścisła
Kukułka Fuchsa (<i>Dactylorhiza fuchsii</i>)	Ochrona ścisła
Kukułka szerokolistna (<i>Dactylorhiza majalis</i>)	Ochrona częściowa
Lilia złotogłów (<i>Lilium martagon</i>)	Ochrona ścisła
Listera jajowata (<i>Listera ovata</i>)	Ochrona częściowa
Listera sercowata (<i>Listera cordata</i>)	Ochrona ścisła
Mieczyk dachówkowaty (<i>Gladiolus imbricatus</i>)	Ochrona ścisła
Modrzewnica zwyczajna (<i>Andromeda polifolia</i> L.)	Ochrona częściowa
Mokradłoszka zaostrowa (<i>Calliergonella cuspidata</i> (Hedw.) Loeske)	Ochrona częściowa
Naparstnica zwyczajna (<i>Digitalis grandiflora</i>)	Ochrona częściowa
Orlik pospolity (<i>Aquilegia vulgaris</i>)	Ochrona częściowa
Paprotnik kolczysty (<i>Polystichum aculeatum</i>)	Ochrona ścisła
Parzydło leśne (<i>Aruncus sylvestris</i>)	Ochrona częściowa
Pierwiosnek wyniosły (<i>Primula elatior</i>)	Ochrona częściowa
Pióropusznik strusi (<i>Matteuccia struthiopteris</i>)	Ochrona częściowa

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
dla obszarów zabudowy i obszarów rolnych w Gminie Ujszoły w rejonie ul. Mostowej w Ujszołach

Podkolan biały (<i>Platanthera bifolia</i>)	Ochrona częściowa
Podkolan zielonawy (<i>Platanthera chlorantha</i>)	Ochrona częściowa
Pokrzyk wilcza jagoda (<i>Atropa belladonna</i>)	Ochrona częściowa
Podrzeń żebrowiec (<i>Blechnum spicant</i>)	Ochrona częściowa
Sosna limba (<i>Pinus cembra</i> L.)	Ochrona częściowa
Storczyca kulista (<i>Traunsteinera globosa</i>)	Ochrona ścisła
Storczyk błady (<i>Orchis pallens</i>)	Ochrona ścisła
Storczyk męski (<i>Orchis mascula</i>)	Ochrona ścisła
Storczyk plamisty (<i>Dactylorhiza maculata</i>)	Ochrona częściowa
Storczyk samiczny (<i>Anacamptis morio</i>)	Ochrona ścisła
Szafran spiski (<i>Crocus scepusiensis</i>)	Ochrona częściowa
Śnieżyczka przebiśnieg (<i>Galanthus nivalis</i>)	Ochrona częściowa
Tocja karpacka (<i>Tozzia carpatica</i>)	Ochrona ścisła
Tojad dzióbaty (<i>Aconitum variegatum</i>)	Ochrona częściowa
Tojad mocny (<i>Aconitum firmum</i>)	Ochrona ścisła
Tojad morawski (<i>Aconitum firmum</i> subsp. <i>moravicum</i> Skalický)	Ochrona ścisła
Wawrzynek wilczełyko (<i>Daphne mezereum</i>)	Ochrona częściowa
Widłak goździsty (<i>Lycopodium clavatum</i>)	Ochrona częściowa
Widłak jałowcowaty (<i>Lycopodium annotinum</i>)	Ochrona częściowa
Widłak wroniec (<i>Huperzia selago</i>)	Ochrona częściowa
Zimowit jesienny (<i>Colchicum autumnale</i>)	Ochrona częściowa
Żłobik koralowy (<i>Corallorhiza trifida</i>)	Ochrona ścisła

W obszarze zmiany planu nie stwierdzono stanowisk występowania w/w gatunków chronionych.

– **Zwierzęta objęte ochroną gatunkową:**

Tab. 3 Chronione gatunki zwierząt występujące lub mogące występować na terenie Gminy Ujszoły.

Gromada	Gatunek	Status ochrony
Owady	Trzmiel gajowy (<i>Bombus lucorum</i>)	Ochrona częściowa
	Trzmiel rudy (<i>Bombus pascuorum</i>)	Ochrona częściowa
	Trzmiel kamiennik (<i>Bombus lapidarius</i>)	Ochrona częściowa
	Biegacz urozmaicony (<i>Carabus variolosus</i>)	Ochrona ścisła
	Wynurt lśniący (<i>Ceruchus chrysomelinus</i>)	Ochrona częściowa
	Mrówka rudnica (<i>Formica rufa</i>)	Ochrona częściowa
Ślimaki	Ślimak winniczek (<i>Helix pomatia</i>)	Ochrona częściowa
Płazy	Kumak górski (<i>Bombina variegata</i>)	Ochrona ścisła
	Kumak nizinny (<i>Bombina bombina</i>)	Ochrona ścisła
	Ropucha szara (<i>Bufo bufo</i>)	Ochrona częściowa
	Ropucha zielona (<i>Bufo viridis</i>)	Ochrona ścisła

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
dla obszarów zabudowy i obszarów rolnych w Gminie Ujszoły w rejonie ul. Mostowej w Ujszołach

	Rzekotka drzewna (<i>Hyla arborea</i>)	Ochrona ścisła
	Żaba jeziorkowa (<i>Pelophylax lessonae</i>)	Ochrona częściowa
	Żaba moczarowa (<i>Rana arvalis</i>)	Ochrona ścisła
	Żaba trawna (<i>Rana temporaria</i>)	Ochrona częściowa
	Żaba wodna (<i>Pelophylax kl. esculentus</i>)	Ochrona częściowa
	Salamandra plamista (<i>Salamandra salamandra</i>)	Ochrona częściowa
	Traszka grzebieniasta (<i>Triturus cristatus</i>)	Ochrona ścisła
	Traszka karpacka (<i>Lissotriton montandoni</i>)	Ochrona ścisła
	Traszka górską (<i>Triturus alpestris</i>)	Ochrona częściowa
	Traszka zwyczajna (<i>Lissotriton vulgaris</i>)	Ochrona częściowa
Gady	Padalec zwyczajny (<i>Anguis fragilis</i>)	Ochrona częściowa
	Jaszczurka zwinka (<i>Lacerta agilis</i>)	Ochrona częściowa
	Jaszczurka żyworodna (<i>Zootoca vivipara</i>)	Ochrona częściowa
	Zaskroniec zwyczajny (<i>Natrix natrix</i>)	Ochrona częściowa
	Żmija zygzakowata (<i>Vipera berus</i>)	Ochrona częściowa
Ptaki	Piecuszek (<i>Phylloscopus trochilus</i>)	Ochrona ścisła
	Ciemiówka (<i>Sylvia communis</i>)	Ochrona ścisła
	Świerszczak zwyczajny (<i>Locustella naevia</i>)	Ochrona ścisła
	Kukułka (<i>Cuculus canorus</i>)	Ochrona ścisła
	Gajówka (<i>Sylvia borin</i>)	Ochrona ścisła
	Muchołówka szara (<i>Muscicapa striata</i>)	Ochrona ścisła
	Muchołówka żałobna (<i>Ficedula hypoleuca</i>)	Ochrona ścisła
	Muchołówka mała (<i>Ficedula parva</i>)	Ochrona ścisła
	Muchołówka białoszyja (<i>Ficedula albicollis</i>)	Ochrona ścisła
	Pleszka (<i>Phoenicurus phoenicurus</i>)	Ochrona ścisła
	Kłaskawka (<i>Saxicola rubicola</i>)	Ochrona ścisła
	Mazurek (<i>Passer montanus</i>)	Ochrona ścisła
	Modraszka (<i>Cyanistes caeruleus</i>)	Ochrona ścisła
	Dzwoniec (<i>Chloris chloris</i>)	Ochrona ścisła
	Kulczyk (<i>Serinus serinus</i>)	Ochrona ścisła
	Raniuszek (<i>Aegithalos caudatus</i>)	Ochrona ścisła
	Derkacz (<i>Crex crex</i>)	Ochrona ścisła
	Gąsiorek (<i>Lanius collurio</i>)	Ochrona ścisła
	Grubodziób (<i>Coccothraustes coccothraustes</i>)	Ochrona ścisła
	Pokląskwa (<i>Saxicola rubetra</i>)	Ochrona ścisła
	Strzyżyk (<i>Troglodytes troglodytes</i>)	Ochrona ścisła
	Siniak (<i>Columba oenas</i>)	Ochrona ścisła
	Turkawka (<i>Streptopelia turtur</i>)	Ochrona ścisła
	Grzywacz (<i>Columba palumbus</i>)	Ochrona łowiecka
	Sierpówka (<i>Streptopelia decaocto</i>)	Ochrona ścisła
	Bazant zwyczajny (<i>Phasianus colchicus</i>)	Ochrona łowiecka
	Kuropatwa zwyczajna (<i>Perdix perdix</i>)	Ochrona łowiecka
	Głuszec zwyczajny (<i>Tetrao urogallus</i>)	Ochrona ścisła
	Przepiórka (<i>Coturnix coturnix</i>)	Ochrona ścisła
	Jarząbek (<i>Tetrastes bonasia</i>)	Ochrona łowiecka
	Dzięcioł trójpalczasty (<i>Picoides tridactylus</i>)	Ochrona ścisła
	Dzięcioł średni (<i>Dendrocoptes medius</i>)	Ochrona ścisła
	Dzięcioł duży (<i>Dendrocopos major</i>)	Ochrona ścisła
	Dzięcioł białoszyi (<i>Dendrocopos syriacus</i>)	Ochrona ścisła
	Dzięcioł zielony (<i>Picus viridis</i>)	Ochrona ścisła
	Dzięcioł czarny (<i>Dryocopus martius</i>)	Ochrona ścisła

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
dla obszarów zabudowy i obszarów rolnych w Gminie Ujsolę w rejonie ul. Mostowej w Ujsolach

Dzięcioł białogrzbity (<i>Dendrocopos leucotos</i>)	Ochrona ścisła
Dzięcioł zielonosiwy (<i>Picus canus</i>)	Ochrona ścisła
Dzięciołek (<i>Dryobates minor</i>)	Ochrona ścisła
Krętogłów zwyczajny (<i>Jynx torquilla</i>)	Ochrona ścisła
Bocian biały (<i>Ciconia ciconia</i>)	Ochrona ścisła
Pierwiosnek (<i>Phylloscopus collybita</i>)	Ochrona ścisła
Kwiczół (<i>Turdus pilaris</i>)	Ochrona ścisła
Kos zwyczajny (<i>Turdus merula</i>)	Ochrona ścisła
Rudzik (<i>Erithacus rubecula</i>)	Ochrona ścisła
Skowronek (<i>Alauda arvensis</i>)	Ochrona ścisła
Pieczęta (<i>Sylvia curruca</i>)	Ochrona ścisła
Łozówka (<i>Acrocephalus palustris</i>)	Ochrona ścisła
Świergotek drzewny (<i>Anthus trivialis</i>)	Ochrona ścisła
Zimorodek zwyczajny (<i>Alcedo atthis</i>)	Ochrona ścisła
Pluszcz zwyczajny (<i>Cinclus cinclus</i>)	Ochrona ścisła
Pliszka górska (<i>Motacilla cinerea</i>)	Ochrona ścisła
Pliszka siwa (<i>Motacilla alba</i>)	Ochrona ścisła
Pliszka żółta (<i>Motacilla flava</i>)	Ochrona ścisła
Świergotek polny (<i>Corydalla campestris</i>)	Ochrona ścisła
Świergotek łąkowy (<i>Anthus pratensis</i>)	Ochrona ścisła
Siwerniak (<i>Anthus spinoletta</i>)	Ochrona ścisła
Sieweczka rzeczna (<i>Charadrius dubius</i>)	Ochrona ścisła
Sikora lazurkowa (<i>Cyanistes cyanus</i>)	Ochrona ścisła
Sikora bogatka (<i>Parus major</i>)	Ochrona ścisła
Sikora uboga (<i>Poecile palustris</i>)	Ochrona ścisła
Sikora sosnówka (<i>Periparus ater</i>)	Ochrona ścisła
Czubatka (<i>Lophophanes cristatus</i>)	Ochrona ścisła
Czarnogłówek (<i>Poecile montanus</i>)	Ochrona ścisła
Kowalik (<i>Sitta europaea</i>)	Ochrona ścisła
Pelzacz leśny (<i>Certhia familiaris</i>)	Ochrona ścisła
Pelzacz ogrodowy (<i>Certhia brachydactyla</i>)	Ochrona ścisła
Wilga (<i>Oriolus oriolus</i>)	Ochrona ścisła
Jarzębatka (<i>Sylvia nisoria</i>)	Ochrona ścisła
Kopciuszek (<i>Phoenicurus ochruros</i>)	Ochrona ścisła
Mysikrólik zwyczajny (<i>Regulus regulus</i>)	Ochrona ścisła
Zniczek (<i>Regulus ignicapilla</i>)	Ochrona ścisła
Sójka (<i>Garrulus glandarius</i>)	Ochrona ścisła
Czajka (<i>Vanellus vanellus</i>)	Ochrona ścisła
Słonka (<i>Scolopax rusticola</i>)	Ochrona łowiecka
Sroka (<i>Pica pica</i>)	Ochrona częściowa
Szpak (<i>Sturnus vulgaris</i>)	Ochrona ścisła
Dzierzba srokosz (<i>Lanius excubitor</i>)	Ochrona ścisła
Wrona siwa (<i>Corvus cornix</i>)	Ochrona częściowa
Kawka zwyczajna (<i>Corvus monedula</i>)	Ochrona ścisła
Gawron (<i>Corvus frugilegus</i>)	Ochrona ścisła poza miastami
Kruk (<i>Corvus corax</i>)	Ochrona częściowa
Orzechówka (<i>Nucifraga caryocatactes</i>)	Ochrona ścisła
Wróbel domowy (<i>Passer domesticus</i>)	Ochrona ścisła
Pokrzywnica (<i>Prunella modularis</i>)	Ochrona ścisła
Trznadel (<i>Emberiza citrinella</i>)	Ochrona ścisła
Potrzeszcz (<i>Emberiza calandra</i>)	Ochrona ścisła

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
dla obszarów zabudowy i obszarów rolnych w Gminie Ujsolę w rejonie ul. Mostowej w Ujsolach

	Kapturka (<i>Sylvia atricapilla</i>)	Ochrona ścisła
	Gil (<i>Pyrrhula pyrrhula</i>)	Ochrona ścisła
	Szczygieł (<i>Carduelis carduelis</i>)	Ochrona ścisła
	Czyż (<i>Spinus spinus</i>)	Ochrona ścisła
	Makolągwa (<i>Linaria cannabina</i>)	Ochrona ścisła
	Dziwonia (<i>Erythrina erythrinus</i>)	Ochrona ścisła
	Paszkot (<i>Turdus viscivorus</i>)	Ochrona ścisła
	Drozd śpiewak (<i>Turdus philomelos</i>)	Ochrona ścisła
	Drozd obrożny (<i>Turdus torquatus</i>)	Ochrona ścisła
	Świstunka leśna (<i>Phylloscopus sibilatrix</i>)	Ochrona ścisła
	Jerzyk (<i>Apus apus</i>)	Ochrona ścisła
	Oknówka (<i>Delichon urbica</i>)	Ochrona ścisła
	Dymówka (<i>Hirundo rustica</i>)	Ochrona ścisła
	Zięba zwyczajna (<i>Fringilla coelebs</i>)	Ochrona ścisła
	Krzyżodziób świerkowy (<i>Loxia curvirostra</i>)	Ochrona ścisła
	Kaczka krzyżówka (<i>Anas platyrhynchos</i>)	Ochrona łowiecka
	Kobuz (<i>Falco subbuteo</i>)	Ochrona ścisła
	Myszołów (<i>Buteo buteo</i>)	Ochrona ścisła
	Trzmielojad zwyczajny (<i>Pernis apivorus</i>)	Ochrona ścisła
	Jastrząb (<i>Accipiter gentilis</i>)	Ochrona ścisła
	Kania ruda (<i>Milvus milvus</i>)	Ochrona ścisła
	Krogulec (<i>Accipiter nisus</i>)	Ochrona ścisła
	Pustułka (<i>Falco tinnunculus</i>)	Ochrona ścisła
	Pójdźka (<i>Athene noctua</i>)	Ochrona ścisła
	Płomykówka (<i>Tyto alba</i>)	Ochrona ścisła
	Uszatka (<i>Asio otus</i>)	Ochrona ścisła
	Sóweczka (<i>Glaucidium passerinum</i>)	Ochrona ścisła
	Włochatka (<i>Aegolius funereus</i>)	Ochrona ścisła
	Puchacz (<i>Bubo bubo</i>)	Ochrona ścisła
	Puszczyk uralski (<i>Strix uralensis</i>)	Ochrona ścisła
	Puszczyk (<i>Strix aluco</i>)	Ochrona ścisła
Ssaki	Nocek duży (<i>Myotis myotis</i>)	Ochrona ścisła
	Gacek brunatny (<i>Plecotus auritus</i>)	Ochrona ścisła
	Borowiec wielki (<i>Nyctalus noctula</i>)	Ochrona ścisła
	Podkowiec mały (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)	Ochrona ścisła
	Nocek wąsatek (<i>Myotis mystacinus</i>)	Ochrona ścisła
	Mroczek pozłocisty (<i>Eptesicus nilssonii</i>)	Ochrona ścisła
	Mroczek późny (<i>Eptesicus serotinus</i>)	Ochrona ścisła
	Wilk (<i>Canis lupus</i>)	Ochrona ścisła
	Niedźwiedź brunatny (<i>Ursus arctos</i>)	Ochrona ścisła
	Wydra (<i>Lutra lutra</i>)	Ochrona częściowa
	Ryś (<i>Lynx lynx</i>)	Ochrona ścisła
	Jeż europejski (<i>Erinaceus europaeus</i>)	Ochrona częściowa
	Ryjówka górska (<i>Sorex alpinus</i>)	Ochrona częściowa
	Ryjówka aksamitna (<i>Sorex areneus</i>)	Ochrona częściowa
	Ryjówka malutka (<i>Sorex minutus</i>)	Ochrona częściowa
	Rzęsorek rzeczek (<i>Neomys fodiens</i>)	Ochrona częściowa
	Rzęsorek mniejszy (<i>Neomys anomalus</i>)	Ochrona częściowa
	Smużka leśna (<i>Sicista betulina</i>)	Ochrona ścisła
	Koszatka leśna (<i>Dryomys nitedula</i>)	Ochrona ścisła
	Orzesznica (<i>Muscardinus avellanarius</i>)	Ochrona ścisła

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
dla obszarów zabudowy i obszarów rolnych w Gminie Ujsoły w rejonie ul. Mostowej w Ujsołach

Zębiełek karliczek (<i>Crocidura suaveolens</i>)	Ochrona częściowa
Kret europejski (<i>Talpa europaea</i>)	Ochrona częściowa
Wiewiórka pospolita (<i>Sciurus vulgaris</i>)	Ochrona częściowa
Sarna europejska (<i>Capreolus capreolus</i>)	Ochrona łowiecka
Jeleń (<i>Cervus elaphus</i>)	Ochrona łowiecka
Dzik (<i>Sus scrofa</i>)	Ochrona łowiecka
Zając szarak (<i>Lepus europaeus</i>)	Ochrona łowiecka
Borsuk (<i>Meles meles</i>)	Ochrona łowiecka
Lis rudy (<i>Vulpes vulpes</i>)	Ochrona łowiecka
Kuna leśna (<i>Martes martes</i>)	Ochrona łowiecka
Łasica (<i>Mustela nivalis</i>)	Ochrona częściowa
Gronostaj (<i>Mustela erminea</i>)	Ochrona częściowa

Część z wyżej wymienionych zwierząt (za wyjątkiem ptaków) została ujęta w załączniku do Dyrektywy Siedliskowej, a tym samym jest przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, których ochrona wymaga wyznaczenia Specjalnych Obszarów Ochrony. Do zwierząt o znaczeniu wspólnotowym, których występowanie zostało potwierdzone lub jest bardzo prawdopodobne na terenie Gminy Ujsoły, należą:

1166 Traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*

Gmina Ujsoły położona jest w zasięgu występowania traszki grzebieniastej, jednak dotychczas nie potwierdzono jej występowania na tym terenie.

2001 Traszka karpacka *Triturus montandoni*

Na terenie Gminy Ujsoły, pomimo zidentyfikowania wielu potencjalnych siedlisk (zbiorników wodnych), obecność tego gatunku potwierdzono wyłącznie na jednym stanowisku w Złatnej (Złatna II). W obszarze zmiany planu nie stwierdzono występowania tego gatunku.

1193 Kumak górski *Bombina variegata*

Na terenie Gminy Ujsoły gatunek ten został zidentyfikowany na stanowiskach Glinka II, Smerekówka, Sobłówka, Złatna I oraz Złatna II. W obszarze zmiany planu nie stwierdzono występowania tego gatunku.

1324 Nocek duży *Myotis myotis*

Na terenie Gminy Ujsoły nocki duże zidentyfikowano w Jaskini Pod Rycerzową Wielką w Sobłówce oraz w położonej tuż poza granicami gminy Jaskini Boraczej w Żabnicy (położonej w sąsiedztwie Hali Redykalnej w Złatnej). W obszarze zmiany planu nie stwierdzono występowania tego gatunku.

1352 Wilk *Canis lupus* (gatunek priorytetowy)

Gmina Ujsoły znajduje się w zasięgu występowania wilka, jednak na terenie gminy nie zidentyfikowano miejsc jego rozrodu. W obszarze zmiany planu nie stwierdzono występowania tego gatunku.

1354 Niedźwiedź brunatny *Ursus arctos* (gatunek priorytetowy)

Gmina Ujsoły stanowi obszar występowania niedźwiedzia brunatnego, przy czym na terenie gminy nie stwierdzono miejsc gawrowania tych zwierząt. W obszarze zmiany planu nie stwierdzono występowania tego gatunku

1355 Wydra *Lutra lutra*

Gmina Ujsoły położona jest w zasięgu występowania wydr, jednak jak dotychczas nie zidentyfikowano stanowisk ich bytowania na tym terenie. Jednocześnie, w świetle wyników przeprowadzonego przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska monitoringu gatunków i siedlisk, stanowisko takie zlokalizowane jest na terenie gminy sąsiedniej. W obszarze zmiany planu nie stwierdzono występowania tego gatunku

1361 Ryś euroazjatycki *Lynx lynx*

Gmina Ujsoły zlokalizowana jest w zasięgu występowania Rysia, natomiast jak dotychczas nie zidentyfikowano na tym terenie miejsc jego rozrodu. W obszarze zmiany planu nie stwierdzono występowania tego gatunku

4014 Biegacz urozmaicony *Carabus variolosus*

Gmina Ujsoły znajduje się w zasięgu występowania biegaczy urozmaiconych, jednak jak dotychczas nie stwierdzono stanowisk występowania tego chrząszcza na przedmiotowym terenie. W obszarze zmiany planu nie stwierdzono występowania tego gatunku

Spośród gatunków ptaków, których występowanie zostało potwierdzone lub jest bardzo prawdopodobne na terenie Gminy Ujsoły, część ujęta została w załączniku do Dyrektywy Ptasiej, co oznacza, iż zostały objęte szczególnymi środkami ochronnymi, obejmującymi także ich siedliska, mającymi na celu zapewnienie im przetrwania i rozrodu w ich obszarach występowania:

A091 Orzeł przedni (*Aquila chrysaetos*)

Przeprowadzony w latach 2013 – 2017, przez Generalny Inspektorat Ochrony Środowiska, Monitoring Orła Przedniego potwierdził występowanie tego gatunku na jednym stanowisku obejmującym obszar Gminy Ujsoły - Leśnictwo Rycerzowa. W obszarze zmiany planu nie stwierdzono występowania tego gatunku

A108 Głuszec (*Tetrao urogallus*)

Na terenie Gminy Ujsoły jak dotychczas nie wyznaczono stref ochrony ostoi i miejsc rozrodu i regularnego przebywania głuszca. Jednocześnie, potencjalnymi miejscami występowania głuszca na tym terenie są obszary leśne i towarzyszące im hale położone powyżej 800 m n.p.m., a w szczególności pod Rycerzową, Pod Muńcołem, Pod Rysianką, Pod Krawców Wierchem, Pod Smerekiem Wielkim, Pod Wielkim Groniem oraz w rezerwatach przyrody. W obszarze zmiany planu nie stwierdzono występowania tego gatunku

A122 Derkacz (*Crex crex*)

Przeprowadzony w latach 2013, 2016 i 2017, przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Monitoring Pospolitych Ptaków Lęgowych, potwierdził występowanie tego gatunku na terenie Gminy Ujsoły, na obszarze Leśnictwa Danielka i Rycerzowa. W obszarze zmiany planu nie stwierdzono występowania tego gatunku

A215 Puchacz (*Bubo bubo*)

W ramach przeprowadzonego przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, w latach 2016 – 2018, monitoringu lęgowych sów leśnych, nie stwierdzono występowania na terenie Gminy Ujsoły Puchacza. Dodatkowo, obszar ten nie stanowi terenu lęgowego tego gatunku.

A217 Sóweczka (*Glaucidium passerinum*)

Przeprowadzony w latach 2016 - 2017, przez Generalny Inspektorat Ochrony Środowiska, Monitoring Lęgowych Sów Leśnych objął północną część Gminy Ujsoły (sołectwa Złatna i Ujsoły). W ramach przeprowadzonego monitoringu potwierdzono występowanie sóweczki na tym terenie (w 2017 roku). W obszarze zmiany planu nie stwierdzono występowania tego gatunku

A220 Puszczyk uralski (*Strix uralensis*)

Przeprowadzony w latach 2016 - 2017, przez Generalny Inspektorat Ochrony Środowiska, Monitoring Lęgowych Sów Leśnych objął północną część Gminy Ujsoły (sołectwa Złatna i Ujsoły). W ramach przeprowadzonego monitoringu potwierdzono występowanie puszczyka uralskiego na tym terenie. W obszarze zmiany planu nie stwierdzono występowania tego gatunku.

A223 Włochatka (*Aegolius funereus*)

Przeprowadzony w latach 2016 - 2017, przez Generalny Inspektorat Ochrony Środowiska, Monitoring Lęgowych Sów Leśnych objął północną część Gminy Ujsoły (sołectwa Złatna i Ujsoły). W ramach przeprowadzonego monitoringu potwierdzono występowanie włochatki na tym terenie. W obszarze zmiany planu nie stwierdzono występowania tego gatunku.

A234 Dzięcioł zielonosiwy (*Picus canus*)

W ramach przeprowadzonego przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, w latach 2011 – 2017, Monitoringu Pospolitych Ptaków Lęgowych, czy też Monitoringu Rzadkich Dzięciołów, nie stwierdzono występowania na terenie Gminy Ujsoły dzięcioła zielonosiwego.

A239 Dzięcioł białogrzbiety (*Dendrocopos leucotos*)

Przeprowadzony w latach 2011 – 2017r., przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Monitoring Rzadkich Dzięciołów, potwierdził występowanie tego gatunku na terenie Gminy Ujsoły, na obszarze Leśnictwa Gawłowskie, Morgi, Cicha i Rycerzowa. Generalnie, występowanie tego gatunku jest wielce prawdopodobne na obszarach leśnych, położonych w

zakresie wysokości 390 – 1200 m n.p.m. W obszarze zmiany planu nie stwierdzono występowania tego gatunku.

A241 Dzięcioł trójpalczasty (*Picoides tridactylus*)

Przeprowadzony w latach 2011 – 2017r., przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Monitoring Rzadkich Dzięciołów, potwierdził występowanie tego gatunku na terenie Gminy Ujszoły, na obszarze Leśnictwa Gawłowskie, Morgi, Cicha i Rycerzowa. Generalnie, występowanie tego gatunku jest wielce prawdopodobne na obszarach leśnych, położonych w zakresie wysokości 720 – 1300 m n.p.m.

A259 Siwerniak (*Anthus spinoletta*)

Na terenie Gminy Ujszoły prowadzony przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska Monitoring Ptaków nie obejmował jak dotychczas tego gatunku, jednak siwerniaki z dużym prawdopodobieństwem można spotkać na Hali Rycerzowej, Hali na Muńcole oraz Hali Rysianki. W obszarze zmiany planu nie stwierdzono występowania tego gatunku.

A261 Pliszka górska (*Motacilla cinerea*)

W ramach przeprowadzonego, w roku 2017, przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska Monitoringu Pospolitych Gatunków Ptaków Lęgowych, potwierdzono występowanie tego gatunku na terenie Gminy Ujszoły. Generalnie, potencjalnym miejscem występowania pliszek górskich na tym terenie są potoki do 1000 m n.p.m. W obszarze zmiany planu nie stwierdzono występowania tego gatunku

A264 Pluszcz (*Cinclus cinclus*)

Prowadzony na terenie Gminy Ujszoły przez Generalny Inspektorat Ochrony Środowiska Monitoring Ptaków nie obejmował jak dotychczas tego gatunku. Jednocześnie, występowanie pluszcza na tym terenie jest wielce prawdopodobne w obrębie wszystkich potoków do wysokości 900 m n.p.m. **Jest to gatunek migrujący w okresie zimowym z siedlisk w obszarze Natura 2000 na niezamarzające odcinki rzek położonych poniżej. Obszar zmiany planu częściowo stanowi teren przypotokowy, będący otuliną biologiczną potoku, w sąsiedztwie obszarów Natura 2000, w obszarze ponadregionalnego korytarza migracji ptaków „Lasy Beskidu Śląsko-Żywieckiego” oraz w granicach międzynarodowego korytarza spójności obszarów chronionych „Górna Soła”. Bezpośrednie sąsiedztwo zabudowy może ograniczyć przydatność tego odcinka rzeki jako miejsca zimowania i utrudniać przemieszczanie się wzdłuż rzeki. Ograniczenia te mogą dotyczyć również innych gatunków ptaków. Należy rozważyć częściowe ograniczenie szerokości planowanej strefy zabudowy – do naturalnej sukcesji roślinności nadrzecznej.**

A282 Drozd obrożny (*Turdus torquatus*)

Prowadzony na terenie Gminy Ujszoły przez Generalny Inspektorat Ochrony Środowiska Monitoring Ptaków nie obejmował jak dotychczas tego gatunku. Jednocześnie, występowanie drozda obrożnego na tym terenie jest prawdopodobne w lasach regla górnego. W obszarze zmiany planu nie stwierdzono występowania tego gatunku

A344 Orzechówka (*Nucifraga caryocatactes*)

Prowadzony na terenie Gminy Ujszoły przez Generalny Inspektorat Ochrony Środowiska Monitoring Ptaków nie obejmował jak dotychczas tego gatunku. Jednocześnie, występowanie orzechówki na tym terenie jest prawdopodobne w obrębie lasów iglastych i mieszanych regla górnego oraz w ich bezpośrednim sąsiedztwie. W obszarze zmiany planu nie stwierdzono występowania tego gatunku

– Grzyby objęte ochroną gatunkową:

Tab. 4 Chronione gatunki grzybów występujące lub mogące występować na terenie Gminy Ujszoły.

Gatunek	Status ochrony
Smardz wyniosły (<i>Morchella elata</i>)	Ochrona częściowa
Smardz jadalny (<i>Morchella esculenta</i>)	Ochrona częściowa
Soplówka bukowa (<i>Hericium coralloides</i>)	Ochrona częściowa

W obszarze zmiany planu nie stwierdzono występowania w/w gatunków.

Spośród złóż naturalnych występują tu siarkowodorowe i siarczkowe wody w dolinie „śmierdzącego potoku” w Złatnej oraz złoża kamienia (piaskowca) „Glinka” w Glince. Jak dotąd, nie potwierdzono występowania na tym terenie złóż węgla, ropy naftowej, gazu ziemnego, rud metali czy też minerałów. Nie stwierdzono również możliwych do wykorzystania złóż geotermalnych. W obszarze zmiany planu nie stwierdzono występowania bogactw naturalnych.

6. Walory krajobrazowe i ich ochrona prawna

Krajobraz Gminy Ujszoły reprezentuje duża mozaikowość różnych form ukształtowania terenu, co w połączeniu z otaczającymi gminę pasmami górskimi: Beskidu Żywieckiego, Orawskiego i Kusyckiego, czyni ten teren atrakcyjnym krajobrazowo.

Spośród form krajobrazu na omawianym terenie przeważają tereny lasów, z którymi sąsiadują hale i polany wraz z rozproszoną zabudową zagrodową i towarzyszące im użytki rolne, otaczające zurbanizowane centra sołectw oraz zwarta zabudowa mieszkalno-usługowa, z rozbudowaną infrastrukturą komunikacyjną.

Wspominając o walorach krajobrazowych należy podkreślić dużą rolę w ich kreowaniu przepływających na przedmiotowym obszarze potoków Ujszoła, Glinka, Cicha, Bystra i Danielka, których koryta oraz pokryte roślinnością tereny przybrzeżne, wpływają na wzrost atrakcyjności tego terenu.

Kolejnymi elementami wzbogacającym krajobraz są zadrzewienia śródpolne, przydrożne oraz zadrzewienia towarzyszące zabudowie mieszkaniowej.

Dominującym typem krajobrazu na tym obszarze jest krajobraz naturalny związany z obszarami leśnymi. Tereny hal, polan, upraw oraz cieków powierzchniowych, z grupami naturalnych zadrzewień, wraz z rozproszoną zabudową zagrodową tworzą krajobraz naturalno-kulturowy. W najmniejszym stopniu na omawianym obszarze reprezentowany jest krajobraz kulturowy, związany z osadnictwem wiejskim.

Na terenie gminy stwierdza się następujące walory krajobrazu:

1. Panoramy zboczy górskich w Beskidzie Żywieckim, z historycznymi przysiółkami w obrębie hal szczytowych.
2. Zabudowa wiejska w dolinach oraz w przysiółkach, z zabytkami i zielenią, częściowo rozproszona.
3. Dominanta przestrzenna wieży kościelnej w Ujsołach.
4. Zespoły lasów i zadrzewień;
5. Tereny dolin potoków, użytków rolnych i zieleni bez zabudowy – stanowiące przedpole ekspozycji elementów, o których mowa w pkt od 1 do 3.
6. Odcinki proste ważniejszych dróg stanowiące główne osie widokowe na elementy, o których mowa w pkt od 1 do 3;
7. Główne punkty widokowe.

Obecnie walory krajobrazowe chronione są na terenie gminy głównie poprzez zakaz zabudowy ustalony w obowiązujących planach miejscowych. Ochronie krajobrazu sprzyjają również rygory prawne obowiązujące w obrębie obszarów chronionych zlokalizowanych na tym terenie.

W celu ochrony krajobrazu, na rysunku planu miejscowego oznaczono: strefy „K” ochrony krajobrazu kulturowego, główne osie widokowe, główne punkty widokowe oraz dominanty przestrzenne oraz granice Żywieckiego Parku Krajobrazowego.

W części tekstowej projektu planu miejscowego określono zasady kształtowania krajobrazu, zgodnie z którymi w celu ochrony walorów krajobrazowych ustalono:

- warunki ochrony Parku Krajobrazowego, lasów, wód, zieleni, w tym dotyczące zakazu zabudowy;
- zasady kształtowania zabudowy i ochrony zabytków;
- zakaz lokalizacji nowych dominant przestrzennych;
- zakaz budowy w pasie drogowym ogrodzeń z prefabrykowanych przęseł betonowych, płyt betonowych lub blachy.

W strefie „K” ochrony krajobrazu kulturowego ustalono następujące warunki w zakresie kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu:

- zakaz umieszczania reklam i urządzeń informacyjnych wielkoformatowych, agresywnych w formie oraz reklam, tablic i urządzeń informacyjnych podmiotów niefunkcjonujących w danym miejscu (dotyczy zarówno budynków, jak i terenu);
- zakaz lokalizacji wolno stojących nośników reklamowych, siłowni wiatrowych, itp.
- zakaz naruszania ekspozycji (przesłaniania) obiektów zabytkowych – od strony przestrzeni publicznych;
- zakaz niszczenia lub naruszenia historycznej dominaty przestrzennej – wieży kościoła parafialnego w Ujsołach.

W przyszłości, dodatkowym instrumentem ochrony lokalnego krajobrazu, będzie audyt krajobrazowy, który na podstawie tzw. „Ustawy Krajobrazowej”, zostanie sporządzony

przez samorząd województwa, a rekomendacje i wnioski z niego wynikające będą musiały być uwzględnione w dokumentach planistycznych.

7. Jakość środowiska oraz jego zagrożenia wraz z identyfikacją tych zagrożeń

Rozwój osadnictwa, rolnictwa oraz przemysłu sprzyja człowiekowi, jednak nie zawsze ma dobry wpływ na jakość środowiska. Postęp cywilizacyjny wiąże się głównie ze wzrostem zanieczyszczeń powietrza, gleb i wód, wzrostem poziomu hałasu i promieniowania elektromagnetycznego w środowisku, co niewątpliwie przekłada się na jego jakość.

Aby uzyskać obraz jakości środowiska Gminy Ujszoły, należy przeanalizować kondycję poszczególnych jego elementów tj. powietrza, wód, gleby i przyrody żywej.

7.1 Powietrze atmosferyczne

Gmina Ujszoły położona jest w województwie śląskim, które od wielu lat należy do regionów Polski o największej emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych. Na stan powietrza atmosferycznego tego terenu mają wpływ następujące czynniki:

- emisja zorganizowana pochodząca ze źródeł punktowych i powierzchniowych oraz niska emisja;
- emisja ze środków transportu;
- emisja spoza terenu gminy;
- emisja niezorganizowana;
- warunki meteorologiczne.

Najczęściej głównym źródłem zanieczyszczeń powietrza jest emisja substancji szkodliwych, tworzących się podczas procesów spalania paliw ciekłych, stałych i gazowych. Podczas spalania do atmosfery uwalniane są takie związki szkodliwe jak: dwutlenek węgla, dwutlenek siarki, tlenki azotu, tlenek węgla i pył. W mniejszych ilościach uwalniany jest chlorowodór, różnego rodzaju węglowodory aromatyczne i alifatyczne. Wraz z pyłem emitowane są również metale ciężkie, pierwiastki promieniotwórcze i wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne, a wśród nich benzo(α)piren, uznawany za jedną z bardziej znaczących substancji kancerogennych. W pyłe zawieszonym ze względu na zdolność wnikania do układu oddechowego, wyróżnia się frakcję o ziarnach: powyżej 10 mikrometrów i pył drobny poniżej 10 mikrometrów (PM10). Szczególnie ta druga frakcja jest niebezpieczna dla człowieka, ponieważ jest już tak mała, że nie jest zatrzymywana przez naturalny system filtracyjny układu oddechowego.

Zgodnie z art. 87 i 88 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2018r., poz. 799, z późniejszymi zmianami) oceny jakości powietrza dokonywane są w strefach, w ramach państwowego monitoringu środowiska. Na terenie województwa śląskiego zostało wydzielonych 5 stref, tj.:

- strefa śląska;
- aglomeracja górnośląska;
- aglomeracja rybnicko-jastrzębska;
- miasto Bielsko-Biała;

- miasto Częstochowa.

Gmina Ujszoły należy do strefy śląskiej i z uwagi na brak na jej terenie stacji monitoringu jakości powietrza, należy przyjmować wyniki otrzymane na stacjach pomiarowych zlokalizowanych w najbliższym sąsiedztwie. Najbliżej położone stanowiska pomiarowe zlokalizowane są:

- w Żywcu przy ulicy Kopernika (należy do strefy śląskiej);
- w Cieszynie przy ulicy Mickiewicza (należy do strefy śląskiej);
- w Ustroniu przy ulicy Sanatoryjnej (należy do strefy śląskiej);
- w Bielsku-Białej przy ulicy Kossak-Szczuckiej (należy do strefy miasto Bielsko-Biała);
- w Bielsku-Białej przy ulicy Partyzantów (należy do strefy miasto Bielsko-Biała);
- w Bielsku-Białej przy ulicy Sterniczej (należy do strefy miasto Bielsko-Biała).

W kwietniu 2020r. Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Departament Monitoringu Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Katowicach, dokonał rocznej oceny jakości powietrza w województwie śląskim - za rok 2019. W ramach przeprowadzonej oceny dokonane zostały pomiary następujących zanieczyszczeń:

- benzenu, dwutlenku azotu, dwutlenku siarki, tlenku węgla, ozonu, pyłu zawieszonego PM10, pył zawieszony PM2,5, arsenu, benzo(a)pirenu, ołowiu, kadmu, oraz niklu – ze względu na ochronę zdrowia;
- dwutlenku siarki, tlenku azotu oraz ozonu – ze względu na ochronę roślin.

Z przeprowadzonej oceny jakości powietrza wynika, iż w strefie śląskiej w roku ubiegłym, podobnie jak w latach poprzednich, dochodziło do przekroczeń standardów stężeń dla pyłu zawieszonego PM10, pyłu zawieszonego PM2,5, benzo(a)pirenu i ozonu. Jedynie, w roku 2019, nie zanotowano na terenie strefy śląskiej przekroczeń w zakresie stężeń dwutlenku siarki, co miało miejsce w latach wcześniejszych. Generalnie, roczna ocena jakości powietrza w województwie śląskim, obejmująca 2019 rok nie wykazała znaczącej poprawy w przedmiotowym zakresie.

W strefie śląskiej południowej, podstawowymi źródłami zanieczyszczeń powietrza są: emisja komunalno-bytowa z zabudowy ośrodków miejskich i wiejskich, transport drogowy emitujący zanieczyszczenia wzdłuż arterii o natężonym ruchu samochodowym oraz przemysł, a zwłaszcza energetyka i ciepłownictwo. Emisja przemysłowa dotyczy zwłaszcza rejonów Czechowic-Dziedzic, Bielska-Białej, Żywca i Cieszyna. W obszarach górskich i podgórskich istotne znaczenie ma niska emisja komunalna powodująca zaleganie zanieczyszczeń w dolinach rzek i większych potoków. Dodatkową przyczyną wystąpienia przekroczenia stężeń dopuszczalnych jest napływ zanieczyszczeń spoza strefy, w tym zagranicy.

W strefie śląskiej znaczący wpływ na jakość powietrza mają warunki atmosferyczne – małe prędkości wiatru i niskie temperatury zimą sprzyjają wzrostowi stężeń zanieczyszczeń pyłowych w powietrzu, natomiast wysokie temperatury i promieniowanie słoneczne latem sprzyjają wzrostowi stężeń ozonu (przyczyną wzrostu stężeń ozonu jest oddziaływanie naturalnych źródeł emisji, niezwiązanych z działalnością człowieka).

Dla Gminy Ujszoły najbliższymi większymi ośrodkami miejskimi są miasto Bielsko-Biała i Żywiec. Bielsko-Biała jest to miasto z dużym ruchem komunikacyjnym oraz przemysłem i zaludnieniem w granicach około 180 tys. mieszkańców. Żywiec to miasto położone w dolinie na obszarze o bardzo słabym stopniu przewietrzania, gdzie w celach grzewczych wykorzystywany jest głównie węgiel.

Tak „uciążliwe” sąsiedztwo z pewnością w określony sposób wpływa na jakość powietrza na omawianym obszarze, przy czym biorąc pod uwagę charakter, ukształtowanie i sposób zagospodarowania gminy oraz odległości dzielące ją od aglomeracji miejskich, większych sieci komunikacyjnych i przemysłu, można założyć, iż zanieczyszczenie powietrza na tym terenie jest mniejsze niż na obszarze w/w miast oraz terenach z nimi bezpośrednio sąsiadujących.

Nie ulega wątpliwości, iż w obrębie Gminy Ujszoły wzrost stężeń szkodliwych substancji w powietrzu ma miejsce w okresie grzewczym, kiedy pojawia się emisja z indywidualnego ogrzewania budynków mieszkalnych. Poza sezonem grzewczym, jakość powietrza na tym terenie nie powinna budzić zastrzeżeń.

Tab. 5 Średnioroczne stężenia benzo(α)pirenu, pyłu PM10, pyłu PM2,5 w strefie śląskiej w 2019r.

Strefa śląska 2019r.	
Czynnik	Średnioroczne stężenie
Benzo(α)piren (wartość docelowa 1 ng/m ³)	od 4 do 9 ng/m ³ (Żywiec 8 ng/m ³)
Pył PM10 (wartość dopuszczalna 40 µg/m ³)	od 25 do 55 µg/m ³ (Żywiec 47 µg/m ³)
Pył PM2,5 (wartość dopuszczalna 25 µg/m ³)	od 20 do 39 µg/m ³

Tab. 6 Średnioroczne stężenia benzo(α)pirenu, pyłu PM10, pyłu PM2,5 w strefie miasto Bielsko-Biała w 2019r.

Strefa miasto Bielsko-Biała 2019r.	
Czynnik	Średnioroczne stężenie
Benzo(α)piren (wartość docelowa 1 ng/m ³)	4 ng/m ³
Pył PM10 (wartość dopuszczalna 40 µg/m ³)	37 µg/m ³
Pył PM2,5 (wartość dopuszczalna 25 µg/m ³)	Od 29 do 36 µg/m ³

7.2 Wody

a) wody powierzchniowe

Obowiązek badania i oceny jakości wód powierzchniowych, w ramach państwowego monitoringu środowiska, wynika z art. 349 ustawy z dnia 20 lipca 2017r. Prawo wodne. Badania jakości wód powierzchniowych prowadzi wojewódzki inspektor ochrony środowiska.

Na terenie Gminy Ujszoły, nie ma zlokalizowanych punktów monitoringu jakości wód powierzchniowych. Najbliżej położony punkt monitoringu operacyjnego zlokalizowany został na terenie sąsiedniej Gminy Rajcza, na rzece Sole – powyżej Rycerki. Z przeprowadzonych w 2017r. przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach, Delegaturę w Bielsku-Białej, badań jakości wód wynika, iż na przedmiotowym odcinku rzeka Soła prowadziła wody o stanie chemicznym poniżej dobrego, z ogólną oceną – zły stan wód.

Niestety na podstawie w/w wyników badań nie można dokonać oceny jakościowej wód na terenie Gminy Ujszoły, ponieważ punkt monitoringu zlokalizowany jest powyżej ujścia

potoku Ujszoła do rzeki Soły, czyli wody pochodzące z terenu gminy nie są ujmowane do badań.

Jednocześnie, biorąc pod uwagę stopień skanalizowania gminy oraz koncentrację zabudowy na jej terenie, można z dużym prawdopodobieństwem założyć, iż na obszarach zurbanizowanych stan wód będzie zły. Powyższa ocena oparta jest również na fakcie, iż na sto jedenaście jednolitych części wód powierzchniowych objętych monitoringiem jakości wód w 2017r. przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach, dobry stan wód oceniono wyłącznie w przypadku jednej jcw.

Odnosnie jakości wód potoków poza terenami zabudowanymi (na odcinkach powyżej zabudowy), można założyć, że ich stan będzie dobry, ponieważ źródła potoków zlokalizowane są na porośniętych lasem stokach, gdzie prowadzona działalność leśna nie powinna stanowić zagrożenia dla środowiska wodnego, a rolnictwo nie jest tu znaczące.

W chwili obecnej, na terenie Gminy Ujszoły wody mogą być zanieczyszczane nieczystościami ciekłymi pochodzącymi z posesji niewłączonych dotychczas do kanalizacji sanitarnej, oraz zanieczyszczeniami spływającymi z terenów utwardzonych (place, parkingi), czy też ciągów komunikacyjnych, wzdłuż których nie ma kanalizacji deszczowej.

W nieco innym zakresie zanieczyszczane mogą być wody w sąsiedztwie terenów upraw polowych, gdzie w przypadku niewłaściwie prowadzonej gospodarki rolnej, w tym niewłaściwie stosowanych dawek nawozów mineralnych, dochodzi poprzez spływ powierzchniowy do ich zanieczyszczania, konsekwencją, czego jest między innymi nadmierna eutrofizacja wód.

b) wody podziemne

Ocena stanu wód podziemnych dokonywana jest w ramach Państwowego Monitoringu Jakości Wód Podziemnych, przeprowadzanego przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

Celem monitoringu jakości wód podziemnych jest dostarczenie informacji o stanie chemicznym wód podziemnych, śledzenie jego zmian oraz sygnalizacja zagrożeń w skali kraju, na potrzeby zarządzania zasobami wód podziemnych i oceny skuteczności podejmowanych działań ochronnych (Program PMS). Monitoring wód podziemnych jest w Polsce prowadzony w sieciach: krajowej, regionalnych i lokalnych.

Na terenie Gminy Ujszoły nie ma zlokalizowanych punktów pomiarowych sieci monitoringu jakości wód podziemnych – najbliższy położony taki punkt zlokalizowany jest w Kamesznicy (Gmina Milówka).

Gmina Ujszoły położona jest na obszarze jednolitej części wód podziemnych JCWPd nr 158, której stan wód w 2012 i 2016 roku, został oceniony jako dobry, zarówno pod względem chemicznym, jak i ilościowym.

7.3 Gleby

Badania gleb realizowane są w ramach Państwowego Monitoringu Jakości Gleby i Ziemi, przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

Ocena jakości gleb ma na celu śledzenie zmian różnych cech gleb użytkowanych rolniczo, szczególnie właściwości chemicznych, zachodzących w określonych przedziałach czasu, pod wpływem rolniczej i pozarolniczej działalności człowieka (antropopresji).

Badania prowadzone są w cyklach 5-letnich, począwszy od 1995 roku, w ramach krajowej sieci, na którą składa się 216 punktów pomiarowo-kontrolnych, zlokalizowanych na glebach użytkowanych rolniczo na terenie całego kraju.

Badania te mogą także prowadzić Wojewódzkie Inspektoraty Ochrony Środowiska w ramach sieci wojewódzkich, stosownie do specyficznych potrzeb regionu.

Na terenie Gminy Ujsoły nie ma zlokalizowanego punktu pomiarowo-kontrolnego jakości gleb. Najbliżej położony taki punkt o numerze 413, zlokalizowany został w Gminie Węgierska Górka (sołectwo Cięcina).

Analizując dane wynikające z przeprowadzonej oceny jakości gleb w punkcie pomiarowo-kontrolnym nr 413, można założyć, iż na terenie Gminy Ujsoły występują gleby od silnie kwaśnych do obojętnych, o pH od 4,6 do 6,9, przy czym większość gleb stanowić będą tu gleby lekko lub średnio zakwaszone (wymagające wapnowania), które pod względem zawartości metali ciężkich stanowić będą gleby o 0 stopniu zanieczyszczenia (gleby niezanieczyszczone) lub o I stopniu zanieczyszczenia (gleby posiadające tylko podwyższoną, ponad poziom naturalny, zawartość metali).

7.4 Flora i Fauna

Na skutek zróżnicowanej działalności człowieka, przejawiającej się głównie w obszarze rolnictwa, gospodarki leśnej, osadnictwa i rozwoju przemysłu, na terenie Gminy Ujsoły doszło do:

- zubożenia gatunkowego;
- zmniejszenia obszaru naturalnych siedlisk;
- zmniejszenia powierzchni lasów;
- osłabienia lokalnych populacji;
- pojawienia się gatunków obcych i inwazyjnych;
- zniszczenia szlaków migracyjnych;
- zmniejszenia powierzchni biologicznie czynnych.

Jednocześnie, pomimo tych negatywnych efektów działalności człowieka na przedmiotowym terenie zachowały się wartościowe typy siedlisk i zbiorowisk roślinnych, charakteryzujących się dużym udziałem przedstawicieli rzadkich gatunków roślin i zwierząt.

7.5 Identyfikacja zagrożeń środowiska

Na terenie Gminy Ujsoły możemy zidentyfikować następujące zagrożenia dla środowiska lokalnego:

a) zagrożenia dla powietrza atmosferycznego:

- zanieczyszczenia powstające w ramach tzw. niskiej emisji;
- zanieczyszczenia komunikacyjne;
- zanieczyszczenia powstające w trakcie spalania odpadów komunalnych w piecach przydomowych lub ogniskach;

- pożary;
- zanieczyszczenia pochodzące spoza terenu gminy;

b) zagrożenia dla wód:

- nieczystości ciekłe pochodzące z nieruchomości nieprzyłączonych do kanalizacji;
- chemiczne środki do produkcji rolniczej, spływające z pól;
- zanieczyszczenia spływające z ciągów komunikacyjnych oraz terenów utwardzonych nieposiadających instalacji do wstępnego podczyszczania wód;
- nieprawidłowa regulacja cieków wodnych;
- zasypywanie cieków wodnych;
- susza;

c) zagrożenia dla gleb:

- nieczystości ciekłe pochodzące z nieruchomości nieprzyłączonych do kanalizacji;
- zanieczyszczenia spływające z ciągów komunikacyjnych oraz terenów utwardzonych;
- zanieczyszczenia powstające w trakcie awarii lub kolizji pojazdów;
- erozja;
- wyjałowienie;
- zakwaszenie;
- chemizacja rolnictwa;
- osuwiska;
- dzikie składowiska odpadów;

d) zagrożenia dla flory i fauny:

- urbanizacja;
- zanieczyszczenie powietrza;
- gatunki obce i inwazyjne;
- niekontrolowana eksploatacja żwiru w potokach, powodująca zanikanie kamienistych tarlisk ryb oraz siedlisk przyrodniczych związanych z korytem rzecznym;
- fragmentaryzacja siedlisk;
- tworzenie barier w obrębie lokalnych korytarzy ekologicznych;
- usuwanie martwych i umierających drzew z drzewostanów;
- kanalizacja koryt cieków wodnych;
- zasypywanie cieków wodnych – zmiany stanu wody na gruntach;
- niewłaściwa gospodarka leśna;
- pożary;
- wypalanie traw;
- susza;
- powódź;
- anomalie pogodowe, w tym ekstremalne zjawiska pogodowe;

e) zagrożenia dla mieszkańców:

- zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego;
- zanieczyszczenie wód;
- zanieczyszczenie gleb;
- hałas i drgania, szczególnie w pobliżu głównych ciągów komunikacyjnych i zakładów produkcyjnych;

- promieniowanie elektromagnetyczne;
- susza;
- powódź;
- anomalie pogodowe, w tym ekstremalne zjawiska pogodowe;

f) zagrożenia dla krajobrazu:

- urbanizacja, w tym brak ładu przestrzennego;
- wzrost powierzchni nieużytków;
- degradacja zbiorowisk leśnych;
- wycinka zadrzewień;
- dzikie składowiska odpadów;

g) zagrożenia dla lasów:

- zanieczyszczenie powietrza;
- szkodniki owadzie oraz patogeniczne grzyby;
- zbyt duża liczebność populacji zwierzyny płowej;
- anomalie pogodowe: wysokie czy niskie temperatury, susze lub ulewne deszcze, silne wiatry, obfite opady śniegu czy wyładowania atmosferyczne;
- pożary;
- powodzie i podtopienia;
- nadmierna penetracja lasów w okresie zbioru grzybów i jagód przez ludność;
- wydeptywanie nowych ścieżek i skrótów;
- wjazdy do lasu motocyklistów;
- wywożenie do lasu odpadów komunalnych przez okolicznych mieszkańców;
- wnykarstwo i kłusownictwo;
- nielegalne pozyskanie stoiszu i choinek;
- niszczenie (ścinanie) drzew z gniazdami ptaków;
- pozyskiwanie roślin rzadkich i chronionych na potrzeby własne i handlowe;
- lokalizacja budownictwa w enklawach śródleśnych i bezpośrednim sąsiedztwie lasu.

VII. Ocena stanu i funkcjonowania środowiska w rejonie ul. Mostowej w Ujsolach

1. Ocena odporności środowiska na degradację oraz zdolności do regeneracji

Pojęcie odporności środowiska przyrodniczego na degradację, czyli na pogorszenie jakości poszczególnych jego elementów lub cech oraz zachwianie równowagi, rozumiane jest jako zdolność do zachowania wewnętrznej równowagi, pomimo naruszenia jej przez czynniki zewnętrzne, zarówno pochodzenia naturalnego jak i sztucznego. Ocena odporności środowiska na degradację pozwala na uchwycenie komponentów o najmniejszej odporności na czynniki niszczące, co pozwala na podjęcie stosownych kroków mających na celu skuteczną ich ochronę.

Specyfika budowy środowiska przyrodniczego sprawia, iż bardzo trudno jest dokonać kompleksowej oceny jego naturalnej odporności na degradację. Dokonując takiej oceny

należy wziąć pod uwagę odporność każdego z elementów środowiska przyrodniczego z osobna, jak i w powiązaniu ze sobą, na wszystkie możliwe rodzaje degradacji.

Do najbardziej narażonych, a tym samym najmniej odpornych na degradację elementów środowiska na omawianym obszarze należą:

- gleby, na które silnie oddziałują zarówno czynniki naturalne takie jak erozja wodna i wietrzna, jak i antropogeniczne, do których należy zaliczyć zanieczyszczenia spływające z dróg i placów, kwaśne deszcze, nieczystości ciekłe, odcieki z dzikich składowisk odpadów czy też roboty budowlane;
- wody podziemne, na których jakość ma bezpośredni wpływ rodzaj gleb, jak i zanieczyszczenia antropogeniczne, np. związki biogenne wymywane z upraw polowych, nieczystości ciekłe z nieszczelnych osadników, czy też odcieki z dzikich składowisk odpadów;
- wody powierzchniowe, na które główny wpływ mają czynniki antropogeniczne, takie jak: związki biogenne wymywane z upraw polowych, zanieczyszczenia spływające z dróg, nieczystości ciekłe z nieszczelnych osadników, ale też regulacja cieków przyczyniająca się między innymi do erozji dennej; spośród czynników naturalnych mających wpływ na wody powierzchniowe należy wymienić susze;
- przyroda ożywiona, na którą główny wpływ mają czynniki antropogeniczne, takie jak: urbanizacja, gospodarka leśna, zanieczyszczenie powietrza czy też naruszenie stosunków wodnych, które prowadzą do kurczenia się naturalnych siedlisk, zmiany struktury jak i przebudowy składu gatunkowego.

Środowisko Gminy Ujszoły jak dotąd nie zostało jeszcze drastycznie zmienione pod wpływem działalności człowieka, dzięki czemu istnieją na tym terenie miejsca, gdzie skutki bytności człowieka są niezauważalne lub ich skala nie zakłóca naturalnej równowagi biologicznej. Miejsca te są bardzo cenne pod względem przyrodniczym, ale jednocześnie najmniej odporne na degradację, która może być następstwem czynników naturalnych, jak i antropogenicznych.

Tereny o wysokiej wrażliwości wymagające ochrony przed czynnikami degradującymi na terenie Gminy Ujszoły to głównie ekosystemy leśne, tereny zieleni i tereny rolne oraz powiązane z nimi korytarze ekologiczne, na które składają się ciekły wodne, zadrzewienia, łąki, pastwiska, pola uprawne i nieużytki. Zaburzenie ich funkcjonowania może bowiem niekorzystnie wpłynąć na stan całego środowiska, co w konsekwencji może prowadzić do zubożenia bioróżnorodności, zmiany stosunków wodnych, czy też nasilenia procesów erozyjnych gleb pozbawionych roślinności.

W skali całej gminy obszary znacząco zmienione pod wpływem działalności człowieka stanowią bardzo niewielką jej część i oceniając stan środowiska w ich obrębie, pod względem zdolności do regeneracji, należy uznać, że zmiany antropogeniczne są na tyle znaczne, że konieczny jest udział człowieka w kształtowaniu właściwych procesów ekologicznych. Wobec silnej antropopresji, czynnikiem łagodzącym jej negatywne oddziaływanie na środowisko, wspomagającym odnowę różnorodności biologicznej i zwiększającym walory krajobrazowe, będzie zaprojektowanie takiego sposobu użytkowania terenu, który uwzględni jego obecne walory i uwarunkowania przyrodnicze.

2. Ocena stanu ochrony i użytkowania zasobów przyrodniczych, w tym różnorodności biologicznej

Biorąc pod uwagę ilość i rodzaj form ochrony przyrody na terenie Gminy Ujszoły (4 rezerваты przyrody, 1 park krajobrazowy, 2 obszary Natura 2000, 2 pomniki przyrody, 1 użytek ekologiczny oraz zwierzęta, rośliny i grzyby objęte ochroną gatunkową), należy stwierdzić, że stan ochrony zasobów przyrodniczych na tym terenie jest zadowalający.

Poza stosowaniem i przestrzeganiem rygorów prawnych dotyczących poszczególnych form ochrony przyrody, w ramach ochrony zasobów przyrodniczych Gminy Ujszoły, należy:

- opracować aktualną inwentaryzację przyrodniczą całego obszaru gminy;
- wykluczyć zabudowę na terenach cennych przyrodniczo;
- zachować ciągłość ponadlokalnych i lokalnych korytarzy ekologicznych;
- określać w dokumentach planistycznych jak największą powierzchnię obszarów biologicznie czynnych, na terenach przeznaczonych pod zabudowę;
- otoczyć opieką zadrzewienia przydrożne (nasadzenia, cięcia pielęgnacyjne, wymiana składu gatunkowego);
- chronić zadrzewienia śródpolne;
- chronić naturalne potoki przed regulacją – brzegi potoków winny być umacniane jedynie w miejscach, w których istnieje taka konieczność (np. w sąsiedztwie istniejącej infrastruktury - dróg, mostów czy też wylotów kanalizacji deszczowej), czy też w miejscach, w których istnieje realne zagrożenie dla ludzi i mienia;
- chronić naturalne ukształtowanie terenu;
- budować ścieżki edukacyjno-przyrodnicze;
- zachęcać mieszkańców do segregacji odpadów i regularnego pozbywania się ich;
- skanalizować jak największą powierzchnię gminy – do kanalizacji winny zostać przyłączone wszystkie nieruchomości mające taką możliwość;
- wybudować sieć gazową na terenie gminy, a tym samym umożliwić mieszkańcom korzystanie z gazu w celach grzewczych;
- propagować działania zmierzające do zmniejszenia zużycia wody, energii elektrycznej oraz paliw w gospodarstwach domowych;
- kontynuować na terenie Gminy Ujszoły działania wynikające z planu gospodarki niskoemisyjnej – wsparcie finansowe mieszkańców przy wymianie starych kotłów węglowych na wysokosprawne kotły na węgiel lub pelet, a w przyszłości na gaz;
- propagować działania zmierzające do wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych, w tym wdrożyć program dofinansowania instalacji fotowoltaicznych oraz pomp ciepła;
- zachęcać mieszkańców do korzystania z transportu zbiorowego oraz komunikacji rowerowej;
- zachęcać rolników do prowadzenia gospodarki pasterskiej i realizowania w jej ramach wypasu owiec na polanach i halach;
- propagować wśród rolników działania zapobiegające erozji gleb, takie jak: stosowanie odpowiednich płodozmianów, zachowania zadrzewień i zakrzaceń śródpolnych, obsiewanie nieużytków wieloletnimi roślinami motylkowymi;

- stale monitorować obszar gminy pod kątem występowania roślinności inwazyjnej i w przypadku stwierdzenia stanowisk takiej roślinności podejmować działania zmierzające do ich likwidacji;
- stale podnosić świadomość ekologiczną społeczności lokalnej w przedmiotowym zakresie, np. poprzez programy edukacyjne realizowane w szkołach, spotkania plenerowe, warsztaty ekologiczne, ulotki itp.

Na terenie Gminy Ujszoły, za wyjątkiem zwykłego korzystania z zasobów przyrody nie notuje się innych szczególnych form ich wykorzystania. Na terenie nie ma zlokalizowanych większych systemów solarnych, elektrowni wiatrowych czy też wodnych, brak jest również złóż surowców, których wydobywanie byłoby opłacalne, przez co nie jest prowadzona w chwili obecnej na tym terenie eksploatacja żadnych kopalin.

Biorąc pod uwagę uwarunkowania klimatyczne i topograficzne, wydaje się, że większy udział na tym terenie powinno mieć wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych, szczególnie z wykorzystaniem biomasy, czy też energii słońca i wiatru.

3. Ocena stanu zachowania walorów krajobrazowych oraz możliwości ich kształtowania

Pomimo pewnych zmian antropogenicznych, jakie zaszły na terenie Gminy Ujszoły pod wpływem działalności człowieka, stan zachowania walorów krajobrazowych na tym terenie należy uznać za dobry.

Charakterystyczną cechą krajobrazu gminy jest bogate urzeźbienie terenu, które determinuje w określony sposób jej zagospodarowanie. Przeważające na tym terenie obszary lasów, z którymi sąsiadują hale i polany wraz z rozproszoną zabudową zagrodową i towarzyszące im grunty rolne, otaczające zurbanizowane centra sołectw oraz zwarta zabudowa mieszkalno-usługowa skoncentrowana w sąsiedztwie dróg, tworzą bardzo ciekawy kompleks krajobrazowy.

Cechą wyróżniającą ten teren, jest możliwość nieznacznego kształtowania walorów krajobrazowych, poza terenami zabudowanymi, które wydaje się, iż powinno przede wszystkim iść w kierunku zachowania zadrzewień rosnących wzdłuż potoków oraz zadrzewień śródpolnych i przydrożnych, przy jednoczesnym urozmaicaniu obszarów upraw polowych - mozaika łąk kośnych, pastwisk i upraw zbożowych z towarzyszącą jej roślinnością wysoką, w sąsiedztwie przepływających potoków, to niewątpliwie istotny walor krajobrazowy.

Bardziej podatne na kształtowanie są tereny zabudowy mieszkaniowej i usługowej, które dzięki dobrze przemyślanej polityce przestrzennej, w zakresie ich lokalizacji i kształtujących je uwarunkowań, mogą znacząco wpłynąć na poprawę krajobrazu lokalnego. Do takiego terenu należy zaliczyć obszar zmiany planu w rejonie ul. Mostowej w Ujszołach.

4. Ocena zgodności dotychczasowego użytkowania i zagospodarowania obszaru z cechami i uwarunkowaniami przyrodniczymi

W granicach administracyjnych Gminy Ujszoły tereny zabudowy (mieszkaniowej, usługowej i produkcyjnej), tereny usług, infrastruktury i komunikacji stanowią bardzo niewielki procent w stosunku do terenów bez zabudowy, tj. lasów, łąk, pastwisk i wód. Brak jest na tym obszarze istotnych barier ekologicznych takich jak linie kolejowe lub drogi

szybkiego ruchu. Zachowany naturalny charakter koryt potoków stanowi dobrą obudowę ekologicznych korytarzy migracyjnych. Duże, zwarte kompleksy leśne stanowią dogodną ostoję dla licznych gatunków roślin i zwierząt.

Mając na uwadze powyższe, dotychczasowy sposób zabudowy i zagospodarowania gminy, który wykształcił główne pasma osadnicze wzdłuż najważniejszych szlaków komunikacyjnych, należy uznać za korzystny dla uwarunkowań przyrodniczych. Korzystne jest również skoncentrowanie terenów produkcyjnych i usługowych przy drogach, z dala od terenów najcenniejszych pod względem przyrodniczym.

Dobrze należy również ocenić zagospodarowanie większości terenów nadpotokowych, które są wolne od zabudowy, dzięki czemu przy właściwym planowaniu przestrzennym będą nadal stanowić tereny cenne przyrodniczo.

Mniej korzystny, jest wzrost nieużytków, na terenach hal, polan i innych gruntach rolnych, gdzie na skutek odstąpienia od rolniczego użytkowania dochodzi do sukcesji wtórnej, wynikiem której jest wykształcenie roślinności leśnej, charakteryzującej się mniejszą bioróżnorodnością.

Niepokojące jest tworzenie barier migracyjnych w obrębie lokalnych korytarzy ekologicznych, co w dłuższej perspektywie czasu może mieć bezpośredni wpływ na różnorodność gatunkową tego obszaru. **Obszar zmiany planu częściowo stanowi teren przypotokowy, będący otuliną biologiczną potoku, w sąsiedztwie obszarów Natura 2000, w obszarze ponadregionalnego korytarza migracji ptaków „Łasy Beskidu Śląsko-Żywieckiego” oraz w granicach międzynarodowego korytarza spójności obszarów chronionych „Górna Soła”. Bezpośrednie sąsiedztwo zabudowy może ograniczyć przydatność tego odcinka rzeki jako miejsca zimowania i utrudniać przemieszczanie się wzdłuż rzeki. Ograniczenia te mogą dotyczyć np. pluszcza, jak również innych gatunków ptaków. Należy rozważyć częściowe ograniczenie szerokości planowanej strefy zabudowy – do naturalnej sukcesji roślinności nadrzecznej.**

Niepokojąca jest również presja niektórych mieszkańców na tereny leśne, w wyniku której część obszarów leśnych może całkowicie utracić swoją pierwotną funkcję, co może mieć w przyszłości swoje negatywne konsekwencje dla całego środowiska badanego terenu i jego otoczenia.

5. Ocena charakteru i intensywności zmian zachodzących w środowisku

Obszar Gminy Ujszoły, z uwagi na położenie, ukształtowanie terenu oraz warunki klimatyczne, charakteryzuje się stosunkowo niewielką presją człowieka na otaczające środowisko. Lokalizacja gminy poza głównymi korytarzami komunikacyjnymi dróg krajowych i międzynarodowych oraz w oddaleniu od dużych ośrodków miejskich i przemysłowych spowodowały zachowanie nadzwyczaj dużej lesistości. Stosunkowo mało zanieczyszczone wody potoków górskich, bogata rzeźba terenu, piękne widokowo hale z różnorodną roślinnością sprzyjają rozwojowi turystyki, sportu i rekreacji.

Zmiany, jakie zaszły w środowisku na tym terenie, są głównie wynikiem działalności człowieka, który ukształtował je na własne potrzeby. Istotne jest, iż na terenie gminy, nie ma już praktycznie miejsc, które nie zostały w jakimś stopniu zmienione przez człowieka. Jednocześnie, zakres i dynamika tych zmian nie wpływa na zachwianie równowagi biologicznej i w dłuższej perspektywie czasu stan taki powinien się nadal utrzymywać.

Analizując zmiany, jakie zaszły w lokalnym środowisku, można na badanym terenie wyodrębnić następujące obszary różniące się między sobą stopniem przekształcenia:

- tereny zabudowy produkcyjnej i tereny usług – tereny te charakteryzują się największą antropopresją, związaną z działalnością człowieka prowadzoną w ich obrębie; zmiany zachodzące na tych terenach związane są ściśle z charakterem prowadzonej produkcji i świadczonych usług;
- tereny zabudowy mieszkaniowej i usługowej – tereny równie silnie zmienione przez człowieka, w celu zaadoptowania ich na cele mieszkaniowe i usługowe; zmiany zachodzące na tych terenach związane są z ciągłą ich adaptacją na potrzeby mieszkańców. Do takiego terenu należy zaliczyć obszar zmiany planu w rejonie ul. Mostowej w Ujszołach.
- tereny upraw polowych, łąki i pastwiska – tereny o znacznie mniej widocznej ingerencji człowieka, jednak należy pamiętać, że powstały dzięki człowiekowi, celem zaspokojenia jego potrzeb; na części tych terenów obserwuje się zmiany, spowodowane brakiem ingerencji człowieka – wzrost powierzchni nieużytków, na których następuje sukcesja wtórna oraz zmiany spowodowane działalnością człowieka – nasadzenia drzew;
- tereny leśne i tereny zadrzewień śródpolnych – podobnie jak wyżej wymienione tereny o znacznie mniej widocznej ingerencji człowieka, przy czym należy pamiętać, że część z nich powstała w sposób naturalny, natomiast część powstała dzięki człowiekowi, celem zaspokojenia jego potrzeb; w chwili obecnej obserwowane zmiany terenów leśnych związane są głównie z przebudową drzewostanów, natomiast na terenach zadrzewień śródpolnych następuje redukcja drzewostanów, czy wręcz ich zanik;
- tereny nad głównymi potokami i ich dopływami z towarzyszącą im zielenią – to tereny najmniej zmienione przez człowieka; obserwowana ingerencja człowieka na tych terenach związana jest głównie z pracami regulacyjnymi i utrzymaniowymi koryt potoków i działalnością rolniczą, prowadzoną w ich sąsiedztwie.

6. Ocena stanu środowiska oraz jego zagrożeń i możliwości ich ograniczenia

Stan środowiska Gminy Ujszoły należy ocenić jako dobry. Na przedmiotową ocenę, ma głównie wpływ analiza stanu takich elementów środowiska jak: powietrze, wody oraz gleby, których jakość bezpośrednio wpływa na kondycję wszystkich pozostałych elementów środowiska.

Z punktu widzenia bioróżnorodności, przewaga terenów cennych przyrodniczo nad terenami zabudowanymi jest wartością dodaną, którą można oceniać wyłącznie pozytywnie.

Główne zagrożenia dla lokalnego środowiska zostały zidentyfikowane już w niniejszym opracowaniu, przy czym do tych najbardziej istotnych, mających główny znaczący wpływ na stan środowiska, należą:

- zanieczyszczenia powstające w ramach tzw. niskiej emisji;
- zanieczyszczenia komunikacyjne;
- emisja niezorganizowana;
- zanieczyszczenia wód np. substancjami ropopochodnymi;
- nieczystości ciekłe pochodzące z zabudowy mieszkaniowej dotychczas nie przyłączonej do kanalizacji;

- dzikie składowiska odpadów;
- tzw. kwaśne deszcze;
- niewłaściwa regulacja potoków;
- zmiany stosunków wodnych na gruntach;
- tworzenie barier w obrębie lokalnych korytarzy ekologicznych;
- zanieczyszczenia gleb;
- szkodniki drzew;
- erozja glebowa;
- wypalanie łąk;
- odłogowanie gruntów na halach i polanach;
- ekstremalne zjawiska pogodowe.

Po podjęciu stosownych działań można ograniczyć w/w zagrożenia, w tym celu należy:

- zgazyfikować cały zurbanizowany obszar gminy;
- dokonać termomodernizacji budynków, w tym wymiany starych, nisko wydajnych kotłów węglowych na kotły o wysokiej wydajności, wykorzystujących jako paliwo: węgiel o niskiej zawartości siarki, biomasę, olej opałowy, a w przyszłości gaz;
- przyłączyć wszystkie nieruchomości do kanalizacji sanitarnej, a tam, gdzie nie jest to technicznie możliwe, wyposażyć nieruchomości w przydomowe oczyszczalnie ścieków lub zbiorniki bezodpływowe na nieczystości ciekłe, spełniające wymogi wynikające z aktualnie obowiązujących aktów prawnych;
- poprawiać stan dróg, w tym budować systemy wstępnego podczyszczania zanieczyszczeń spływających z dróg;
- rozbudować istniejącą infrastrukturę rowerową;
- regulować potoki wyłącznie na odcinkach, na których istnieje zagrożenie dla ludzi i mienia;
- zachęcać mieszkańców do segregacji odpadów i regularnego pozbywania się odpadów komunalnych;
- zachęcać mieszkańców do korzystania z transportu publicznego oraz istniejącej infrastruktury rowerowej;
- propagować i wspierać finansowo działania zmierzające do wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych;
- dążyć do zgodności składów gatunkowych z siedliskiem, w celu zapewnienia stabilności drzewostanów leśnych;
- propagować wśród rolników działania zapobiegające erozji gleb, takie jak: stosowanie odpowiednich płodozmianów, zachowanie zadrzewień i zakrzaczeń śródpolnych, obsiewanie nieużytków wieloletnimi roślinami motylkowymi;
- zachęcać rolników do prowadzenia gospodarki pasterskiej i realizowania w jej ramach wypasu owiec na polanach i halach;
- propagować turystykę przyjazną środowisku;
- stale podnosić świadomość ekologiczną społeczności lokalnej w przedmiotowym zakresie, np. poprzez programy edukacyjne realizowane w szkołach, tworzenie ścieżek dydaktycznych, spotkania plenerowe, pikniki ekologiczne, ulotki itp.

Istotne jest, iż Urząd Gminy Ujszoły prowadzi działania mające na celu poprawę stanu środowiska na obszarze całej gminy. Do działań, które przyczyniają się do poprawy stanu środowiska lokalnego, należą:

- rozbudowa lokalnego systemu kanalizacji sanitarnej;
- termomodernizacja budynków użyteczności publicznej;
- objęcie wszystkich nieruchomości systemem gospodarki odpadami, opartym na selektywnej zbiórce odpadów;
- dofinansowanie wymiany przez mieszkańców starych kotłów węglowych na wysokosprawne kotły na węgiel lub pelet;
- dofinansowanie instalacji fotowoltaicznych oraz pomp ciepła;
- dofinansowanie odbioru, transportu i unieszkodliwiania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy;
- stopniowa modernizacja dróg gminnych;
- pielęgnacja terenów zielonych;
- edukacja ekologiczna prowadzona w szkołach, podczas spotkań plenerowych (np. pikników ekologicznych), czy też na łamach gazetki gminnej.

Jednocześnie, dążąc do utrzymania w przyszłości satysfakcjonującego stanu środowiska, działania podejmowane wyłącznie przez samorząd mogą być niewystarczające, dlatego wiele działań powinno zostać podjętych na szczeblu krajowym, np. obniżenie cen ekologicznych nośników energii, dotowanie energetyki odnawialnej, czy też zapewnienie opłacalności inwestowania w energię odnawialną.

VIII. Potencjalne zmiany istniejącego stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ul. Mostowej w Ujszołach

W uproszczeniu można stwierdzić, iż w przypadku braku realizacji ustalenia zmiany planu, nadal obowiązywać będzie na terenie Gminy Ujszoły plan miejscowy uchwalony w 2020 r. Przeznaczeniem tego terenu, zamiast zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej „MN”, byłyby zieleń bez zabudowy „ZE”. Stan taki, byłby jednak niezgodny z przeznaczeniem w poprzednim planie miejscowym uchwalonym w 2004 r., naruszałby interes właścicieli i mógłby skutkować sporem prawnym z udziałem Gminy. W przypadku częściowego uchylecia lub stwierdzenia nieważności obecnego planu miejscowego w rejonie ul. Mostowej, mogłoby to skutkować prowadzeniem gospodarki bezplanowej poprzez wydanie decyzji o warunkach zabudowy.

Biorąc pod uwagę zakres planowanej zmiany zagospodarowania terenu, przewidzianej w projektowanym dokumencie, po uwzględnieniu aktualnego stanu środowiska oraz obserwowanych zmian w zakresie użytkowania i zagospodarowywania przestrzeni Gminy Ujszoły, można przypuszczać, iż w przypadku braku realizacji ustaleń projektowanego dokumentu, potencjalne zmiany istniejącego stanu środowiska, będą przedstawiać się następująco:

- W zakresie stanu flory i fauny:

- naturalny proces sukcesyjny na terenie rolniczym po zaprzestaniu jego użytkowania, może prowadzić do powolnego zubożenia gatunkowego i w konsekwencji do zanikania gatunków siedliska łąkowego i polnego;
- presja zabudowy mieszkaniowej w trybie samowoli lub na podstawie decyzji o warunkach zabudowy na teren rolniczy może spowodować zmniejszenie obszaru naturalnego siedliska;
- **W zakresie jakości wód:**
  - rozwój zabudowy mieszkaniowej bez rozbudowy sieci kanalizacyjnej może wpłynąć na pogorszenie jakości tych wód;
  - kurczenie się obszarów upraw polowych spowoduje zmniejszenie ilości nawozów sztucznych stosowanych w rolnictwie, co pozytywnie wpłynie na jakość wód;
- **W zakresie stanu gruntów rolnych:**
  - na skutek zabudowy terenów obecnie użytkowanych rolniczo zmniejszeniu ulegnie powierzchnia gruntów rolnych;
  - przewiduje się dalszy wzrost powierzchni nieużytków.
- **W zakresie klimatu akustycznego:**
  - poprawa stanu technicznego dróg wpłynie na poprawę klimatu akustycznego w ich sąsiedztwie;
- **W zakresie jakości powietrza:**
  - kontynuacja na terenie Gminy Ujszoły oraz gmin sąsiednich, działań wynikających z planów gospodarki niskoemisyjnej (tj. udzielanie dotacji na wymianę źródeł ciepła, dotacji na instalacje solarne i fotowoltaikę) oraz racjonalizacja zużycia energii, wpłyną na poprawę jakości powietrza atmosferycznego;
  - stosowanie się do wymagań tzw. uchwały antysmogowej skutkować będzie poprawą jakości powietrza, szczególnie w okresie grzewczym;
- **W zakresie jakości gleb:**
  - wzrost ilości nieużytków spowoduje zubożenie gleb;
  - koncentracja zabudowy mieszkaniowej na terenach nie skanalizowanych, przy jednoczesnym niezastosowaniu się właścicieli nieruchomości do obowiązujących przepisów spowoduje wzrost zanieczyszczenia gleb. Na terenach skanalizowanych stan gleb ulegnie stopniowej poprawie;
  - wzrost nieużytków będzie sprzyjał powstawaniu dzikich składowisk odpadów, które negatywnie oddziałują na gleby.

IX. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Obszar zmiany planu w rejonie ul. Mostowej w Ujszołach stanowi znikomą część Gminy Ujszoły, położoną w dolinie w głównym paśmie osadniczym.

Nowy teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej ustalono w sąsiedztwie istniejącej zabudowy oraz, jako teren dotychczas przeznaczony pod zabudowę (w poprzednim planie miejscowym), jako ich uzupełnienie i kontynuację.

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839), potencjalne zamierzenie związane z lokalizacją zabudowy mieszkaniowej na obszarze o pow. mniejszej niż 0,5 ha nie zalicza się do mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Obszar zmiany planu częściowo stanowi teren przypotokowy, będący otuliną biologiczną potoku, w sąsiedztwie obszarów Natura 2000, w obszarze ponadregionalnego korytarza migracji ptaków „Lasy Beskidu Śląsko-Żywieckiego” oraz w granicach międzynarodowego korytarza spójności obszarów chronionych „Górna Soła”. Bezpośrednie sąsiedztwo zabudowy może ograniczyć przydatność tego odcinka rzeki jako miejsca zimowania i utrudniać przemieszczanie się wzdłuż rzeki. Ograniczenia te mogą dotyczyć również innych gatunków ptaków. Należy rozważyć częściowe ograniczenie szerokości planowanej strefy zabudowy – do naturalnej sukcesji roślinności nadrzecznej.

X. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ul. Mostowej w Ujszołach

Mając na uwadze obecny stan środowiska Gminy Ujszoły oraz analizując uwarunkowania środowiskowe, aktualny stan zagospodarowania oraz przewidywany kierunek rozwoju obszaru zabudowy, za istotne problemy ochrony środowiska, z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, uznano:

1. Ubożenie składu gatunkowego flory i fauny, wraz z kurczeniem się naturalnego siedliska ich występowania - wraz z poszerzaniem się obszaru przeznaczonego pod zabudowę,, kurczą się tereny naturalnego występowania dziko żyjących gatunków flory i fauny. Dodatkowo na nieużytkach dochodzi do sukcesji wtórnej, co prowadzi do zubożenia gatunkowego na tych terenach.
2. Zanieczyszczenie wód powierzchniowych – zanieczyszczenia pochodzące z gospodarstw domowych, wpływają negatywnie na całe ekosystemy wodne.
3. Zanieczyszczenie wód gruntowych – na terenach zabudowanych, gdzie kanalizacja została wybudowana niedawno lub gdzie zlokalizowane są budynki dotychczas nieprzyłączone do kanalizacji, jakość wody w studniach przydomowych może być zła. Woda na prywatnych ujęciach nie podlega monitoringowi, stąd mieszkańcy mogą korzystać z wody o złej jakości, nie zdając sobie z tego sprawy.
4. Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego – obszar gminy nie jest zgazyfikowany, stąd do celów grzewczych wykorzystuje się głównie węgiel oraz drewno. Często na tym terenie dochodzi do nielegalnego spalania odpadów komunalnych w przydomowych piecach. To wszystko oraz imisja z terenów sąsiednich powoduje okresowe wzrosty szkodliwych substancji w powietrzu.
5. Powstawanie dzikich składowisk odpadów - pomimo objęcia przez gminę wszystkich mieszkańców i podmiotów gospodarczych zorganizowanych systemem odbioru odpadów komunalnych, część mieszkańców nadal pozbywa się ich w sposób nielegalny. Ma to również miejsce na terenach o dużych wartościach przyrodniczych, tj. nad brzegami potoków.

6. Niska świadomość ekologiczna części mieszkańców – pomimo prowadzonej edukacji ekologicznej, na szczeblu gminnym (np. w szkołach, w gazetce gminnej), czy też krajowym (w środkach masowego przekazu), część mieszkańców nadal uważa konieczność ochrony środowiska jako swego rodzaju dziwactwo, lub wymysł ekologów.

XI. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ul. Mostowej oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy ochrony środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania przedmiotowego dokumentu

Przystępując do sporządzenia projektu planu miejscowego, przy identyfikacji celów ochrony środowiska, wzięto głównie pod uwagę fakt, iż:

- na terenie gminy ustanowiono przedmioty ochrony o randze międzynarodowej (węzły sieci Econet);
- na terenie gminy ustanowiono przedmioty ochrony o randze wspólnotowej (obszary Natura 2000);
- na terenie gminy brak jest ustanowionych przedmiotów ochrony o randze krajowej (parki narodowe);
- na terenie gminy ustanowiono przedmioty ochrony o randze wojewódzkiej (park krajobrazowy i rezerwat przyrody);
- na terenie gminy ustanowiono przedmioty ochrony o randze lokalnej (pomniki przyrody oraz użytk ekologiczny).

Przy opracowaniu projektu dokumentu, kierowano się celami ochrony środowiska, takimi jak:

- ochrona bioróżnorodności;
- ochrona klimatu;
- ochrona wód powierzchniowych i gruntowych;
- ochrona terenów rolnych, łąkowych i wodno-błotnych przed ich degradacją;
- ochrona zadrzewień;
- ochrona powietrza atmosferycznego;
- ochrona powierzchni ziemi;
- ochrona przed hałasem;
- ochrona walorów krajobrazowych;
- wzrost retencyjności wód.

Przedstawione cele, jak i wcześniej opisane problemy ochrony środowiska występujące na terenie Gminy Ujszoły, znalazły swoje odzwierciedlenie w projektowanym dokumencie. Do zapisów w projekcie zmiany planu miejscowego, nawiązujących bezpośrednio do przedstawionych celów i problemów ochrony środowiska, należy zaliczyć:

1. Utrzymanie zakazu zabudowy na terenach nieprzeznaczonych pod zabudowę w obowiązującym planie miejscowym;
2. Utrzymanie ustalenia w obrębie terenu przeznaczonego do zabudowy minimalnej powierzchni biologicznie czynnej, tj. 60 % powierzchni działki budowlanej;
3. Utrzymanie zakazu rozbudowy i budowy nowych obiektów w przypadku niespełnienia wskaźników dotyczących minimalnych powierzchni biologicznie czynnych.
4. Utrzymanie określonej maksymalnej wysokości zabudowy.
5. Utrzymanie nakazania przestrzegania zasad, mających na celu utrzymanie racjonalnej gospodarki zasobami środowiska, polegających na:
  - oszczędnym korzystaniu z terenu w trakcie przygotowania i realizacji inwestycji, poprzez minimalizowanie powierzchni gleby objętej zabudową oraz maksymalizowanie powierzchni biologicznie czynnej;
  - zakazie budowy zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnych awarii, w rozumieniu definicji tych zakładów według przepisów o ochronie środowiska;
  - zakazie lokalizacji inwestycji mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów o ochronie środowiska;
  - zezwoleniu na lokalizację przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów o ochronie środowiska, wyłącznie na zasadach określonych w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach;
  - zakazie odprowadzania ścieków oraz wód opadowych i roztopowych w sposób pogarszający stan gleb, wód powierzchniowych lub podziemnych;
  - wyposażeniu terenów przeznaczonych dla zabudowy w sieci i urządzenia infrastruktury technicznej dla odprowadzania lub gromadzenia ścieków;
  - odbiorze i gromadzeniu odpadów w systemie zorganizowanym;
  - zakazie spalania odpadów komunalnych w piecach grzewczych;
  - wymogu stosowania odpowiednich paliw i źródeł grzewczych.
7. Utrzymanie ustalonych na całym obszarze objętym planem miejscowym nakazów i zaleceń, mających na celu zachowanie lub przywrócenie równowagi przyrodniczej i walorów krajobrazu, tj.:
  - nakazu utrzymania i ochrony lasów wyznaczonych na rysunku planu miejscowego w sąsiednim terenie „ZL”;
  - nakazu utrzymania i ochrony luźnych zadrzewień i zakrzewień, zieleni przeciwoerozyjnej na skarpach oraz zieleni lęgowej stanowiącej otulinę biologiczną wód powierzchniowych w sąsiednim terenie „W”;
  - zalecenia, iż nasadzenia zieleni powinny składać się wyłącznie z rodzimych i przystosowanych do siedlisk gatunków roślin;
  - zalecenia, aby inwestycje były realizowane w sposób maksymalnie zachowujący rzeźbę terenu, poprzez ograniczenie transportu mas ziemnych i ich lokalne wykorzystanie.
8. Utrzymanie określonego dopuszczenia, mającego na celu zwiększenie retencji wód, takich jak:
  - stosowanie elementów drobnowymiarowych z preferencją dla materiałów naturalnych lub azurowych przy utwardzaniu dojeżdż i dojazdów;
  - budowa zbiorników dla wykorzystania wód opadowych w terenach zabudowy.

9. Utrzymanie ustalenia w obszarze planu miejscowego zasad kształtowania krajobrazu.
10. Utrzymanie wskazania terenu „MN” jako zaliczonego do rodzajów dopuszczalnego poziomu hałasu, celem zapewnienia właściwych warunków ochrony przed hałasem.
11. Utrzymanie ustalonych warunków ochrony wód powierzchniowych.
12. Utrzymanie zakazu pogarszania stanu ekologicznego wód powierzchniowych, w tym stanu ekosystemów zależnych od wód.
13. Utrzymanie ustalenia w planie miejscowym, na innym obszarze zagrożenia powodzią, zakazu:
  - lokalizowania inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem infrastruktury technicznej;
  - gromadzenia ścieków (w tym w szczelnych osadnikach), odchodów zwierzęcych, środków chemicznych, a także innych materiałów, które mogą zanieczyścić wody;
  - prowadzenia odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, w tym w szczególności ich składowania, z wyjątkiem przypadków przewidzianych w przepisach prawa wodnego;
  - lokalizacji urządzeń wodnych bez zezwoleń wymaganych przepisami prawa wodnego.
14. Utrzymanie ustalenia możliwości budowy, rozbudowy i modernizacji sieci i urządzeń przesyłu lub zaopatrzenia w gaz ziemny.
15. Utrzymanie ustalenia obowiązku prowadzenia gospodarki odpadami, zgodnie z przepisami o odpadach oraz przepisami o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w tym z przyjętym na terenie Gminy Ujszoły systemem gospodarki odpadami.
16. Utrzymanie określonych zasad zaopatrzenia w ciepło, zgodnie z którymi:
  - ustala się wykorzystanie paliw i źródeł energii niepowodujących emisji zanieczyszczeń lub pochodzących ze źródeł odnawialnych;
  - dopuszcza się stosowanie innych wysokosprawnych urządzeń grzewczych zapewniających emisję zanieczyszczeń na poziomie dopuszczonym przepisami prawa ochrony środowiska.
17. Utrzymanie dopuszczenie na terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej niskiej intensywności oraz zabudowy mieszkaniowo-usługowej, zieleni urządzonej i nieurządzonej, sadów i ogrodów, jako przeznaczenia uzupełniającego.
18. Utrzymanie wykluczenia usług uciążliwych na terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

XII. Przewidywane znaczące oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko

Projektowany plan miejscowy obejmuje jedynie 0,00025 % powierzchni Gminy Ujszoły. Teren poza obszarem planu miejscowego (zwartych lasów i hal) stanowi 75 % powierzchni gminy. Dodatkowo, w obszarze planu miejscowego, tereny lasów i zieleni (w tym rolne) stanowią aż 18 % powierzchni, stąd łącznie tereny te zajmują aż 93 % powierzchni gminy. Oznacza to, że znacząca większość powierzchni gminy została trwale wyłączona z działalności inwestycyjnej, a znikomy obszar zmian planu nie wpływa na ogólny bilans

terenów w gminie. Stopień urbanizacji gminy jest znikomy i odpowiada charakterowi wiejskiej gminy górskiej.

Nowy teren zabudowy w projekcie zmiany planu miejscowego ustalono w sąsiedztwie istniejącej zabudowy oraz w miejscu terenu poprzednio przeznaczonego pod zabudowę (w poprzednim planie miejscowym obowiązującym od 2004 r. do 2020 r.), jako ich uzupełnienie i kontynuację. Ustalono nowy teren zabudowy o całkowitej powierzchni 0,5 ha.

Zmiana poprzedniego przeznaczenia terenu poprzez pozbawienie go prawa zabudowy, związana była z nieaktualnym zasięgiem bezpośredniego zagrożenia powodzią. Zmiana ta była krótkotrwała (od 2020 r. do 2021 r.) i nie wpłynęła na utratę lub uzyskanie walorów przyrodniczych tego terenu. Obecnie planowane przywrócenie obszaru zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teoretycznie może wiązać się z powstawaniem czynników mogących mieć niekorzystny wpływ na środowisko. Stopień przestrzennej zmiany środowiska określonej w projekcie jest niewielki, a jej zasięg obejmuje wyłącznie bliskie otoczenie obszaru.

1. Oddziaływania na obszar Natura 2000 oraz jego integralność

Zgodnie z ustawową definicją, przez znaczące negatywne oddziaływanie na obszar Natura 2000 należy rozumieć oddziaływanie na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności działania mogące:

- pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub
- wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub
- pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Każdy obszar Natura 2000 ma określone przedmioty ochrony i tylko one podlegają ocenie możliwości oddziaływania na obszar Natura 2000. Jednocześnie, ocena taka nie zamyka się w granicach danego obszaru Natura 2000, ale również może dotyczyć terenów sąsiednich. Gmina Ujszoły na większej swej powierzchni położona jest w obrębie dwóch obszarów Natura 2000, tj. specjalnego obszaru ochrony siedlisk Beskid Żywiecki (PLH240006) oraz specjalnego obszaru ochrony ptaków Beskid Żywiecki (PLB240002).

Obszar objęty zmianą planu położony jest w odległości ok. 50 m od wspólnej granicy obszarów PLH240006 i PLB240002. Najbliższa granica tych obszarów przebiega na północ od obszaru zmiany planu – po przeciwnej stronie potoku Ujszoła i drogi powiatowej.

Szczegółowy opis obszarów Natura 2000 położonych na terenie Gminy Ujszoły oraz charakterystyka poszczególnych przedmiotów ochrony określonych dla tych obszarów (stwierdzonych na terenie gminy), znajduje się w rozdziale VI niniejszego opracowania, natomiast poniżej opisano lokalizację i zagrożenia dla wszystkich przedmiotów ochrony, na podstawie których dokonana została ocena wpływu realizacji zapisów projektowanego dokumentu na obszary Natura 2000 i ich integralność.

Przy określaniu wpływu realizacji zapisów projektowanego dokumentu na przedmioty ochrony obszarów Natura 2000, uwzględniono informacje zawarte w planach zadań ochronnych opracowanych dla w/w obszarów, dokumentację i ekspertyzy uzupełniające stan wiedzy na temat poszczególnych przedmiotów ochrony udostępnione przez Regionalną

Dyrekcję Ochrony Środowiska w Katowicach oraz wyniki prac monitoringowych udostępnione przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

1.3 Specjalny obszar ochrony siedlisk Beskid Żywiecki (PLH240006)

– 3220 pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków

- **Występowanie na terenie Gminy Ujsoly:** jak dotychczas nie stwierdzono na tym terenie występowania tego siedliska.
- **Zagrożenia:** zagrożeniem są wszelkie działania służące stabilizacji koryta rzecznej i poziomowi wody, a więc budowa zbiorników zaporowych, stopni wodnych, regulacja koryta, umacnianie brzegów, budowa ostróg, opasek (w ramach ochrony przeciwpowodziowej), a także prace przy pogłębianiu koryta oraz wydobycia żwiru i kamieni. Działania te zmieniając górski charakter rzeki, powodują zmiany w sedymentacji materiału наносzonego przez rzekę, prowadzą do mechanicznego niszczenia siedliska, pogarszają warunki jego odnowienia i wpływają na przemiany roślinności nadbrzeżnej, odcinają też dopływ diaspor roślin górskich. Także eutrofizacja siedliska może przynieść negatywne dla niego skutki.
Zagrożenia istniejące: G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak; U Nieznane zagrożenie lub nacisk.
Zagrożenia potencjalne: G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak; U Nieznane zagrożenie lub nacisk.
- **Oddziaływania:** nie przewiduje się negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na to siedlisko. Skala i charakter planowanej zmiany zagospodarowania terenu nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny stanowić pośrednich zagrożeń dla terenów, na których może występować to siedlisko.

– 4060 Wysokogórskie borówczyska bażynowe (*Empetro-Vaccinietum*)

- **Występowanie na terenie Gminy Ujsoly:** nie stwierdzono na tym terenie występowania tego siedliska.
- **Zagrożenia:** ze względu na dużą wrażliwość na zniszczenia dużym zagrożeniem jest wydeptywanie tego typu borówczysk przez turystów. Dużym zagrożeniem, powodującym dosyć szybkie zmniejszanie się arealu tego siedliska, jest jego eutrofizacja i ekspansja gatunków traworoślowych. Być może degradacja florystyczna bażynisk jest pośrednio związana z działalnością człowieka. Dużym zagrożeniem może być niszczenie mechaniczne krzewinek przez narciarstwo zjazdowe i snowboarding przy cienkiej pokrywie śniegu. W masywach górskich, gdzie borówczyska bażynowe występują na większych powierzchniach (Tatry, Babia Góra), nie obserwuje się istotniejszych zagrożeń.
Zagrożenia istniejące: D01.01 Ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe; G01.04.01 Turystyka górską i wspinaczką; G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna; G02.02 Kompleksy narciarskie; G01.03 Pojazdy zmotoryzowane; G05.01 Wydeptywanie, nadmierne użytkowanie; G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak; U Nieznane zagrożenie lub nacisk.

Zagrożenia potencjalne: G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna; G01.06 Narciarstwo, w tym poza trasami.

- **Oddziaływania:** nie przewiduje się bezpośrednich negatywnych oddziaływań ze strony realizacji zapisów projektowanego dokumentu na to siedlisko, ponieważ obszar zmiany planu nie obejmuje terenu jego występowania. Dodatkowo, skala i charakter planowanej zmiany zagospodarowania terenu nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny stanowić pośrednich zagrożeń dla terenów, na których występuje to siedlisko.

– **4070 Zarośla kosodrzewiny (*Pinetum mugo*)**

- **Występowanie na terenie Gminy Ujsolę:** nie stwierdzono na tym terenie występowania tego siedliska.
- **Zagrożenia:** lokalnie, dużym zagrożeniem powodującym trwale przerwanie ciągłości zarośli kosodrzewiny jest rozwój infrastruktury przeznaczonej do narciarstwa zjazdowego (wyciągi, nartostrady, kolejki linowe). Wiąże się z tym także znacznie zwiększona presja turystyki stacjonarnej. Poza bezpośrednim zniszczeniem kosodrzewiny przez prace budowlane, bezpośrednie szkody w siedlisku 4070 i innych z nim sąsiadujących może powodować zwiększone użytkowanie narciarskie stoków (uszkodzenie roślinności i gleby, stosowanie ratraków do ubijania śniegu, poszerzanie nartostrad). Zagrożeniem dla pędów kosodrzewiny może być też zanieczyszczenie powietrza.

Zagrożenia istniejące: D01.01 Ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe; G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna; G02.02 Kompleksy narciarskie; G01.04.01 Turystyka górską i wspinaczką; G01.06 Narciarstwo, w tym poza trasami; G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak; U Nieznane zagrożenie lub nacisk.

Zagrożenia potencjalne: G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna.

- **Oddziaływania:** nie przewiduje się bezpośrednich negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na to siedlisko, ponieważ obszar zmiany planu nie obejmuje terenu jego występowania. Dodatkowo, skala i charakter planowanej zmiany zagospodarowania terenu nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny stanowić pośrednich zagrożeń dla terenów, na których występuje to siedlisko.

– **4080 Subalpejskie zarośla wierzbowe wierzby lapońskiej lub śląskiej (*Salicetum lapponum*, *Salicetum silesiacae*)**

- **Występowanie na terenie Gminy Ujsolę:** nie stwierdzono na tym terenie występowania tego siedliska.
- **Zagrożenia:** zagrożeniem niewątpliwie jest narciarstwo, intensywny wypas w piętrze subalpejskim oraz turystyka. Zagrożeniem na Babiej Górze może być też zarastanie przez kosodrzewinę. Innym naturalnym procesem jest obserwowane np. w Tatrach mieszanie się wierzby śląskiej z innymi gatunkami wierzb.

Zagrożenia istniejące: nie stwierdzono.

Zagrożenia potencjalne: G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna; G01.06 Narciarstwo, w tym poza trasami; G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak; U Nieznane zagrożenie lub nacisk.

- **Oddziaływania:** nie przewiduje się bezpośrednich negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na to siedlisko, ponieważ obszar zmiany planu nie obejmuje terenu jego występowania. Dodatkowo, skala i charakter planowanej zmiany zagospodarowania terenu nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny stanowić pośrednich zagrożeń dla terenów, na których występuje to siedlisko.

- **6230 Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (*Nardion* – płaty bogate florystycznie)**
- **Występowanie na terenie Gminy Ujszoły:** siedlisko zidentyfikowane zostało na stanowiskach: Hala Lipowska, Okrągłe, Bucioryska w Złatnej, Hala Rycerzowa, Młada Hora w Soblówce, Koszarki i Butorówka w Glince oraz Stawiska w Ujszołach.
- **Zagrożenia:** główne zagrożenia to zaniechanie lub brak koszenia, zarzucenie pasterstwa, brak wypasu lub zmiana sposobu uprawy. Przy braku użytkowania zbiorowiska w wyższych położeniach ulegają szybkiej sukcesji w kierunku borówczysk, a następnie młodników świerkowych i boru świerkowego. W reglu dolnym sukcesja może przebiegać w kierunku buczyny, choć proces ten jest wolniejszy. Obserwuje się też niekiedy odwrotne procesy, tj. przemiany borówczysk z udziałem gatunków z kl. *Nardo-Callunetea* – pod wpływem koszenia i wypasu – w psiary. Proces ten jest możliwy jednak tylko w ograniczonym zakresie, po niedługim okresie – i słabo zaawansowanych przemianach siedliska. W istniejących jeszcze płatach zmniejsza się różnorodność gatunkowa, przez wycofywanie się gatunków heliofilnych, w tym typowych dla żyznych łąk, ziołoroślowych lub wysokogórskich. Konsekwencją tych przemian może być utrata lokalnie nawet do około 50 % gatunków (pozostają jedynie acidofilne gatunki borowe).
- Zagrożenia istniejące:** A03.03 Zaniechanie/brak koszenia; A04.03 Zarzucenie pasterstwa, brak wypasu; A02 Zmiana sposobu uprawy; K02 Ewolucja biocenotyczna, sukcesja.
- Zagrożenia potencjalne:** J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedlisk; D02.09 Inne formy przesyłania energii; D06 Inne formy transportu i komunikacji; E01.03 Zabudowa rozproszona; G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna.
- **Oddziaływania:** nie przewiduje się negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na to siedlisko, ponieważ obszar zmiany planu nie obejmuje terenu jego występowania. Dodatkowo, skala i charakter planowanej zmiany zagospodarowania terenu nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny stanowić pośrednich zagrożeń dla terenów, na których występuje to siedlisko.

- **6430 Ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*)**
- **Występowanie na terenie Gminy Ujszoły:** siedlisko zidentyfikowane zostało na stanowiskach w sąsiedztwie Hali Rysianki w Złatnej (obrzeb leśny: 3cdf, 4ab, 6ab, 9d, 9f, 62c, 63c), w sąsiedztwie Magury i Jaworzyny w Glince (obrzeb leśny: 164c, 170a, 179a), w rezerwacie Oszaś i jego sąsiedztwie w Soblówce (obrzeb leśny: 186a, 200f, 214a, 217a), w sąsiedztwie Morg w Soblówce (obrzeb leśny: 230b) oraz w dolinie Danielki w Ujszołach - Pod Muńcołem (obrzeb leśny: 281b).

- **Zagrożenia:** poszczególne płaty ziołorośli mogą być przede wszystkim zagrożone w skali lokalnej – przez niewłaściwe użytkowanie szlaków turystycznych, nartostrad, niewłaściwe poprowadzenie szlaków zrywkowych w górskich lasach, drobne inwestycje rekreacyjno-sportowe itp. Niektóre płaty, położone przy górnej granicy lasu, mogą być częściowo przekształcone przez wkraczające na tereny nieleśne krzewy i podrost drzew – np. jarzębiny, jednak ta sytuacja świadczy o powrocie do naturalnej równowagi między subalpejskimi zaroślami i ziołoroślami, kiedy to ziołorośla są ograniczone tylko do niewielkich powierzchni o specyficznych warunkach ekologicznych. W szerszej skali zagrożeniem może być zakwaszenie podłoża, które prowadzi do ekspansji gatunków traworoślowych.

Zagrożenia istniejące: A02 Zmiana sposobu uprawy; B02 Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji; D01.01 Ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe; D01.02 Drogi, autostrady; E03.04.01 Inne odpady; G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna; I01 Obce gatunki inwazyjne; I02 Problematiczne gatunki rodzime; J02.03.02 Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych; J02.15 Inne spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych.

Zagrożenia potencjalne: A04 Wypas; D01.02 Drogi, autostrady; G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna; I01 Obce gatunki inwazyjne; J02.15 Inne spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych.

- **Oddziaływania:** nie przewiduje się bezpośrednich negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na to siedlisko, ponieważ obszar zmiany planu nie obejmuje terenu jego występowania. Dodatkowo, skala i charakter planowanej zmiany zagospodarowania terenu nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny stanowić pośrednich zagrożeń dla terenów, na których występuje to siedlisko.

– **6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*)**

- **Występowanie na terenie Gminy Ujsolach:** siedlisko zidentyfikowane zostało na stanowiskach w Ujsolach - Hutyrów, Tanistrów, Bednarzów, Za Borem, Pod Kotelnicą, w Złatnej - Cerla oraz w Glince - Solisko.

- **Zagrożenia:** przy braku użytkowania zbiorowiska te ulegają szybkiej sukcesji w kierunku łąk ziołoroślowych, a następnie zarośli i lasu; przy nieuregulowanym sposobie gospodarowania możliwe są także przemiany w inne zbiorowiska łąkowe. W wielu przypadkach zmiany tego typu miały miejsce – wiele łąk zostało opuszczonych, ze względu na niską opłacalność hodowli owiec w Polsce. Zmniejsza się różnorodność gatunkowa, rozwijają się jednogatunkowe agregacje kilku komponentów zbiorowiska, np. dziurawca czterobocznego, śmiałka darniowego lub borówki czarnej. Niekiedy następuje intensyfikacja produkcji na niewielkich powierzchniach łąk. Są one podsiewane wysokoproduktywnymi mieszkankami traw i intensywnie nawożone. Prowadzi to również do ubożenia składu gatunkowego zbiorowisk. Na obszarach chronionych, gdzie zakłada się utrzymanie tego zbiorowiska, wskazane jest prowadzenie tradycyjnej gospodarki rolnej (koszenie i ekstensywny wypas) lub jej przywrócenie, jeżeli została zaniechana.

Zagrożenia istniejące: A03.03 Zaniechanie/brak koszenia; K02 Ewolucja biocenotyczna, sukcesja; G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak; U Nieznane zagrożenie lub nacisk.

Zagrożenia potencjalne: G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak; U Nieznane zagrożenie lub nacisk.

- **Oddziaływania:** nie przewiduje się bezpośrednich negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na to siedlisko, ponieważ obszar zmiany planu nie obejmuje terenu jego występowania. Dodatkowo, skala i charakter planowanej zmiany zagospodarowania terenu nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny stanowić pośrednich zagrożeń dla terenów, na których występuje to siedlisko.

– **6520 Górskie łąki konietlicowe użytkowane ekstensywnie (*Polygono-Trisetion*)**

- **Występowanie na terenie Gminy Ujsoly:** siedlisko bardzo rozpowszechnione na omawianym terenie, zidentyfikowane między innymi na stanowiskach w Ujsolach - Za Borem, Pod Kotelnicą, Hutyrów, Tanistry, w Złatnej - Huta, Cerla, Gawłowskie, Bucioryska, Zapolanka, w Glince - Zacerle, Kulówka, Koszarki, Wojniaczka, Tajch, Butorówka, w Sobłowie - Cicha, Siterówka, Morgi.

- **Zagrożenia:** najpoważniejsze zagrożenie stanowi wtórna sukcesja na skutek zarzucenia tradycyjnego użytkowania. Inne zagrożenia to: zalesianie (Małe Pieniny, Beskid Żywiecki), intensyfikacja wypasu, wyprzedaż gruntów i zamiana łąk na działki letniskowe na terenach atrakcyjnych krajobrazowo.

Zagrożenia istniejące: A03.03 Zaniechanie/brak koszenia; A04.03 Zarzucenie pasterstwa, brak wypasu A11; Inne rodzaje praktyk rolniczych, nie wymienione powyżej; B01 Zalesianie terenów otwartych; D01.01 Ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe; G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna; G02.02 Kompleksy narciarskie; D06 Inne formy transportu i komunikacji; K02 Ewolucja biocenotyczna, sukcesja.

Zagrożenia potencjalne: A11 Inne rodzaje praktyk rolniczych, nie wymienione powyżej; B01 Zalesianie terenów otwartych; G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna; E01.03 Zabudowa rozproszona.

- **Oddziaływania:** nie przewiduje się bezpośrednich negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na to siedlisko, ponieważ obszar zmiany planu nie obejmuje terenu jego występowania. Dodatkowo, skala i charakter planowanej zmiany zagospodarowania terenu nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny stanowić pośrednich zagrożeń dla terenów, na których występuje to siedlisko.

– **7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)**

- **Występowanie na terenie Gminy Ujsoly:** siedlisko zidentyfikowane w Rezerwacie „Lipowska” w Złatnej.

- **Zagrożenia:** melioracje odwadniające, sukcesja drzew i szuwarów, deptanie, zalesianie, pozyskiwanie torfu.

Zagrożenia istniejące: D01.01 Ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe; G01.04.01 Turystyka górską i wspinaczką; G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna; G01.03. Pojazdy zmotoryzowane; J02.15 Inne spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych.

Zagrożenia potencjalne: A04 Wypas; G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna; J02.15 Inne spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych.

- **Oddziaływania:** nie przewiduje się bezpośrednich negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na to siedlisko, ponieważ obszar zmiany planu nie obejmuje terenu jego występowania. Dodatkowo, skala i charakter planowanej zmiany zagospodarowania terenu nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny stanowić pośrednich zagrożeń dla terenu, na którym występuje to siedlisko. Istotne jest, iż obszar występowania tego siedliska jako bardzo cenny pod względem przyrodniczym, objęty został ochroną rezerwatową, co stanowi dodatkowe zabezpieczenie przed zagrożeniami.

- **7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzeria Caricetea*)**
  - **Występowanie na terenie Gminy Ujszoły:** siedlisko zidentyfikowane na stanowiskach Hala Krawcula w Glince oraz Rysianka i Lipowska w Złatnej.
  - **Zagrożenia:** głównym zagrożeniem jest odwadnianie torfowisk. Przesuszone torfowiska zwykle zarastają krzewami i drzewami. Pewnym zagrożeniem może być całkowite zaniechanie lub zbyt intensywna gospodarka na młakach stanowiących niewielkie enklawy wśród łąk i pastwisk. Na skutek wypasu, zbiorowiska torfowiskowe przekształcają się w mokre pastwiska z dominacją sitów *Epilobio-Juncetum*, jednak jakiś czas po zaprzestaniu wypasu zwykle powracają do pierwotnego stanu.
Zagrożenia istniejące: D01.01 Ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe; F06 Inne formy polowania, łowienia ryb i kolekcjonowania, nie wymienione powyżej; G01.03 Pojazdy zmotoryzowane; G01.04.01 Turystyka górską i wspinaczką; G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna; K02 Ewolucja biocenotyczna, sukcesja.
Zagrożenia potencjalne: A04 Wypas; B01 Zalesianie terenów otwartych; B02 Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji; F06 Inne formy polowania, łowienia ryb i kolekcjonowania, nie wymienione powyżej; G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna; J02.15 Inne spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych.
  - **Oddziaływania:** nie przewiduje się bezpośrednich negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na to siedlisko, ponieważ obszar zmiany planu nie obejmuje terenów jego występowania. Dodatkowo, skala i charakter planowanej zmiany zagospodarowania terenu nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny stanowić pośrednich zagrożeń dla terenów, na których występuje to siedlisko.

- **7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk**
  - **Występowanie na terenie Gminy Ujszoły:** siedlisko zidentyfikowane na stanowiskach Hala Krawcula, Górna Wyrobniówka w Glince, Smereków Wielki w Soblówce oraz Złatna Huta, Kotrysia Polana i Okrągła w Złatnej.
  - **Zagrożenia:** Główne zagrożenia to sukcesja po zaniechaniu użytkowania, wysychanie w wyniku odwodnienia i ujmowania wód podziemnych. Potencjalne zagrożenia związane są ze zmniejszeniem wypływu wód podziemnych wskutek nadmiernego poboru, lokalnie z rozrostem zabudowy wiejskiej i wypoczynkowej.

Zagrożenia istniejące: A03.03 Zaniechanie/brak koszenia; A04 Wypas; B01 Zalesianie terenów otwartych; B02 Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji; D01.01 Ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe; G01.03 Pojazdy zmotoryzowane; G01.04.01 Turystyka górską i wspinaczka; G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna; J02.15 Inne spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych; K02 Ewolucja biocenotyczna, sukcesja; K04 Międzygatunkowe interakcje wśród roślin.

Zagrożenia potencjalne: A04 Wypas; A08 Nawożenie/nawozy sztuczne; B01 Zalesianie terenów otwartych; B02 Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji; E01.03 Zabudowa rozproszona; G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna; J02.15 Inne spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych.

- **Oddziaływania:** nie przewiduje się bezpośrednich negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na to siedlisko, ponieważ obszar zmiany planu nie obejmuje terenów jego występowania. Dodatkowo, skala i charakter planowanej zmiany zagospodarowania terenu nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny pośrednio oddziaływać na siedlisko.

– 8310 Jaskinie niedostępne do zwiedzania

- **Występowanie na terenie Gminy Ujsolę:** siedlisko zidentyfikowane na stanowisku Rycerzową w Sobłówe (Jaskinia w Rycerzowej). Dodatkowo, jedna jaskinia zlokalizowana jest w sąsiedztwie Hali Redykalnej, przy czym położona jest ona poza terenem gminy (Jaskinia w Boraczej).
- **Zagrożenia:** środowisko jaskiniowe jest szczególnie wrażliwe na destrukcję. Spowodowane jest to zarówno jego ograniczonymi rozmiarami, jak i relatywnie niskim potencjałem życiowym zwierząt tam zamieszkujących. Z tego powodu nawet lokalne, czasowo ograniczone zmiany zaistniałe w środowisku mogą wywołać nieodwracalne szkody. Głównym zagrożeniem dla jaskiń jest: niszczenie podczas eksploatacji kamieniołomów, nadmierny ruch turystyczny, wandalizm i świadoma destrukcja, zanieczyszczenia chemiczne wód i powietrza.

Zagrożenie istniejące: G01.04 Turystyka górską, wspinaczka, speleologia.

Zagrożenia potencjalne: B02 Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji; E01.04 Inne typy zabudowy; G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna; G05.04 Wandalizm.

- **Oddziaływania:** nie przewiduje się bezpośrednich negatywnych oddziaływań ze strony realizacji zapisów projektowanego dokumentu na to siedlisko, ponieważ obszar zmiany planu nie obejmuje terenów jego występowania. Dodatkowo, skala i charakter planowanej zmiany zagospodarowania terenu nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny stanowić pośrednich zagrożeń dla terenów, na których występuje to siedlisko.

– 9110 Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagetum*)

- **Występowanie na terenie Gminy Ujsolę:** siedlisko zidentyfikowane licznie w oddziałach leśnych na stanowiskach Czarny Las, Bieguńska, Kozi Grzbiet, Podgrapie, Szeroki Kamieniec, Do Złotnic, Wielki Groń, Zapółanka i Okrągłe w Złatnej, Wyrobnówka, Smereków-

ka i Długi Groń w Glince oraz Skalka, Pod Muńcołem, Petkówka, Wiertałówka, Kotarz, Pod Grapą i Przysłop w Soblówce.

- **Zagrożenia:** areal zajmowany przez kwaśną buczynę górską zmniejszył się w ciągu ostatnich paru stuleci bardzo wyraźnie. Przyczyniło się do tego wylesianie terenu oraz przekształcanie mieszanych drzewostanów bukowo-jodłowo-świerkowych w lite świerczyny. Zjawiska te osiągnęły największe natężenie na przełomie XIX i XX wieku. Zagrożenia ze strony rolnictwa, pasterstwa czy schematycznej gospodarki leśnej straciły na znaczeniu. Współczesne zagrożenia mają bardziej złożony charakter - łączne oddziaływanie zanieczyszczeń powietrza, globalnych zmian klimatu, presji licznej zwierzyny płowej oraz sposobu prowadzenia gospodarki leśnej może prowadzić do istotnych zmian w składzie gatunkowym i strukturze kwaśnej buczyny górskiej.
- **Zagrożenia istniejące:** B02 Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji.
- **Zagrożenia potencjalne:** G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna.
- **Oddziaływania:** nie przewiduje się bezpośrednich negatywnych oddziaływań ze strony realizacji zapisów projektowanego dokumentu na to siedlisko, ponieważ zmiana planu nie ingeruje w tereny leśne. Dodatkowo, skala i charakter planowanej zmiany zagospodarowania terenu nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny stanowić pośrednich zagrożeń dla terenów, na których występuje to siedlisko.

– **9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*)**

- **Występowanie na terenie Gminy Ujszoły:** żyzne buczyny dominują na tym terenie wśród cennych przyrodniczo skupisk. Zajmują niemal całe północne zbocze Pasma Granicznego w Soblówce od Rycerzowej do Krawców Wierchu w Glince. Przeważają w paśmie Muńcoła i Góry Glinka. Zajmują rezerwaty „Muńcol”, „Oszast” oraz Pasma Graniczne w Złatnej w rejonie Wilczego i Wielkiego Gronia oraz Kościelca.
- **Zagrożenia:** przez długi czas żyzne buczyny górskie stopniowo zmniejszały swój areal - przyczyniało się do tego wylesianie terenu, szczególnie związane z rozwojem gospodarki pasterskiej oraz z postępującym osadnictwem w górach. Drugim czynnikiem, który zdecydował o zmniejszaniu się powierzchni żyznych buczyn górskich, było przekształcanie mieszanych drzewostanów bukowo-jodłowo-świerkowych w lite świerczyny. Zjawisko to osiągnęło największe natężenie na przełomie XIX i XX wieku. W połowie XX wieku nastąpiło odwrócenie trendu. Zaniechano przekształcania drzewostanów mieszanych w iglaste monokultury, a w wielu przypadkach proces przebudowy drzewostanów lub spontaniczne procesy sukcesyjne doprowadziły do powrotu żyznych buczyn na obszary, na których zbiorowiska te zostały wcześniej zniszczone lub silnie przekształcone. Dawne zagrożenia, ze strony rolnictwa, pasterstwa czy schematycznej gospodarki leśnej, należą już do przeszłości. Współczesne zagrożenia mają bardziej złożony charakter - łączne oddziaływanie zanieczyszczeń powietrza, globalnych zmian klimatu, presji licznej zwierzyny płowej oraz sposobu prowadzenia gospodarki leśnej, a konkretnie stosowania krótkiego okresu odnowienia – doprowadziły do wyraźnego zmniejszenia udziału jodły pospolitej w żyznych buczynach górskich w Karpatach, gdzie jeszcze niedawno udział ten był lokalnie bardzo wysoki. Przykład ten wskazuje, że nawet w sytuacji braku jednoznacznych zagro-

zeń zbiorowisko może podlegać procesom, które w zasadniczy sposób mogą zmienić jego charakter i funkcjonowanie.

- **Zagrożenia istniejące:** B02 Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji.
- **Zagrożenia potencjalne:** G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna.
- **Oddziaływania:** nie przewiduje się bezpośrednich negatywnych oddziaływań ze strony realizacji zapisów projektowanego dokumentu na to siedlisko, ponieważ nie ingeruje on w tereny leśne. Dodatkowo, skala i charakter planowanej zmiany zagospodarowania terenu nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny stanowić pośrednich zagrożeń dla terenów, na których występuje to siedlisko.

– **9140 Górskie jaworzyny ziołoroślowe (*Aceri-Fagetum*)**

- **Występowanie na terenie Gminy Ujsoły:** siedlisko zidentyfikowane na stanowiskach Dziobaki, Oszast i Rycerzowa w Soblówce.
- **Zagrożenia:** jakiejkolwiek czynności związane z gospodarką leśną są zagrożeniem dla delikatnego runa ziołoroślowego (choć niewielkie przerzedzenie drzewostanu nie wpłynęłoby negatywnie na to siedlisko). Potencjalnym zagrożeniem jest masowy ruch turystyczny, szczególnie w powiązaniu z narciarstwem zjazdowym i turystyką pobytową.
Zagrożenia istniejące: B02 Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji; G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak; U Nieznane zagrożenie lub nacisk.
Zagrożenia potencjalne: G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak; U Nieznane zagrożenie lub nacisk.
- **Oddziaływania:** nie przewiduje się bezpośrednich negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na to siedlisko, ponieważ obszar zmiany planu nie obejmuje terenów jego występowania. Dodatkowo, skala i charakter planowanej zmiany zagospodarowania terenu nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny stanowić pośrednich zagrożeń dla terenów, na których występuje to siedlisko.

– **9180 Jaworzyny i lasy klonowolipowe na stokach i zboczach (*Tilio plathyphyllis-Acerion pseudoplatani*)**

- **Występowanie na terenie Gminy Ujsoły:** siedlisko zidentyfikowane na stanowiskach Muńcoł w Ujsołach, Straceniec i Nad Bystrą w Złatnej, Mały Smereków w Glince oraz Oszast, Skalka i Wielka Rycerzowa w Soblówce.
- **Zagrożenia:** siedlisko, z uwagi na niewielki areał, zwłaszcza poza obszarami chronionymi, może być zagrożone. Z natury zajmuje niewielkie płaty – od kilku do kilkudziesięciu arów, wyjątkowo rzadko kilkuhektarowe. Często jest nierozpoznawalne lub ignorowane przez leśników. Jakiegokolwiek cięcia na stromych, rumoszowatych stokach mogą być przyczyną rozpoczęcia procesów erozyjnych i w konsekwencji doprowadzić do degradacji siedliska, co potwierdzają obserwacje w lasach prywatnych Beskidu Niskiego. Zagrożenie stwarza również wycinanie drzew w sąsiedztwie wychodni skalnych lub bezpośrednio na nich, w celu ich odsłonięcia dla uzyskania efektów krajobrazowych.

Zagrożenia istniejące: G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak; U Nieznane zagrożenie lub nacisk.

Zagrożenia potencjalne: B02 Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji; G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak; U Nieznane zagrożenie lub nacisk.

- **Oddziaływania:** nie przewiduje się bezpośrednich negatywnych oddziaływań ze strony realizacji zapisów projektowanego dokumentu na to siedlisko, ponieważ nie ingeruje on w tereny leśne. Dodatkowo, skala i charakter planowanej zmiany zagospodarowania terenu nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny stanowić pośrednich zagrożeń dla terenów, na których występuje to siedlisko.
- **91D0 Bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum*) i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne**
- **Występowanie na terenie Gminy Ujszół:** siedlisko jak dotychczas nie zostało oficjalnie zidentyfikowane na terenie gminy – określono jedynie orientacyjne stanowisko Krawców Wierch.
  - **Zagrożenia:** świerczyny, które znajdują się na obszarach prawnie chronionych, są stosunkowo dobrze zabezpieczone przed bezpośrednią ingerencją człowieka (odwodnienia, wyręb drzewostanu i związane z tym mechaniczne niszczenie powierzchni, hodowla sztucznych drzewostanów). Zagrożeniem dla nich są natomiast działania prowadzone w okolicznych obszarach: wyręb lasu (przyspieszony odpływ wody), nawożenie, wapnowanie (w tym: nawożenie i wapnowanie z powietrza powodujące zmianę chemizmu siedlisk i wód torfowiskowych), zanieczyszczenia powietrza (zmiany chemizmu podłoża, bezpośrednie osłabienie świerka). Zagrożeniem dla podmokłych i torfowiskowych świerczyn górskich poza obszarami chronionymi jest prowadzenie gospodarki leśnej – następuje wtedy nieunikniona degradacja siedliska.
- Zagrożenia istniejące:** G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak; U Nieznane zagrożenie lub nacisk.
- Zagrożenia potencjalne:** B02 Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji; G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak; U Nieznane zagrożenie lub nacisk.
- **Oddziaływania:** nie przewiduje się bezpośrednich negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na to siedlisko, ponieważ obszar zmiany planu nie obejmuje terenu jego występowania. Dodatkowo, skala i charakter planowanej zmiany zagospodarowania terenu nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny być źródłem pośrednich zagrożeń dla terenu, na którym może występować to siedlisko.
- **91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albofragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe**
- **Występowanie na terenie Gminy Ujszół:** siedlisko zidentyfikowane na stanowiskach Huta i Gawłowskie w Złatnej, Grotniki, Kaniówka, Słapówka, Pod Grapą, Sucha Grana i Skałka w Sobłówe oraz Polanka w Ujszółach.

- **Zagrożenia:** w skali całego kraju od lat obserwuje się niszczenie siedliska w wyniku działalności ludzkiej. Areal fitocenozy *Alnetum incanae*, stopień ich wykształcenia i jednorodność składu gatunkowego zmniejszają się głównie pod wpływem zaburzenia naturalnej rytmiki zalewów i ograniczenia procesów fluwialnych. Wiele drzewostanów ma charakter odroślowy, co jest konsekwencją gospodarki leśnej. Najistotniejszym zagrożeniem są prace hydrotechniczne modyfikujące naturalny bieg i przepływ rzek, np. budowa zbiorników zaporowych (skutki dotyczą zarówno odcinka przed, jak i poniżej zapory), zmiana kształtu koryta, techniczna obudowa brzegów, itp. Dużym zagrożeniem są postępujące, zarówno na niżu, jak i w górach, procesy ekspansji roślin obcych geograficznie, czyli antropofitów. W wyniku osiedlenia się zwłaszcza tzw. gatunków inwazyjnych w łęgach nadrzecznych, dochodzi do zubożenia ich runa w składniki rodzime, a niekiedy nawet zmiany kierunku rozwoju roślinności. Rezultatem jest powstawanie względnie trwałych kombinacji gatunków zdominowanych przez antropofity, nazywanych zbiorowiskami ksenospontanicznymi. Zjawisko to, określane mianem neofityzmu, choć przebiega spontanicznie, jest konsekwencją działalności człowieka, który celowo lub nieumyślnie sprowadził obcych przybyszów na dany teren. Ze względu na ogromne trudności, a najczęściej całkowicie nieskuteczne próby powstrzymania inwazji biologicznych, powinno się położyć szczególny nacisk na zapobieganie im przez ograniczenie uprawy w dolinach rzek potencjalnie ekspansywnych gatunków obcych. Nieco mniejsze znaczenie dla zachowania zasobów tych lasów ma, jak się wydaje, bezpośrednia eksploatacja roślinności w celach gospodarczych (rolnictwo i leśnictwo). Użytki zielone powstałe po wycięciu płatów olszyny, zwykle tych usytuowanych dalej od koryta, obejmują bogate florystycznie, wilgotne łąki i pastwiska. Zbiorowiska te zwiększają różnorodność biologiczną obszarów. W przypadku zaniechania ich użytkowania stosunkowo szybko zarastają i z czasem odtwarza się las olszowy.

Zagrożenia istniejące: B02 Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji; D01.02 Drogi, autostrady; E01.03 Zabudowa rozproszona; E03.01 Pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych/obiektów rekreacyjnych; E03.04 Inne odpady; G05.01 Wydeptywanie, nadmierne użytkowanie; I01 Obce gatunki inwazyjne; I02 Problematiczne gatunki rodzime; J02.03.02 Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych; J02.05 Modyfikowanie funkcjonowania wód – ogólnie; G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak; U Nieznane zagrożenie lub nacisk.

Zagrożenia potencjalne: A04 Wypas; D01.02 Drogi, autostrady; E01.03 Zabudowa rozproszona; I01 Obce gatunki inwazyjne; J02.03 Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych i zmiana przebiegu koryt rzecznych.

- **Oddziaływania:** nie przewiduje się bezpośrednich negatywnych oddziaływań ze strony realizacji zapisów projektowanego dokumentu na to siedlisko, ponieważ nie ingeruje on w tereny leśne oraz tereny wód. Dodatkowo, skala i charakter planowanej zmiany zagospodarowania terenu nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny stanowić źródeł pośrednich oddziaływań na tereny, na których występuje to siedlisko.

– **9410 Górskie bory świerkowe (*Piceion abietis* część - zbiorowiska górskie)**

- **Występowanie na terenie Gminy Ujszoły:** siedlisko zidentyfikowane na wielu stanowiskach między innymi na północ od Zapolanki, na południowych stokach Glinki, w Lesie Ku Zimnej Wodzie, Pomiedzy Smerekowem Wielkim i Kantówką, w rejonie Przełęczy

Przysłop, na stokach południowych pomiędzy Muńcołem i Szczytkówką oraz w innych odosobnionych kompleksach.

- **Zagrożenia:** siedlisko nie jest zagrożone w skali kraju. Obecnie wiele płatów zaliczanych do boru dolnoregłowego reprezentuje w rzeczywistości zniekształcone płaty buczyn i je-dlin. Na skutek zmian zachodzących w gospodarce leśnej buk i jodła odzyskują, choć bar-dzo powoli, swoją dawną pozycję w drzewostanach dolnoregłowych. Na razie wzrost udziału obu tych gatunków widoczny jest przede wszystkim w nalocie i podroście. Można się jednak spodziewać, że w ciągu kilkudziesięciu lat krajobraz regla dolnego znowu się zmieni i powierzchnia zaliczana dzisiaj do dolnoregłowego boru skurczy się znacznie. Nie stanowi to jednak żadnego zagrożenia dla tego siedliska.

Zagrożenia istniejące: B02 Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i planta-cji; G01.06 Narciarstwo, w tym poza trasami.

Zagrożenia potencjalne: G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna.

- **Oddziaływania:** nie przewiduje się bezpośrednich negatywnych oddziaływań ze strony re-alizacji zapisów projektowanego dokumentu na to siedlisko, ponieważ nie ingeruje on w tereny leśne. Dodatkowo, skala i charakter planowanej zmiany zagospodarowania terenu nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny stanowić źródeł pośrednich oddziaływań na tereny, na których występuje to sie-dlisko.

– 1381 Widłoząb zielony *Dicranum viride*

- **Występowanie na terenie Gminy Ujsoły:** nie stwierdzono stanowisk tego gatunku na tym terenie.
- **Zagrożenia:** Podobnie, jak w przypadku pozostałych gatunków epifitycznych, do głów-nych zagrożeń zaliczyć należy przede wszystkim skażenie powietrza oraz intensywną go-spodarkę leśną. Siedliska naskalne również są silnie zagrożone, głównie poprzez ich dewa-stację, masowy ruch turystyczny, czasami użytkowanie gospodarcze (pozyskiwanie surow-ców skalnych). Także odsłonięcie wychodni skalnych lub głazów narzutowych w lasach, np. poprzez zręby zupełne, powoduje najprawdopodobniej niszczenie stanowisk tego cie-niolubnego gatunku.

Zagrożenia istniejące: nie stwierdzono.

Zagrożenia potencjalne: stanowisko znajduje się na terenie rezerwatu przyrody nie prze-widuje się zagrożeń spowodowanych działalnością człowieka; L05 Zapadnięcie się terenu, osuwisko.

- **Oddziaływania:** nie przewiduje się bezpośrednich i pośrednich oddziaływań ze strony re-alizacji zapisów projektowanego dokumentu na to siedlisko, ponieważ obszar planu miej-scowego nie obejmuje terenu jego występowania – gatunek ten zidentyfikowano w Rezer-wacie Gawroniec, zlokalizowanym w odległości około 15 km od Gminy Ujsoły.

– 4070 Dzwonek pilkowany *Campanula serrata*

- **Występowanie na terenie Gminy Ujsoły:** gatunek zidentyfikowany na stanowiskach Po-lany pod Soblówką, Długi Groń, Hala Krawcula, Krawców Wierch i Kubiesówka w Glin-ce, Młoda Hora, Hala na Muńczole i Hala Rycerzowa w Soblówce oraz Glinka w Złatnej.

- **Zagrożenia:** spadek liczebności osobników na niektórych stanowiskach spowodowany był prawdopodobnie zmianą sposobu użytkowania łąk górskich. Takie drastyczne zanikanie dzwonka piłkowanego nastąpiło np. na halach w Grupie Wielkiej Raczy wskutek zaprzestania ich wypasu. Z tych samych powodów zagrożone są inne beskidzkie populacje tego gatunku. W Bieszczadach populacje dzwonka piłkowanego obecnie mają się dobrze, jednak w przyszłości również mogą być zagrożone przez drzewa i krzewy, które w wyniku naturalnej sukcesji wtórnej zarastają połoniny. Niektóre stanowiska wyginęły wskutek eksploatacji wapienia. Na niektórych stanowiskach zagrożony jest zacienieniem i zagłuszeniem przez rozrastające się drzewa i krzewy. W Tatrach niektóre stanowiska są zagrożone przez rozrastające się borówczyska.

Zagrożenia istniejące: A03.03 Zaniechanie/brak koszenia; A04.03 Zarzucenie pasterstwa, brak wypasu; A04 Wypas; K02 Ewolucja biocenotyczna, sukcesja.

Zagrożenia potencjalne: A04 Wypas; B01 Zalesianie terenów otwartych; E01.04 Inne typy zabudowy; G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna.

- **Oddziaływania:** nie przewiduje się oddziaływań bezpośrednich, ponieważ siedliska tego nie stwierdzono w obszarze zmiany planu. Dodatkowo, skala i charakter planowanej zmiany zagospodarowania terenu nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny stanowić źródeł pośrednich oddziaływań na tereny, na których występuje to siedlisko.

– **4109 Tojad morawski *Aconitum firmum moravicum***

- **Występowanie na terenie Gminy Ujszoły:** jak dotychczas nie zidentyfikowano na tym terenie stanowisk tego gatunku, przy czym prawdopodobne jest jego występowanie w Grupie Wielkiej Raczy w Soblówce oraz Pod Rysianką w Złatnej.
- **Zagrożenia:** największym zagrożeniem dla tojadu morawskiego jest ruch turystyczny, a przede wszystkim narciarstwo. Poza obszarem parku narodowego na Babiej Górze, występowanie tego taksonu w polskich Karpatach Zachodnich pokrywa się z obszarem intensywnego zagospodarowania turystycznego. Dalsza rozbudowa bazy turystycznej i narciarskiej, zaburzająca, m.in. lokalne stosunki wodne, może doprowadzić do uszczuplenia jego siedlisk.

Zagrożenia istniejące: B02 Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji; D05 Usprawniony dostęp do obszaru; G01.02 Turystyka piesza, jazda konna i jazda na pojazdach niezmotoryzowanych; G01.04.01 turystyka górską i wspinaczka; G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna; G01.03 Pojazdy zmotoryzowane; K02 Ewolucja biocenotyczna, sukcesja; K04 Międzygatunkowe interakcje wśród roślin.

Zagrożenia potencjalne: B01 Zalesianie terenów otwartych; D06 Inne formy transportu i komunikacji; E06 Inne rodzaje aktywności człowieka związane z urbanizacją, przemysłem etc.; G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna.

- **Oddziaływania:** nie przewiduje się bezpośrednich negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na ten gatunek, ponieważ jak dotąd nie zidentyfikowano stanowisk jego występowania na terenie Gminy, natomiast potencjalne miejsca występowania tojadu morawskiego nie są objęte obszarem zmiany planu miejscowego. Dodatkowo, skala i charakter planowanej zmiany zagospodarowania terenu nie powinny wpłynąć

na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny pośrednio oddziaływać na stanowiska tego gatunku.

– **4116 Tocja karpacka *Tozzia carpatica***

- **Występowanie na terenie Gminy Ujsolę:** gatunek zidentyfikowany na stanowiskach Morgi w Sobłówe oraz Pod Rysianką w Złatnej.
- **Zagrożenia:** tocja należy, jak się wydaje, do grupy gatunków o małym stopniu ryzyka. Potencjalnie zagrożone mogą być tylko niektóre stanowiska w obrębie olszynek nadpotokowych, ze względu na niszczenie siedlisk tego typu.
Zagrożenia istniejące: B01 Zalesianie terenów otwartych; B02 Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji; K02 Ewolucja biocenotyczna, sukcesja.
Zagrożenia potencjalne: B01 Zalesianie terenów otwartych; B02 Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji; J02.03.02 Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych.
- **Oddziaływania:** nie przewiduje się bezpośrednich negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na ten gatunek, ponieważ rozpoznane stanowiska jego występowania zlokalizowane są poza obszarem zmiany planu miejscowego. Dodatkowo, skala i charakter planowanej zmiany zagospodarowania terenu nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny pośrednio oddziaływać na stanowiska tego gatunku.

– **1324 Nocek duży *Myotis myotis***

- **Występowanie na terenie Gminy Ujsolę:** gatunek zidentyfikowany na stanowisku Jaskinia na Rycerzowej w Sobłówe. Dodatkowo, tuż poza granicami gminy, na terenie wsi Żabnica (w sąsiedztwie Hali Redykalnej w Złatnej) zlokalizowane jest stanowisko Jaskinia w Boraczej.
- **Zagrożenia:** obserwowany w ostatnich latach, zwłaszcza na zimowiskach, wzrost liczebności nocka dużego mógłby wskazywać, że gatunek ten nie jest zagrożony w naszym kraju. Trzeba jednak pamiętać, że obecnie poziom liczebności tego gatunku jest dość niski (zwłaszcza w porównaniu z danymi z XVII–XVIII w.), a w większości państw Europy Zachodniej nadal obserwowany jest spadek jego liczebności. Zagrożenia dla tego gatunku związane są głównie z działalnością człowieka - niszczenie schronień letnich i zimowych, zatrucie środowiska, wrogie nastawienie ludzi do nietoperzy, czy też wprowadzanie monokultur drzew, w których różnorodność owadów (będących pokarmem nocka dużego) jest bardzo niska.
Zagrożenia istniejące: B02 Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji; B04 Stosowanie biocydów, hormonów i substancji chemicznych (leśnictwo); G01.04 Turystyka górską, wspinaczka, speleologia; G05 Ingerencja i zakłócenia powodowane przez działalność człowieka; K01.03 Wyschnięcie; U Nieznane zagrożenie lub nacisk.
Zagrożenia potencjalne: B02 Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji; G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna.
- **Oddziaływania:** nie przewiduje się bezpośrednich negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na ten gatunek, ponieważ rozpoznane stanowisko jego występowania zlokalizowane jest poza obszarem zmiany planu miejscowego. Dodatkowo,

plan miejscowy nie ingeruje w siedliska leśne, stanowiące teren żerowisk nocka dużego. Jednocześnie, skala i charakter planowanej zmiany zagospodarowania terenu nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny pośrednio oddziaływać na ten gatunek.

– **1352 Wilk *Canis lupus***

- **Występowanie na terenie Gminy Ujszoły:** obszar ten znajduje się w zasięgu występowania wilka, jednak jak dotychczas nie zidentyfikowano tu miejsc jego rozrodu.
- **Zagrożenia:** fragmentacja środowisk, bariery migracyjne i izolacja subpopulacji; konflikty z rolnikami na skutek zabijania przez wilki zwierząt hodowlanych; dążenia części środowisk łowieckich do zniesienia ochrony gatunkowej wilka i przywrócenia polowań; kłusownictwo (nielegalne odstrzały i wnyki zastawiane na sarny i dziki); wzrost penetracji lasów przez ludzi i rozwój turystyki w miejscach szczególnie ważnych dla bytowania i rozrodu wilków; niewłaściwa gospodarka łowiecka (zbyt silna redukcja stanu zwierzyny, np. z powodu wyolbrzymionych danych na temat szkód wyrządzanych w uprawach leśnych).

Zagrożenia istniejące: A04 Wypas; A05 Hodowla zwierząt (bez wypasu); B02.01 Odnawianie lasu po wycince (nasadzenia); B02.02 Wycinka lasu; F03.01 Polowanie; E01.03 Zabudowa rozproszona; E03 Odpady, ścieki; D01.01 Ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe; D01.02 Drogi, autostrady; G01.02 Turystyka piesza, jazda konna i jazda na pojazdach niezmotoryzowanych; G01.03 Pojazdy zmotoryzowane; G01.06 Narciarstwo, w tym poza trasami; G02.02 Kompleksy narciarskie; G02.10 Inne kompleksy sportowe i rekreacyjne; K03.03 Zawleczenie choroby (patogeny mikrobowe).

Zagrożenia potencjalne: F03.01 Polowanie; F03.02.03 Chwytnie, trucie, kłusownictwo; D01.04 Drogi kolejowe, w tym TGV; F03.02.09 Inne formy pozyskiwania zwierząt; G01.06 Narciarstwo, w tym poza trasami; G02.02 Kompleksy narciarskie; G02.10 Inne kompleksy sportowe i rekreacyjne.

- **Oddziaływania:** nie przewiduje się bezpośrednich negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na ten gatunek, ponieważ miejsca ważne dla rozrodu wilków znajdują się w znacznej odległości od obszaru zmiany planu miejscowego. Dodatkowo, zmiana planu miejscowego nie ingeruje w siedliska mające znaczenie dla tego gatunku. Istotne jest również to, iż projektowany dokument nie tworzy barier migracyjnych. Jednocześnie, skala i charakter planowanej zmiany zagospodarowania terenu nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny pośrednio oddziaływać na ten gatunek.

– **1354 niedźwiedź brunatny *Ursus arctos***

- **Występowanie na terenie Gminy Ujszoły:** obszar gminy leży w zasięgu występowania niedźwiedzia brunatnego, przy czym jak dotychczas nie stwierdzono na tym terenie miejsc jego gawrowania.
- **Zagrożenia:** czynniki zagrażające lub ograniczające normalne funkcjonowanie populacji niedźwiedzia są wyłącznie związane z działalnością człowieka i można je podzielić na bezpośrednie i pośrednie. Do pierwszych należy zaliczyć jedynie przypadki śmierci zwierząt spowodowane czynnikami antropogennymi: odstrzał, kolizje z pojazdami, itp. Czynniki bezpośrednie nie mają aktualnie większego znaczenia. Znacznie większe znaczenie mają

czynniki pośrednie obejmujące: przekształcenia środowiska, fragmentację kompleksów leśnych, ograniczanie dostępności do wybranych terenów, konkurencji o zasoby pokarmowe, niepokojenie i inne. Zima w naszych warunkach jest okresem, kiedy niedźwiedzie powinny mieć zapewniony bezwzględny spokój, co wymaga odpowiedniego nadzoru i opieki. W większości przypadków nie są znane miejsca gawrowania poszczególnych osobników, a nawet nie zostały do tej pory wyznaczone rejonu zakładania gawr. Rejonu te znajdują się najczęściej w pobliżu górnej granicy lasu, a niektóre miejsca (rejonu) są wykorzystywane przez wiele lat. Z drugiej jednak strony spokój w wielu rejonach gawrowania bywa systematycznie naruszany (turystyka, narciarstwo, zbieranie poroży jelenich, itp.), dlatego celowe jest wydanie odpowiednich zarządzeń, analogicznych do tworzenia stref ochronnych wokół gniazd niektórych gatunków ptaków. Poważnym problemem jest synantropizacja niedźwiedzi, do której szczególnie szybko dochodzi na obszarach o dużym nasileniu ruchu turystycznego. Podstawowym problemem są odpady i resztki pokarmu pozostawiane przez ludzi zarówno w terenie, jak i w pobliżu osad ludzkich, a nawet w samochodach i budynkach. Osobniki zsynantropizowane przede wszystkim wywołują nieodpowiednie zachowania ludzi, z jednej strony panikę, z drugiej – skrajne lekceważenie niebezpieczeństwa, a mogą one stanowić potencjalne zagrożenie.

Zagrożenia istniejące: A04 Wypas; A05 Hodowla zwierząt (bez wypasu); B02.01 Odnawianie lasu po wycince (nasadzenia); B02.02 Wycinka lasu; B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew; D01.01 Ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe; D01.02 Drogi, autostrady; E01.03 Zabudowa rozproszona; E03 Odpady, ścieki; F03.01 Polowanie; F06 Inne formy polowania, łowienia ryb i kolekcjonowania, nie wymienione powyżej; G02.02 Kompleksy narciarskie; G01.02 Turystyka piesza, jazda konna i jazda na pojazdach niezmotoryzowanych; G01.03 Pojazdy zmotoryzowane; G01.06 Narciarstwo, w tym poza trasami; G02.10 Inne kompleksy sportowe i rekreacyjne.

Zagrożenia potencjalne: D01.04 Drogi kolejowe, w tym TGV; F03.02.03 Chwytywanie, trucie, kłusownictwo; G01.06 Narciarstwo, w tym poza trasami; G02.02 Kompleksy narciarskie; G02.10 Inne kompleksy sportowe i rekreacyjne; K03.03 Zawleczenie choroby (patogeny mikrobowe); F04.02 Pozyskiwanie/usuwanie roślin lądowych – ogólnie.

- **Oddziaływania:** nie przewiduje się bezpośrednich negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na ten gatunek, ponieważ miejsca gawrowania niedźwiedzi znajdują się w znacznej odległości od obszaru zmiany planu miejscowego. Dodatkowo, plan miejscowy nie ingeruje w siedliska mające znaczenie dla tego gatunku. Istotne jest również to, iż projektowany dokument nie tworzy barier migracyjnych. Jednocześnie, skala i charakter planowanej zmiany zagospodarowania terenu nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny pośrednio oddziaływać na ten gatunek.

– 1355 Wydra *Lutra lutra*

- **Występowanie na terenie Gminy Ujszoły:** obszar gminy leży w zasięgu występowania wydr, jednak jak dotychczas nie zidentyfikowano na tym terenie stanowisk ich bytowania. Jednocześnie, w świetle wyników przeprowadzonego przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska monitoringu gatunków i siedlisk, stanowisko takie zlokalizowane jest na terenie gminy sąsiedniej.

- **Zagrożenia:** badania hodowli wydr w warunkach zamkniętych wykazały, że gatunek ten jest bardzo odporny na działanie różnych czynników chorobotwórczych. Musi jednak codziennie pobierać odpowiednie porcje pożywienia. Dlatego długotrwale i ostre zimy mogą przyczyniać się do znacznej redukcji liczebności populacji tego gatunku. Przemieszczające się wtedy wydry mogą być łatwiej likwidowane na stawach hodowlanych przez kłusowników i psy, a także przechodząc przez szlaki komunikacyjne ginąć, pod kołami pojazdów. W okresie całego roku wydry giną w różnych sieciach rybackich. Brak ryb w śródleśnych rzekach oraz likwidacja bagien są głównymi czynnikami ograniczającymi liczebność wydry w Polsce. Przeprowadzone w latach 1979 – 1998 badania wykazały, że najwięcej wydr ginie na drogach i w sieciach rybackich. Z ogólnej liczby zarejestrowanych 282 przypadków śmierci 33,3 % spowodowane były przejechaniem przez pojazdy, w sieciach rybackich utopiło się 29,1 % osobników, 14,5 % zginęło w wyniku kłusownictwa, 7,5 % zostało zagryzionych przez psy, 2,4 % znaleziono w jeziorach po roztopieniu pokrywy lodowej. Poza tym 3 osobniki zginęły w mnichach na stawach hodowlanych oraz jedna na łące przy wypalaniu trawy.

Zagrożenia istniejące: G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak; U Nieznane zagrożenie lub nacisk.

Zagrożenia potencjalne: G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak; U Nieznane zagrożenie lub nacisk.

- **Oddziaływania:** nie przewiduje się bezpośrednich negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na ten gatunek, ponieważ najbliższe zidentyfikowane stanowisko jego występowania położone jest na terenie gminy sąsiedniej, a więc nie jest objęte obszarem zmiany planu miejscowego. Dodatkowo, siedliska mające znaczenie dla tego gatunku znajdują się znacznej odległości od obszaru zmiany zagospodarowania. Jednocześnie, skala i charakter planowanej zmiany zagospodarowania terenu nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny pośrednio oddziaływać na ten gatunek.

– 1361 Ryś *Lynx lynx*

- **Występowanie na terenie Gminy Ujszoły:** obszar gminy leży w zasięgu występowania rysia, natomiast jak dotychczas nie zidentyfikowano na tym terenie miejsc stałej ich obecności.
- **Zagrożenia:** ryś jako gatunek nie jest zagrożony w skali świata, natomiast jego populacja w Polsce doświadcza lokalnych, ale bardzo istotnych zagrożeń. Zasadniczym czynnikiem śmiertelności dorosłych rysi w naszym kraju jest kłusownictwo - ginięcie rysi we wnykach stawianych przez kłusowników na sarny i jelenie (drapieżniki podążają po ścieżkach tych zwierząt i wpadają w pułki), a w mniejszym stopniu nielegalne polowanie na rysie przez myśliwych – posiadaczy broni palnej. Istotnym zagrożeniem jest rozwój infrastruktury komunikacyjnej: dróg i linii kolejowych. Co roku rejestruje się kilka przypadków rysia zabitych przez samochody lub pociągi. Kolejnym zagrożeniem jest odizolowanie populacji (szczególnie w nizinnej części zasięgu) spowodowane brakiem możliwości migracji między większymi kompleksami leśnymi. Kompleksy te są oddzielone od siebie dużymi obszarami bezleśnymi, polami uprawnymi i łąkami, co praktycznie uniemożliwia przemieszczanie się rysia między nimi. Izolacja ta zostanie jeszcze powiększona przez spodziewany rozwój sieci autostrad i dróg szybkiego ruchu. Poważnym zagrożeniem jest

również zmniejszanie się naturalnej bazy żerowej w wyniku zbyt wysokiego pozyskania łowieckiego jeleniowatych. Dotyczy to przede wszystkim sarny, ale w górach także jelenia. Konsekwencją tego jest to, iż samice nie są w stanie zaspokoić w pełni zapotrzebowania pokarmowego rosnących młodych, co ma wpływ na wysoką śmiertelność niedożywionego potomstwa. Powoduje to także zwiększoną śmiertelność wśród młodych rysi opuszczających matkę, które są jeszcze bardzo niedoświadczone w samodzielnym polowaniu na dużą zdobycz.

Zagrożenia istniejące: B02.01 Odnawianie lasu po wycince (nasadzenia); B02.02 Wycinka lasu; B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew; D01.01 Ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe; D01.02 Drogi, autostrady; E01.03 Zabudowa rozproszona; F03.01 Polowanie; G02.02 Kompleksy narciarskie; G01.02 Turystyka piesza, jazda konna i jazda na pojazdach niezmotoryzowanych; G01.03 Pojazdy zmotoryzowane; G01.06 Narciarstwo, w tym poza trasami; G02.10 Inne kompleksy sportowe i rekreacyjne.

Zagrożenia potencjalne: A04 Wypas; A05 Hodowla zwierząt (bez wypasu); D01.04 Drogi kolejowe, w tym TGV; F03.02.03 Chwytnie, trucie, kłusownictwo; G01.06 Narciarstwo, w tym poza trasami; G02.02 Kompleksy narciarskie; G02.10 Inne kompleksy sportowe i rekreacyjne; K03.03 Zawleczenie choroby (patogeny mikrobowe).

- **Oddziaływania:** nie przewiduje się bezpośrednich negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na ten gatunek, ponieważ miejsca bytowania rysi nie są objęte obszarem zmiany planu miejscowego. Dodatkowo, plan miejscowy nie ingeruje w siedliska mające znaczenie dla tego gatunku. Istotne jest również to, iż projektowany dokument nie tworzy barier migracyjnych, uniemożliwiających przemieszczanie się pomiędzy większymi kompleksami leśnymi. Jednocześnie, skala i charakter planowanej zmiany zagospodarowania terenu nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny pośrednio oddziaływać na ten gatunek.

– **2612 Darniówka tatrzańska *Microtus tatricus***

- **Występowanie na terenie Gminy Ujszoły:** gatunek jak dotychczas nie został zidentyfikowany na tym terenie.
- **Zagrożenia:** główne zagrożenia związane są z niszczeniem siedlisk i starodrzewi, zabijaniem w sposób przypadkowy lub celowy oraz fragmentacją siedlisk wskutek działalności gospodarczej.

Zagrożenia istniejące: B02 Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji; D01.01 Ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe; E03 Odpady, ścieki; E03.01 Pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych/obiektów rekreacyjnych; G01.03 Pojazdy zmotoryzowane; G01.04.01 Turystyka górską i wspinaczką; G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna; G02.02 Kompleksy narciarskie; G05.01 Wydeptywanie, nadmierne użytkowanie.

Zagrożenia potencjalne: A04 Wypas; G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna.

- **Oddziaływania:** nie przewiduje się bezpośrednich negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na ten gatunek, ponieważ obszar zmiany planu miejscowego nie obejmuje stanowisk jego występowania. Dodatkowo, plan miejscowy nie ingeruje w siedliska mające znaczenie dla tego gatunku. Jednocześnie, skala i charakter planowanej zmiany zagospodarowania terenu nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny pośrednio oddziaływać na ten gatunek.

– **1166 Traszka grzebieniasta *Triturus cristatus* (*Triturus cristatus cristatus*)**

- **Występowanie na terenie Gminy Ujszoły:** zasięg występowania traszki grzebieniastej obejmuje ten teren, natomiast jak dotychczas nie zidentyfikowano w jego obrębie stanowisk występowania tego gatunku.

- **Zagrożenia:** największym zagrożeniem dla tego gatunku jest niszczenie stanowisk rozrodczych (odwadnianie terenu, zasypywanie lub zanieczyszczanie niewielkich zbiorników wodnych) przez człowieka. Pogłębia to izolację istniejących lokalnych populacji i w konsekwencji może doprowadzić do ich zaniku.

Zagrożenia istniejące: G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak
U Nieznane zagrożenie lub nacisk.

Zagrożenia potencjalne: G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak;
U Nieznane zagrożenie lub nacisk.

- **Oddziaływania:** nie przewiduje się bezpośrednich negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na ten gatunek, ponieważ obszar zmiany planu miejscowego nie obejmuje stanowisk jego występowania. Dodatkowo, plan miejscowy nie ingeruje w siedliska mające znaczenie dla tego gatunku. Jednocześnie, skala i charakter planowanej zmiany zagospodarowania terenu nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny pośrednio oddziaływać na ten gatunek.

– **2001 Traszka karpacka *Triturus montandoni***

- **Występowanie na terenie Gminy Ujszoły:** pomimo zidentyfikowania kilku potencjalnych siedlisk (zbiorników wodnych – Glinka I, Glinka II, Smerekówka, Sobkówka, Złatna I oraz Złatna II) obecność tego gatunku potwierdzono wyłącznie na jednym stanowisku w Złatnej (Złatna II).

- **Zagrożenia:** polska populacja traszki karpackiej nie wydaje się być szczególnie zagrożona, a zagrożenia dla niej są podobne jak dla innych płazów, zwłaszcza tych bytujących na terenach górskich. Zagrożenia są związane przede wszystkim z zanikiem odpowiednich miejsc rozrodu. Traszka karpacka jest gatunkiem, który potrafi wykorzystać w tym celu nawet najmniejsze zbiorniki wody stojącej. Na terenach górskich większość z nich ma pochodzenie antropogeniczne, związane z tradycyjną, ekstensywną gospodarką rolną i leśną. Dlatego też intensyfikacja gospodarki, a szczególnie związane z nią asfaltowanie leśnych i polnych dróg, jest potencjalnym zagrożeniem dla traszki karpackiej. Paradoksalnie, również całkowite wyłączenie terenów górskich z użytkowania rolnego i leśnego miałoby niekorzystny wpływ na populacje tego gatunku, gdyż powodowałoby zanik potencjalnych miejsc rozrodu (są one zwykle bardzo nietrwałe – najczęściej po kilku latach ulegają całkowitemu zarośnięciu lub zanikowi z innych powodów). W wyniku działalności człowieka tworzą się nowe zbiorniki, szybko kolonizowane przez traszki schodzące się do nich nawet z odległości ok. 1 km. Dlatego dla ochrony traszki karpackiej ważny jest brak przeszkód uniemożliwiających migrację tych zwierząt w obrębie obszarów ich zwartego występowania. Takimi barierami są np. asfaltowe drogi o dużym natężeniu ruchu, na których traszki podczas migracji masowo giną. Również duże obszary

wykorzystywane rolniczo, bez zadrzewień oraz zbiorników wodnych, są dla tego gatunku nie do przebycia.

Zagrożenia istniejące: B02 Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji; G01.03 Pojazdy zmotoryzowane; K01.03 Wyschnięcie; U Nieznane zagrożenie lub nacisk.

Zagrożenia potencjalne: U Nieznane zagrożenie lub nacisk.

- **Oddziaływania:** nie przewiduje się bezpośrednich negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na ten gatunek, ponieważ obszar zmiany planu miejscowego nie obejmuje swym zasięgiem potwierdzonego stanowiska jego występowania ani stanowisk potencjalnych. Dodatkowo, zmiana planu miejscowego nie ingeruje w siedliska z którymi traszka karpacka wydaje się być związana szczególnie - lasy bukowe i mieszane, stosunkowo wilgotne, o bogatym podszyciu oraz lasy iglaste. Jednocześnie, skala i charakter planowanej zmiany zagospodarowania terenu nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny pośrednio znacząco oddziaływać na ten gatunek.

– **4014 Biegacz urozmaicony *Carabus variolosus***

- **Występowanie na terenie Gminy Ujsoly:** jak dotychczas nie potwierdzono występowania tego gatunku na omawianym terenie.

- **Zagrożenia:** największym zagrożeniem dla tego gatunku mogą być zmiany stosunków wodnych na terenach jego występowania spowodowane osuszaniem terenów bagienno-leśnych, np. zabiegami melioracyjnymi, regulacją potoków itp. Potencjalnym zagrożeniem są też zanieczyszczenia wód i powietrza, zmieniające skład chemiczny i pH zbiorników wodnych, a co za tym idzie silnie wpływające na populacje owadów wodnych, stanowiących główne źródło pokarmu biegaczy.

Zagrożenia istniejące: B02 Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji; G01.03 Pojazdy zmotoryzowane; U Nieznane zagrożenie lub nacisk.

Zagrożenia potencjalne: U Nieznane zagrożenie lub nacisk.

- **Oddziaływania:** nie przewiduje się bezpośrednich negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na ten gatunek, ponieważ obszar zmiany planu miejscowego nie obejmuje stanowisk jego występowania. Dodatkowo, plan miejscowy nie ingeruje w siedliska mające znaczenie dla tego gatunku - wilgotne zarośla nadrzeczne, pobraża drobnych zbiorników wodnych w lasach, bagna i torfowiska, a także kamieniste pobraża potoków. Jednocześnie, skala i charakter planowanej zmiany zagospodarowania terenu nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny pośrednio oddziaływać na ten gatunek.

– **1193 kumak górski *Bombina variegata***

- **Występowanie na terenie Gminy Ujsoly:** gatunek zidentyfikowany na stanowiskach Glinka II, Smerekówka, Soblówka, Żłatna I oraz Żłatna II.

- **Zagrożenia:** główne zagrożenia związane są z zanikaniem miejsc rozrodu, podobnie jak w przypadku kumaka nizinnego i traszki karpackiej, która nierzadko wykorzystuje te same zbiorniki. Kumak górski jest gatunkiem wyspecjalizowanym, rozradzającym się najczęściej w niewielkich, okresowych zbiornikach. Są to siedliska nietrwale – szybko

zanikają albo zarastają roślinnością. W tradycyjnej gospodarce rolniczej i leśnej, przy umiarkowanym ruchu pojazdów, miejsca rozrodu odnawiają się lub powstają nowe, czemu sprzyja nieutwardzone podłoże i łagodne nachylenie stoków. Także naturalne zmiany biegu rzek i potoków tworzą nowe rozlewiska, odcięte zakola i płycizny. Dlatego nasilająca się regulacja rzek i potoków, ujmująca ich koryta w kamienne kanały, jest katastrofalna w skutkach dla kumaków, ale i wielu innych gatunków organizmów, których byt jest związany z tego typu siedliskami. Podobne konsekwencje ma utwardzanie lokalnych dróg, likwidacja zbiorników przeciwpożarowych, zasypywanie stawków i zagłębień terenu, melioracja osuszająca młaki, wilgotne stoki i doliny, a także częsta praktyka odprowadzania ścieków z gospodarstw do rowów i na mokradła. Populacje w południowo-wschodniej części kraju, gdzie kumaki znajdują wyjątkowo sprzyjające warunki egzystencji – łagodne stoki, mozaikowy krajobraz i umiarkowaną gospodarkę ludzką – nie są zagrożone. Na terenach o zintensyfikowanej aktywności człowieka mają niewielkie szanse przetrwania bez podjęcia działań na rzecz zachowania miejsc rozrodu – niewielkich, płytkich zbiorniczków.

Zagrożenia istniejące: B02 Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji; G01.03 Pojazdy zmotoryzowane; K01.03 Wyschnięcie; U Nieznane zagrożenie lub nacisk.

Zagrożenia potencjalne: U Nieznane zagrożenie lub nacisk.

- **Oddziaływania:** w obrębie stwierdzonych stanowisk nie przewiduje się bezpośrednich negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu, ponieważ zmiana planu miejscowego nie ingeruje w zbiorniki wodne, w których stwierdzono obecność i rozród kumaka górskiego. Dodatkowo, zmiana planu miejscowego nie ingeruje w większość siedlisk mających znaczenie dla tego gatunku. Mając na uwadze obecne zagospodarowanie terenu oraz skalę i charakter planowanej zmiany zagospodarowania terenu, można założyć, że mogące pojawić się negatywne oddziaływania nie wpłyną znacząco na ten gatunek, a tym samym nie doprowadzą do spadku jego liczebności na tym terenie.

– **1096 Minóg strumieniowy *Lampetra planeri***

- **Występowanie na terenie Gminy Ujsoly:** jak dotychczas nie stwierdzono tego gatunku na omawianym terenie.

- **Zagrożenia:** zanieczyszczenia, regulacje cieków oraz brak drożności cieków stanowią główne zagrożenie dla tego gatunku.

Zagrożenia istniejące: G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak; U Nieznane zagrożenie lub nacisk.

Zagrożenia potencjalne: G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak; U Nieznane zagrożenie lub nacisk.

- **Oddziaływania:** nie przewiduje się bezpośrednich negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na ten gatunek, ponieważ obszar zmiany planu miejscowego nie obejmuje stanowisk jego występowania. Dodatkowo, plan miejscowy nie ingeruje w tereny wód. Jednocześnie, skala i charakter planowanej zmiany zagospodarowania terenu nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny pośrednio oddziaływać na ten gatunek.

– **1138 Brzanka *Barbus meridionalis***

- **Występowanie na terenie Gminy Ujsoly:** jak dotychczas nie stwierdzono tego gatunku na omawianym terenie.
- **Zagrożenia:** głównym zagrożeniem jest przede wszystkim budowa zapór i zbiorników zaporowych, które spowalniając bieg rzek, zmieniają ich charakter i powodują zanikanie typowych habitatów oraz zanieczyszczenia wód. Z badań wynika, że brzanka jest wrażliwa na zmianę przepływu wody i związaną z tym przebudową strukturalną podłoża. Jest również mało odporna na zanieczyszczenia wód. Jedynie populacje przystosowane do życia w małych nizinnych rzekach posiadają pewną tolerancję na niewielkie zanieczyszczenia organiczne.
Zagrożenia istniejące: G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak; U Nieznane zagrożenie lub nacisk.
Zagrożenia potencjalne: G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak; U Nieznane zagrożenie lub nacisk.
- **Oddziaływania:** nie przewiduje się bezpośrednich negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na ten gatunek, ponieważ obszar zmiany planu miejscowego nie obejmuje stanowisk jego występowania. Dodatkowo, zmiana planu miejscowego nie ingeruje w tereny wód. Jednocześnie, skala i charakter planowanych zmian zagospodarowania terenu nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny pośrednio oddziaływać na ten gatunek.

– **1163 Głowacz białopłetwy *Cottus gobio***

- **Występowanie na terenie Gminy Ujsoly:** jak dotychczas nie stwierdzono tego gatunku na omawianym terenie.
- **Zagrożenia:** głównym zagrożeniem są zanieczyszczenia, regulacje oraz brak drożności cieków (z racji słabych zdolności lokomotorycznych).
Zagrożenia istniejące: G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak; U Nieznane zagrożenie lub nacisk.
Zagrożenia potencjalne: G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak; U Nieznane zagrożenie lub nacisk.
- **Oddziaływania:** nie przewiduje się bezpośrednich negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na ten gatunek, ponieważ obszar zmiany planu miejscowego nie obejmuje stanowisk jego występowania. Dodatkowo, plan miejscowy nie ingeruje w tereny wód. Jednocześnie, skala i charakter planowanej zmiany zagospodarowania terenu nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny pośrednio oddziaływać na ten gatunek.

– **1149 Koza *Cobitis taenia***

- **Występowanie na terenie Gminy Ujsoly:** jak dotychczas nie stwierdzono tego gatunku na omawianym terenie.
- **Zagrożenia:** zanieczyszczenia wód, przebudowa rzek, degradacja naturalnego środowiska są bezpośrednimi przyczynami zanikania kozy na terenie jej naturalnego rozszedlenia.
Zagrożenia istniejące: G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak; U Nieznane zagrożenie lub nacisk.

Zagrożenia potencjalne: G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak; U Nieznane zagrożenie lub nacisk.

- **Oddziaływania:** nie przewiduje się bezpośrednich negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na ten gatunek, ponieważ obszar zmiany planu miejscowego nie obejmuje stanowisk jego występowania. Dodatkowo, plan miejscowy nie ingeruje w tereny wód. Jednocześnie, skala i charakter planowanej zmiany zagospodarowania terenu nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny pośrednio oddziaływać na ten gatunek.

1.4 Specjalny obszar ochrony ptaków Beskid Żywiecki (PLB240002)

– A091 Orzeł przedni (*Aquila chrysaetos*)

- **Występowanie na terenie Gminy Ujszoły:** gatunek zidentyfikowany na jednym stanowisku w obrębie płata badawczego obejmującego obszar leśnictwa Rycerzowa (południowo-zachodnia część gminy).
- **Zagrożenia:** najpoważniejszymi zagrożeniami dla populacji orla przedniego w Karpatach są: utrata siedlisk żerowania wynikająca z zaniechania rolniczego użytkowania gruntów, czego bezpośrednim skutkiem jest ich zalesianie bądź też zarastanie roślinnością krzewiastą i drzewiastą, w wyniku sukcesji; utrata bazy pokarmowej w wyniku spadku liczebności potencjalnych ofiar w łowiskach orla; utrata siedlisk gniazdowych, w wyniku wycinania starych drzewostanów na terenach trudno dostępnych, które są ostojami gatunku; napowietrzne linie energetyczne, o które ptaki rozbijają się lub zostają śmiertelnie porażane prądem; niepokojenie ptaków w łowiskach i miejscach gniazdowych w wyniku zagospodarowania turystycznego terenów górskich i wzmożonej penetracji ludzkiej.

Zagrożenia istniejące: A04.03 Zarzucenie pasterstwa, brak wypasu; B01 Zalesianie terenów otwartych; B.02 Gospodarka leśna i plantacyjna oraz użytkowanie lasów i plantacji; B02.02 Wycinka lasu; E01.03 Zabudowa rozproszona; G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak.

Zagrożenia potencjalne: D02.01.01 Napowietrzne linie energetyczne i telefoniczne; F05.04 Kłusownictwo; L10 Inne naturalne katastrofy.

- **Oddziaływania:** nie przewiduje się bezpośrednich negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na ten gatunek, ponieważ obszar zmiany planu miejscowego nie obejmuje stanowisk jego występowania. Dodatkowo, plan miejscowy nie ingeruje w siedliska leśne, które są bardzo istotne dla tego gatunku. Jednocześnie, poszerzenie zabudowy na teren otwarty (łąkowy) może skutkować pośrednimi oddziaływaniami na ten gatunek, poprzez zniszczenie części jego żerowisk. Biorąc jednak pod uwagę skalę i charakter planowanej zmiany zagospodarowania terenu oraz fakt, iż nowy teren zabudowy ustalono w sąsiedztwie istniejącej zabudowy oraz terenu poprzednio przeznaczonego pod zabudowę (w poprzednim planie miejscowym), jako ich uzupełnienie i kontynuację, można założyć, że potencjalne oddziaływania nie będą miały znaczącego wpływu na ten gatunek.

– **A108 Głuszc (Tetrao urogallus)**

- **Występowanie na terenie Gminy Ujszoły:** gatunek ten nie jest objęty Państwowym Monitorowaniem Środowiska, stąd brak jest potwierdzonych stanowisk jego występowania na omawianym obszarze – jak dotychczas nie wyznaczono tu stref ochrony ostoi oraz miejsc rozrodu i regularnego przebywania głuszca. Jednocześnie, potencjalnymi miejscami występowania głuszca na tym terenie są obszary leśne i towarzyszące im hale położone powyżej 800 m n.p.m., a w szczególności pod Rycerzową, Pod Muńcołem, Pod Rysianką, Pod Krawców Wierchem, Pod Smerekiem Wielkim, Pod Wielkim Groniem oraz w rezerwatach przyrody.

- **Zagrożenia:** główne przyczyny zanikania gatunku związane są z ingerencją w siedlisko jego występowania. Najważniejsze z nich to: wyrąb lasów w okolicach występowania głuszca; postępujące rozdrobnienie zwartych kompleksów leśnych; osuszanie siedlisk; wprowadzanie upraw monokulturowych; niepokojenie przez ludzi; jeszcze niedawno odbywające się polowania, zwłaszcza w okresie toków, prowadzące do zaburzenia procesów rozrodu oraz eliminacji najcenniejszych osobników z populacji (dopiero od 1995r. głuszc podlega ochronie gatunkowej); kłusownictwo; rozwój infrastruktury narciarskiej; zmiany składu chemicznego roślin na skutek skażenia środowiska; wrażliwość na choroby i pasożyty przenoszone przez bażanty. Drugą grupę zagrożeń stanowi wzrastająca presja drapieżników, często związana ze wzrostem ich liczebności. Wskazuje się między innymi gatunki rodzime: lisa, kunę leśną, tchórza, dziką, kruką, jak i obcego pochodzenia: jenota, norkę amerykańską oraz wałęsające się psy i koty.

Zagrożenia istniejące: B.02 Gospodarka leśna i plantacyjna oraz użytkowanie lasów i plantacji; B02.02 Wycinka lasu; F03.01 Polowanie; G01.03 Pojazdy zmotoryzowane; G01.06 Narciarstwo w tym poza trasami; G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak; K03.04 Drapieżnictwo.

Zagrożenia potencjalne: D.05 Usprawniony dostęp do obszaru; G02.02 Kompleksy narciarskie; L10 Inne naturalne katastrofy.

- **Oddziaływania:** nie przewiduje się negatywnych bezpośrednich oddziaływań ze strony realizacji zapisów projektowanego dokumentu na ten gatunek, ponieważ obszar zmiany planu miejscowego nie obejmuje stref ochrony ostoi oraz miejsc rozrodu i regularnego przebywania głuszca. Dodatkowo, projektowany plan miejscowy nie ingeruje w siedliska mające znaczenie dla tego gatunku. Jednocześnie, skala i charakter planowanej zmiany zagospodarowania terenu nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny pośrednio oddziaływać na ten gatunek.

– **A122 Derkacz (Crex crex)**

- **Występowanie na terenie Gminy Ujszoły:** w przeszłości pojedyncze osobniki zidentyfikowane zostały w obrębie powierzchni próbnej obejmującej bardzo mały fragment gminy (Leśnictwa Daniela i Rycerzowa) - w roku 2018 nie stwierdzono występowania derkacza na tym terenie.
- **Zagrożenia:** derkacz jest gatunkiem zagrożonym w skali świata. W Polsce na niektórych obszarach występuje jeszcze dość licznie, jednakże szybkie przekształcenia użytków zielonych w grunty orne w krótkim czasie mogą spowodować znaczne zmniejszenie się krajowych zasobów tego gatunku. Główne zagrożenia w Polsce to: utrata siedlisk lęgowych w

wyniku zmian reżimu hydrologicznego rzek, zmieniających częstość i długość zalewów w dolinach rzecznych; utrata siedlisk gniazdowych w wyniku zmniejszania się powierzchni ekstensywnie użytkowanych łąk i pastwisk w dolinach rzecznych na rzecz pól uprawnych; sukcesja następująca na skutek porzucenia przez użytkowników części przesuszonych, otwartych łąk; mechanizacja rolnictwa połączona z pewnymi formami wykonywania zabiegów agrotechnicznych (wprowadzenie szybko tnących kosiarek rotacyjnych, przyspieszenie terminów koszenia, metoda koszenia od peryferii do środka łąki); narastająca presja drapieżników czworonożnych (norki amerykańskiej, lisa, kota domowego) oraz skrzydlatych (kruka, wrony siwej).

Zagrożenia istniejące: A03 Koszenie; A06.04 Zaniechanie produkcji uprawnej; B01 Zalesianie terenów otwartych; E01.03 Zabudowa rozproszona.

Zagrożenia potencjalne: A06.02.01 Intensywne wieloletnie uprawy niedrzewne.

- **Oddziaływania:** nie przewiduje się bezpośrednich negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na ten gatunek, ponieważ obszar zmiany planu miejscowego nie obejmuje stwierdzonych stanowisk występowania derkacza. Biorąc dodatkowo pod uwagę skalę i charakter planowanej zmiany zagospodarowania terenu, nie należy się spodziewać znaczących oddziaływań na ten gatunek.

– **A215 Puchacz (*Bubo bubo*)**

- **Występowanie na terenie Gminy Ujszoły:** gatunek dotychczas niezidentyfikowany na tym terenie.
- **Zagrożenia:** do głównych zagrożeń tego gatunku należą: niski sukces rozrodu wynikający z dużej wrażliwości na niepokojenie i porzucania znacznej liczby lęgów (lokalnie do 50 %); utrata siedlisk w wyniku melioracji i zmian użytkowania gruntów, prowadzących do zaniku terenów otwartych, będących ważnym miejscem zdobywania pokarmu, jak i stanowiących środowisko życia dla preferowanych przez puchacza ofiar (np. karczownik, kaczki); lokalny zanik ssaków średniej wielkości (jeż, królik, karczownik, itp.), stanowiących preferowaną zdobycz; bezpośrednie prześladowanie ze strony człowieka, ciągle jeszcze postrzegającego puchacza jako konkurenta polującego na łowne gatunki zwierząt; nasiloną turystyką, szczególnie nieskanalizowany ruch wspinalczkowy.

Zagrożenia istniejące: A04.03 Zarzucenie pasterstwa, brak wypasu; B01 Zalesianie terenów otwartych; B.02 Gospodarka leśna i plantacyjna oraz użytkowanie lasów i plantacji; B02.02 Wycinka lasu; E01.03 Zabudowa rozproszona;

Zagrożenia potencjalne: D02.01.01 Napowietrzne linie energetyczne i telefoniczne; L10 Inne naturalne katastrofy.

- **Oddziaływania:** jak dotychczas nie potwierdzono występowania puchacza na terenie Gminy, natomiast bez względu na ten fakt nie przewiduje się bezpośrednich negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na ten gatunek, ponieważ zmiana planu miejscowego nie ingeruje w siedliska leśne, które są bardzo istotne dla puchacza. Jednocześnie, poszerzenie zabudowy na tereny otwarte (łąkowy) może skutkować pośrednimi oddziaływaniami na ten gatunek, poprzez zniszczenie części jego żerowisk. Biorąc jednak pod uwagę skalę i charakter planowanej zmiany zagospodarowania terenu oraz fakt, iż nowe tereny zabudowy w projekcie planu miejscowego ustalono w sąsiedztwie istniejącej zabudowy oraz jako teren poprzednio przeznaczony pod zabudowę (w po-

przednim planie miejscowym), jako ich uzupełnienie i kontynuację, można założyć, że pośrednie oddziaływania nie będą miały znaczącego wpływu na ten gatunek.

– **A217 Sóweczka (*Glaucidium passerinum*)**

- **Występowanie na terenie Gminy Ujszoły:** gatunek zidentyfikowany w obrębie płata badawczego obejmującego północną część Gminy Ujszoły (sołectwa Złatna i Ujszoły).
- **Zagrożenia:** obecna kondycja sóweczki w Polsce jest zadowalająca. Czynniki, które mogą stać się niebezpieczne dla stabilności gatunku w kraju, są: utrata siedlisk w wyniku nadmiernej eksploatacji starszych drzewostanów i ograniczania powierzchni starodrzewu; utrata siedlisk wynikająca z eliminacji z lasu martwego drewna i obumierających drzew; utrata siedlisk w wyniku upraszczania struktury drzewostanów – struktury gatunkowej, piętrowej i wiekowej.
Zagrożenia istniejące: B.02 Gospodarka leśna i plantacyjna oraz użytkowanie lasów i plantacji; B02.02 Wycinka lasu; B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew.
Zagrożenia potencjalne: L10 Inne naturalne katastrofy.
- **Oddziaływania:** nie przewiduje się negatywnych bezpośrednich oddziaływań ze strony realizacji zapisów projektowanego dokumentu na ten gatunek, ponieważ obszar zmiany planu miejscowego nie ingeruje w siedliska leśne mające znaczenie dla sóweczki. Dodatkowo, skala i charakter planowanej zmiany zagospodarowania terenu nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny pośrednio oddziaływać na ten gatunek.

– **A220 Puszczyk uralski (*Strix uralensis*)**

- **Występowanie na terenie Gminy Ujszoły:** gatunek zidentyfikowany w obrębie powierzchni próbnej obejmującej północną część Gminy Ujszoły (sołectwa Złatna i Ujszoły).
- **Zagrożenia:** aktualnie brak zidentyfikowanych zagrożeń dla tego gatunku w Polsce. Przyczyny zaniku populacji na Śląsku oraz regresu populacji na Mazurach nie są znane. Niektórzy autorzy sugerują, że pewnym zagrożeniem może być śmiertelność ptaków w wyniku kolizji z samochodami, rozbijania się o druty linii przesyłowych, nielegalny odstrzał oraz nielegalne pozyskiwanie przez kolekcjonerów.
Zagrożenia istniejące: B01 Zalesianie terenów otwartych; B.02 Gospodarka leśna i plantacyjna oraz użytkowanie lasów i plantacji; B02.02 Wycinka lasu; B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew.
Zagrożenia potencjalne: D02.01.01 Napowietrzne linie energetyczne i telefoniczne; L10 Inne naturalne katastrofy.
- **Oddziaływania:** nie przewiduje się negatywnych bezpośrednich oddziaływań ze strony realizacji zapisów projektowanego dokumentu na ten gatunek, ponieważ obszar zmiany planu miejscowego nie ingeruje w siedliska (lasy oraz polany przyleśne) mające znaczenie dla puszczyka uralskiego. Dodatkowo, skala i charakter planowanej zmiany zagospodarowania terenu nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny pośrednio oddziaływać na ten gatunek.

– **A223 Włochatka (*Aegolius funereus*)**

- **Występowanie na terenie Gminy Ujsoły:** gatunek zidentyfikowany w obrębie powierzchni próbnej obejmującej północną część Gminy Ujsoły (sołectwa Złatna i Ujsoły).
- **Zagrożenia:** gatunkowi zagraża w Polsce: utrata siedlisk w wyniku nadmiernej eksploatacji starszych drzewostanów i ograniczania powierzchni starodrzewu; utrata siedlisk wynikająca z eliminacji z lasu martwego drewna i obumierających drzew; utrata siedlisk w wyniku upraszczania struktury drzewostanów – struktury gatunkowej (szczególnie usuwanie świerka), piętrowej (szczególnie usuwanie przestojów bukowych w litych świerczynach lub w otoczeniu podrostu bukowego) i wiekowej (odmładzanie drzewostanów).

Zagrożenia istniejące: B.02 Gospodarka leśna i plantacyjna oraz użytkowanie lasów i plantacji; B02.02 Wycinka lasu; B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew.

Zagrożenia potencjalne: L10 Inne naturalne katastrofy.

- **Oddziaływania:** nie przewiduje się negatywnych bezpośrednich oddziaływań ze strony realizacji zapisów projektowanego dokumentu na ten gatunek, ponieważ obszar zmiany planu miejscowego nie ingeruje w siedliska leśne mające znaczenie dla włochatki. Dodatkowo, skala i charakter planowanej zmiany zagospodarowania terenu nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny pośrednio oddziaływać na ten gatunek.

– **A234 Dzięciol zielonosiwy (*Picus canus*)**

- **Występowanie na terenie Gminy Ujsoły:** gatunek nie objęty monitoringiem w ramach PMŚ, generalnie obserwowany w obrębie obszarów leśnych od 470 - 1000 m n.p.m.
- **Zagrożenia:** gatunkowi temu zagraża w Polsce: utrata siedlisk w wyniku nadmiernej eksploatacji starych drzewostanów, przede wszystkim liściastych i ograniczania powierzchni starodrzewu; utrata siedlisk wynikająca z eliminacji z lasu martwych i obumierających drzew; utrata siedlisk żerowania w wyniku intensyfikacji gospodarki rolnej na obszarach otwartych, sąsiadujących z lasem; utrata siedlisk żerowania i gniazdowania w wyniku eliminacji zadrzewień w dolinach rzecznych i przy zbiornikach wodnych, tworzonych przede wszystkim przez gatunki drzew o miękkim drewnie, na których dzięciol zielonosiwy żeruje i często wykuwa dziuple.

Zagrożenia istniejące: B.02 Gospodarka leśna i plantacyjna oraz użytkowanie lasów i plantacji; B02.02 Wycinka lasu, B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew.

Zagrożenia potencjalne: L10 Inne naturalne katastrofy.

- **Oddziaływania:** nie przewiduje się bezpośrednich negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na ten gatunek, ponieważ zmiana planu miejscowego nie ingeruje w siedliska istotne dla dzięciola zielonosiwego – lasy oraz polany przyleśne. Jednocześnie, skala i charakter planowanej zmiany zagospodarowania terenu nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny pośrednio oddziaływać na ten gatunek.

– **A239 Dzięcioł białogrzbiety (*Dendrocopos leucotos*)**

- **Występowanie na terenie Gminy Ujsoly:** gatunek zidentyfikowany na czterech powierzchniach próbnych obejmujących teren sołectw Sobkówka i Złatna – generalnie obserwowany na obszarach leśnych w zakresie wysokości 390 – 1200 m n.p.m.
- **Zagrożenia:** gatunkowi zagraża w Polsce utrata siedlisk w wyniku: braku w lasach odpowiedniej ilości miękkiego, butwiejącego drewna liściastego w postaci zarówno kikutów, jak i leżących na ziemi kłód; ograniczania powierzchni starodrzewu liściastego na rzecz drzewostanów iglastych; rozczłonkowania dogodnych dla gatunku drzewostanów; osuszania lasów podmokłych.

Zagrożenia istniejące: B.02 Gospodarka leśna i plantacyjna oraz użytkowanie lasów i plantacji; B02.02 Wycinka lasu, B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew.

Zagrożenia potencjalne: L10 Inne naturalne katastrofy.

- **Oddziaływania:** nie przewiduje się bezpośrednich negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na ten gatunek, ponieważ zmiana planu miejscowego nie ingeruje w siedliska leśne istotne dla dzięcioła białogrzbiatego. Jednocześnie, skala i charakter planowanej zmiany zagospodarowania terenu nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny pośrednio oddziaływać na ten gatunek.

– **A241 Dzięcioł trójpalczasty (*Picoides tridactylus*)**

- **Występowanie na terenie Gminy Ujsoly:** gatunek zidentyfikowany na czterech powierzchniach próbnych obejmujących teren sołectw Sobkówka i Złatna – generalnie obserwowany na obszarach leśnych w zakresie wysokości 720 – 1300 m n.p.m.
- **Zagrożenia:** gatunkowi zagraża w Polsce utrata siedlisk w wyniku braku drzewostanów o wystarczającej ilości martwych i zamierających świerków - dla stałego występowania gatunku w warunkach alpejskich i w Puszczy Białowieskiej jest to nie mniej niż ok. 20 drzew o pierśnicy > 21 cm/ha. Przy takim zagęszczeniu martwych i zamierających świerków jedna para ptaków potrzebuje obszaru około 200 ha (około 4000 martwych świerków).

Zagrożenia istniejące: B.02 Gospodarka leśna i plantacyjna oraz użytkowanie lasów i plantacji; B02.02 Wycinka lasu, B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew.

Zagrożenia potencjalne: L10 Inne naturalne katastrofy.

- **Oddziaływania:** nie przewiduje się bezpośrednich negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na ten gatunek, ponieważ zmiana planu miejscowego nie ingeruje w siedliska leśne istotne dla dzięcioła trójpalczastego. Jednocześnie, skala i charakter planowanej zmiany zagospodarowania terenu nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny pośrednio oddziaływać na ten gatunek.

– **A259 Siwerniak (*Anthus spinoletta*)**

- **Występowanie na terenie Gminy Ujsoly:** gatunek nie objęty monitoringiem w ramach PMS, który z dużym prawdopodobieństwem może występować na Hali Rycerzowej, Hali na Muńcole oraz Hali Rysianki.

- **Zagrożenia:** dużym zagrożeniem dla populacji siwerniaka, szczególnie w niższych pasmach, może być celowe zalesianie terenów otwartych i półotwartych oraz ich zarastanie na skutek zaniechania użytkowania (pasterstwa, koszenia) i sukcesji leśnej. Także podnoszenie się pięter roślinnych związane z ocieplaniem klimatu może w przyszłości redukować powierzchnię odpowiadających mu siedlisk. Potencjalnym zagrożeniem może być także gospodarka pasterska i intensywne koszenie górskich łąk w okresie lęgowym (maj – lipiec), powodujące straty w lęgach. Dewastacja polan leśnych, a także górskich hal, borówczysk i torfowisk przez intensyfikację ruchu turystycznego, a przede wszystkim zadeptywanie oraz rozjeżdżanie pojazdami terenowymi, może wpływać negatywnie na sukces lęgowy. Także inwestycje i zmiany zagospodarowania przestrzennego przyczyniające się do niszczenia bądź fragmentacji polan górskich, torfowisk i hal wysokogórskich stanowią zagrożenie dla tego gatunku.

Zagrożenia istniejące: A04.03 Zarzucenie pasterstwa, brak wypasu.

Zagrożenia potencjalne: brak.

- **Oddziaływania:** nie przewiduje się bezpośrednich negatywnych oddziaływań ze strony realizacji zapisów projektowanego dokumentu na ten gatunek, ponieważ zmiana planu miejscowego nie ingeruje w siedliska istotne dla siwerniaka – polany leśne, hale i murawy. Jednocześnie, skala i charakter planowanej zmiany zagospodarowania terenu nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny pośrednio oddziaływać na ten gatunek.

– **A261 Pliszka górska (*Motacilla cinerea*)**

- **Występowanie na terenie Gminy Ujszoły:** w roku 2018 gatunek ten nie był objęty monitoringiem w ramach PMS, natomiast w toku przeprowadzonego, w roku 2017, przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska Monitoringu Pospolitych Gatunków Ptaków Lęgowych, potwierdzono występowanie pliszki górskiej na terenie Gminy Ujszoły. Występowanie pliszki górskiej na tym terenie zostało potwierdzone również obserwacjami własnymi. Generalnie, potencjalnym miejscem występowania pliszek górskich na tym terenie mogą być potoki do wysokości 1000 m n.p.m.

- **Zagrożenia:** gatunek obecnie nie wydaje się być zagrożony, choć potencjalnie negatywny wpływ mogą mieć regulacje hydrotechniczne i chemiczne zanieczyszczenia cieków wodnych zasiedlonych przez ten gatunek.

Zagrożenia istniejące: B.07 Inne rodzaje praktyk leśnych; G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak; J02.03.02 Regulowanie koryt rzecznych.

Zagrożenia potencjalne: Brak.

- **Oddziaływania:** nie przewiduje się bezpośrednich negatywnych oddziaływań ze strony realizacji zapisów projektowanego dokumentu na ten gatunek, ponieważ obszar zmiany planu miejscowego nie ingeruje w siedliska istotne dla pliszki górskiej – wartko płynące potoki o kamienistych brzegach. Jednocześnie, skala i charakter planowanej zmiany zagospodarowania terenu nie powinny pośrednio wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny pośrednio oddziaływać na ten gatunek.

– **A264 Pluszcz (*Cinclus cinclus*)**

- **Występowanie na terenie Gminy Ujszoły:** gatunek nie objęty monitoringiem w ramach PMŚ, którego występowanie na tym terenie jest prawdopodobne w obrębie wszystkich potoków do wysokości 900 m n.p.m.

- **Zagrożenia:** gatunek obecnie nie wydaje się być zagrożony, choć potencjalnie negatywny wpływ mogą mieć chemiczne zanieczyszczenia górskich cieków wodnych oraz ich regulacje hydrotechniczne (prostowanie nurtu, betonowanie brzegów i dna koryta).

Zagrożenia istniejące: B.07 Inne rodzaje praktyk leśnych; G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak; J02.03.02 Regulowanie koryt rzecznych.

Zagrożenia potencjalne: Obszar zmiany planu częściowo stanowi teren przypotokowy, będący otuliną biologiczną potoku, w sąsiedztwie obszarów Natura 2000, w obszarze ponadregionalnego korytarza migracji ptaków „Lasy Beskidu Śląsko-Żywieckiego” oraz w granicach międzynarodowego korytarza spójności obszarów chronionych „Górna Soła”. Bezpośrednie sąsiedztwo zabudowy może ograniczyć przydatność tego odcinka rzeki jako miejsca zimowania pluszcza i utrudniać przemieszczanie się wzdłuż rzeki. Ograniczenia te mogą dotyczyć również innych gatunków ptaków. Należy rozważyć częściowe ograniczenie szerokości planowanej strefy zabudowy – do naturalnej sukcesji roślinności nadrzecznej.

- **Oddziaływania:** nie przewiduje się bezpośrednich negatywnych oddziaływań ze strony realizacji zapisów projektowanego dokumentu na ten gatunek, ponieważ obszar zmiany planu miejscowego nie ingeruje w siedliska istotne dla pluszcza – wartko płynące potoki o czystej wodzie. W celu ochrony korytarza ekologicznego i otuliny biologicznej wzdłuż potoku, linię rozgraniczającą teren MN ustalono w odległości nie mniejszej niż 15m od górnej krawędzi skarpy brzegowej potoku Woda Ujsolska (dopływ Soły). W pasie terenu o szerokości od 15m do 23 m od brzegu zachowano przeznaczenie pod zieleń „ZE” i wody powierzchniowe „W” - bez zabudowy – do naturalnej sukcesji roślinności nadrzecznej. Jednocześnie, skala i charakter planowanej zmiany zagospodarowania terenu nie powinny pośrednio wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny pośrednio oddziaływać na ten gatunek.

– **A282 Drozd obrożny (*Turdus torquatus*)**

- **Występowanie na terenie Gminy Ujszoły:** gatunek nie objęty monitoringiem w ramach PMŚ, którego występowanie zostało potwierdzone we wcześniejszych opracowaniach dotyczących gminy. Generalnie, potencjalnym miejscem występowania drozda obrożnego na tym terenie mogą być lasy regla górnego.

- **Zagrożenia:** przyczyny spadków liczebności na niektórych obszarach nie są jasne. Najczęściej za takie uważa się wzrastającą presję ze strony człowieka, konkurencję z kosem, paszkiem i niekiedy kwiczołem oraz ogólne ocieplanie klimatu. Zagrożeniem siedlisk drozda obrożnego może być ponadto: gospodarka leśna prowadzona niezgodnie z jej ekologicznym modelem (np. stosowanie zrębów zupełnych), rozbudowa struktury rekreacyjno-sportowej, protekcja sosny.

Zagrożenia istniejące: G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak.

Zagrożenia potencjalne: Brak.

- **Oddziaływania:** nie przewiduje się bezpośrednich negatywnych oddziaływań ze strony realizacji zapisów projektowanego dokumentu na ten gatunek, ponieważ obszar zmiany planu miejscowego nie ingeruje w siedliska leśne istotne dla drozda obrożnego. Jednocześnie, skala i charakter planowanej zmiany zagospodarowania terenu nie powinny pośrednio wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny pośrednio oddziaływać na ten gatunek.
- **A344 Orzechówka (*Nucifraga caryocatactes*)**
  - **Występowanie na terenie Gminy Ujszoły:** gatunek nie objęty monitoringiem w ramach PMŚ, którego występowanie na tym terenie jest prawdopodobne w obrębie lasów iglastych i mieszanych regla górnego oraz w ich bezpośrednim sąsiedztwie.
  - **Zagrożenia:** przy obecnym stanie wiedzy gatunek nie wydaje się być zagrożony.
Zagrożenia istniejące: G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak.
Zagrożenia potencjalne: G.01.04 Turystyka górską i wspinaczka.
  - **Oddziaływania:** nie przewiduje się bezpośrednich negatywnych oddziaływań ze strony realizacji zapisów projektowanego dokumentu na ten gatunek, ponieważ obszar zmiany planu miejscowego nie ingeruje w siedliska leśne istotne dla orzechówki. Jednocześnie, skala i charakter planowanej zmiany zagospodarowania terenu nie powinny pośrednio wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny pośrednio oddziaływać na ten gatunek.

Podsumowując ocenę oddziaływania ustaleń projektu zmiany planu miejscowego na obszary Natura 2000, należy stwierdzić, iż w wyniku wdrożenia zapisów przedmiotowego dokumentu, na skutek realizacji nowej zabudowy, nie wystąpią negatywne bezpośrednie ani pośrednie oddziaływania na siedliska, skutkiem czego nie pojawią się negatywne oddziaływania na gatunki roślin i zwierząt z tymi siedliskami powiązanymi.

Mogą jednak występować potencjalne zagrożenia związane z emisją zanieczyszczeń powietrza oraz obniżeniem jakości środowiska gruntowo-wodnego, których źródłem może być planowana do realizacji zabudowa i towarzysząca jej infrastruktura. Zagrożenia takie mogą pośrednio wpływać na stan siedlisk i innych przedmiotów ochrony.

Jednocześnie, na podstawie obecnego zagospodarowania Gminy Ujszoły i przedmiotowego obszaru w rejonie ul. Mostowej oraz skali i charakteru planowanej zmiany zagospodarowania przestrzennego, można założyć, iż prognozowane negatywne oddziaływania nie będą stanowić znaczącego zagrożenia dla poszczególnych przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000, a tym samym nie wpłyną negatywnie na integralność tych cennych pod względem przyrodniczym obszarów.

2. Oddziaływania na cele ochrony przyrody Żywieckiego Parku Krajobrazowego i jego otuliny

Wydaje się, że park krajobrazowy jest obecnie najlepszym modelem ochrony przyrody demonstrującym, jak zachować różnorodność przyrodniczą i kulturową, nie rezygnując jednocześnie z rozmaitego użytkowania - z zachowaniem zasad ekorozwoju.

Gmina Ujszoły położona jest w obrębie Żywieckiego Parku Krajobrazowego i jego otuliny, który utworzony został na mocy Uchwały Nr XII/79/86 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Bielsku – Białej z dnia 13 marca 1986 roku, w celu zachowania walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych obszaru parku i jego otuliny.

Obszar zmiany planu miejscowego w rejonie ul. Mostowej znajduje się poza obszarem parku krajobrazowego w odległości ok. 410 m od jego granicy. Obszar zmiany planu znajduje się w otulinie parku krajobrazowego.

Biorąc powyższe pod uwagę, oraz skalę i charakter planowanej zmiany zagospodarowania terenu oraz fakt, iż nowy teren zabudowy ustalono w sąsiedztwie istniejącej zabudowy oraz jako teren poprzednio przeznaczony pod zabudowę (w poprzednim planie miejscowym), jako ich uzupełnienie i kontynuację, można założyć, że ewentualne negatywne oddziaływania nie będą miały znaczącego wpływu na walory przyrodnicze parku.

Nie przewiduje się znaczących negatywnych oddziaływań ze strony realizacji zapisów projektowanego dokumentu na walory krajobrazowe, ponieważ planowana zabudowa nie zakłóci ładu przestrzennego charakteryzującego górską wieś Beskidu Żywieckiego – w ramach planowanej zmiany zagospodarowania przestrzennego nie przewiduje się realizacji nowej dominanty przestrzennej, obiektów sportowo-rekreacyjnych oraz szlaków komunikacyjnych, a nowa zabudowa będzie musiała być realizowana w zgodzie z ustalonymi w obszarze planu miejscowego zasadami kształtowania krajobrazu. Dodatkowo, po przyjęciu planu ochrony parku krajobrazowego, na terenie Gminy Ujszoły, będą obowiązywały nakazy, zakazy, dopuszczenia i ograniczenia w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu ustalone w przedmiotowym planie ochrony.

Podobnie jak w przypadku walorów krajobrazowych nie przewiduje się również znaczących oddziaływań ze strony zapisów projektowanego dokumentu na walory kulturowe, ponieważ określone w planie miejscowym zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazu kulturowego oraz dóbr kultury współczesnej, uwzględniają ochronę dziedzictwa kultury ludowej górali żywieckich.

3. Oddziaływania na cele ochrony rezerwatów przyrody

Na terenie Gminy Ujszoły zlokalizowane są 4 rezerваты przyrody, tj:

- rezerwat Oszast, którego celem ochrony jest zachowanie fragmentu lasu bukowo-jodłowo-świerkowego, będącego fragmentem pierwotnej puszczy karpackiej regla dolnego;
- rezerwat Dziobaki, którego celem ochrony jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych dobrze wykształconych powierzchni buczyny karpackiej i jaworzyny ziołoroślowej w reglu dolnym;
- rezerwat Muńcoł, którego celem ochrony jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych licznych stanowiska śnieżniczki przebiśnieg występującego w żyznej buczynie karpackiej;
- rezerwat Lipowska, którego celem ochrony jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych górnoreglowego boru świerkowego, oraz torfowiska z systemem oczek wodnych.

Obszar zmiany planu miejscowego nie obejmuje zlokalizowanych na terenie gminy rezerwatów przyrody, stąd nie przewiduje się bezpośrednich oddziaływań ze strony realizacji zapisów projektowanego dokumentu na ich cele ochrony. Dodatkowo, biorąc pod uwagę skalę i charakter planowanej zmiany zagospodarowania terenu, nie przewiduje się pośrednich oddziaływań na cele ochrony w/w rezerwatów przyrody.

4. Oddziaływania na bioróżnorodność oraz na lokalne ostoje przyrody istotne dla zachowania bioróżnorodności

Obszar projektowanej zmiany planu miejscowego nie ingeruje w tereny o największej bioróżnorodności. Na terenach najcenniejszych pod względem przyrodniczym (lasy, hale, polany, murawy, łąki górskie) nie przewiduje się bezpośrednich i pośrednich oddziaływań ze strony realizacji zapisów projektowanego dokumentu na siedliska oraz gatunki zwierząt, roślin i grzybów z tymi siedliskami związanymi.

W obszarze zmiany planu miejscowego nie zinwentaryzowano zbiorowisk roślinnych, wraz z występującymi na nich gatunkami roślin i zwierząt, które byłyby istotne dla zachowania bioróżnorodności tego terenu, a które mogą być narażone na negatywne oddziaływania ze strony realizacji zapisów projektowanego dokumentu.

Obszar zmiany planu stanowi teren przypotokowy, częściowo stanowiąc otulinę biologiczną potoku Ujsolę (Woda Ujsolska – dopływ Soły). Największy wpływ ustaleń projektowanego dokumentu na stan, funkcjonowanie i bogactwo różnorodności flory oraz fauny będzie wynikać z zajęcia terenu pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną (oddziaływania bezpośrednie), a ich skutki będą miały charakter długotrwały i nieodwracalny. Jednocześnie przedmiotowy teren pozbawiony był prawa zabudowy w krótkim okresie od 2020 r. do 2021 r. w związku ze zmianą stanu prawnego ochrony przeciwpowodziowej, a w poprzednim planie miejscowym przeznaczony był już pod zabudowę. Przedmiotowy teren został przygotowany pod zabudowę poprzez min. wykonanie uzbrojenia.

Realizacja nowej zabudowy, na terenie dawniej użytkowanym rolniczo a obecnie trwale ugorowanym, pełniącym drugorzędne funkcje przyrodnicze skutkować może:

- likwidacją części siedliska oraz występujących w ich obrębie gatunków, przekształceniem części siedlisk i zaburzeniem ich funkcjonowania oraz ich fragmentacją; wpływ na stan siedlisk poza obszarem inwestycji będzie między innymi skutkiem prowadzenia prac ziemnych,
- zniszczeniem części zadrzewień na obszarze zajęтым pod zabudowę;
- uszczupleniem obszaru zieleni;
- zmniejszeniem powierzchni biologicznie czynnej (zmniejszeniem naturalnej retencji terenowej).

Pomimo prognozowanych oddziaływań bezpośrednich i pośrednich na siedlisko oraz gatunki roślin i zwierząt z nimi związane, nie przewiduje się, aby wdrożenie zapisów projektowanego dokumentu miało znaczący negatywny wpływ na bioróżnorodność tego terenu, a tym samym, aby miało w jakikolwiek sposób doprowadzić do zachwiania równowagi przyrodniczej. W oparciu o analizę skali i charakteru planowanej zmiany zagospodarowania terenu oraz fakt, iż nowy teren zabudowy ustalono w sąsiedztwie

istniejącej zabudowy oraz jako teren poprzednio przeznaczony pod zabudowę (w poprzednim planie miejscowym), jako ich uzupełnienie i kontynuację.

5. Oddziaływania na rośliny, grzyby i zwierzęta, w tym na stanowiska gatunków chronionych

Na terenie, na którym planuje się poszerzenie obszaru zabudowy, przewiduje się bezpośrednie negatywne oddziaływanie na florę, faunę i grzyby, co przejawiać się będzie między innymi usuwaniem roślinności (wysokiej, średniej i niskiej) i humusu, czyli zmniejszaniem powierzchni terenu aktywnego biologicznie, czy też niszczeniem roślin, zwierząt i grzybów podczas prowadzenia robót budowlanych. Skutki przedmiotowego oddziaływania będą miały charakter długotrwały i nieodwracalny.

Dodatkowo, poszerzenie strefy zabudowy na terenie otwartym spowoduje miejscami utrudnienia, czy też wręcz uniemożliwi swobodne przemieszczanie się zwierząt, ponieważ realizacja zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wiąże się często z wprowadzeniem do przestrzeni nowych barier fizycznych. Wprowadzenie barier do przestrzeni ogranicza możliwość wykorzystania arealów osobniczych poprzez zahamowanie migracji i wędrówek związanych ze zdobywaniem pożywienia, poszukiwaniem partnerów i użytkowaniem schronień, a także migracji młodych osobników w poszukiwaniu miejsc do osiedlenia oraz migracji osobników dorosłych w przypadku zmian w środowisku, które wymuszają poszukiwanie nowych miejsc do życia.

Towarzyszące robotom budowlanym głębokie wykopy o stromych ścianach, niezabezpieczone studzienki i zbiorniki wodne systemów odwadniających, mogą stanowić pułapki antropogeniczne, w których będą ginąć zwierzęta niepotrafiące się z nich wydostać.

Negatywne oddziaływanie może dotyczyć również pojedynczych drzew rosnących na terenach rolnych objętych zmianą sposobu zagospodarowania – pojawi się zagrożenie ich wycinki.

Po zrealizowaniu zabudowy na terenach objętych zmianą przeznaczenia może dochodzić do nieumyślnego uśmiercania zwierząt, np. na skutek ich rozjeżdżania pod kołami samochodów lub wpadania w pułapki terenowe. Na terenach tych może również dochodzić do sytuacji, gdy zwierzęta będą podchodzić pod zabudowę mieszkaniową, w poszukiwaniu pożywienia, czy też schronienia, co nierzadko kończy się tragicznie dla zwierząt (uśmiercanie żmij i zaskrońców, uszkodzenie kończyn na siatkach ogrodzeń przez sarny, wpadanie jeży w pułapki terenowe).

Z drugiej strony, tereny najcenniejsze pod względem przyrodniczym, które przeważają w Gminie Ujszoły, a na których występują chronione oraz rzadkie i zagrożone gatunki roślin i grzybów, czy też stanowią miejsca stałego pobytu i migracji chronionych gatunków zwierząt, znajdują się w znacznej odległości od obszaru zmiany planu w rejonie ul. Mostowej, a więc nie wystąpią w ich obrębie bezpośrednie negatywne oddziaływania na gatunki roślin, grzybów i zwierząt po wdrożeniu zapisów projektowanego dokumentu.

6. Oddziaływania na funkcjonowanie połączeń pomiędzy obszarami Natura 2000 w obrębie Południowego Korytarza Ekologicznego

Południowy (Karpacki) Korytarz Ekologiczny przebiega przez Bieszczady, Beskid Niski i Sądecki, łącząc je z Beskidem Makowskim, pasmem Baraniej Góry a następnie Beskidem Żywieckim i Śląskim. Tak zwany Grzbiet Graniczny, wraz ze szczytami Trzy Kopce, Krawców Wierch, Oszust, Rycerzowa i Wielka Racza, stanowi główne pasmo Południowego Korytarza Ekologicznego. Ciągłość tej części Beskidu Żywieckiego stanowi o istocie połączeń migracyjnych międzynarodowego węzła ekologicznego ECONECT (Babia Góra i Pilsko) z węzłami krajowymi Beskid Śląski i Beskid Mały.

Obszar Gminy Ujszoły na większej swej powierzchni położony jest w obrębie Południowego Korytarza Ekologicznego, łączącego obszary należące do Europejskiej Sieci Natura 2000. Obszar przedmiotowego korytarza pokrywa się niemal w całości z obszarami naturalnymi wyznaczonymi na terenie gminy.

Obecny sposób zagospodarowania gminy (przewaga terenów wolnych od zabudowy) sprzyja właściwemu funkcjonowaniu przedmiotowego korytarza na jej terenie. Jednocześnie, realizacja zapisów projektu zmiany planu miejscowego nie zakłóci funkcjonowania połączeń pomiędzy obszarami Natura 2000 w obrębie tego korytarza, ponieważ obszary wolne od zabudowy, które na terenie gminy będą nadal przeważać, zapewnią swobodną migrację na tereny sąsiednie – zmiana planu miejscowego nie ingeruje w istniejące obszary leśne i główne hale wierzchowinowe oraz nie przewiduje realizacji barier ekologicznych w postaci ponadlokalnych szlaków komunikacyjnych, czy też większych instalacji OZE (wiatrowych), a sam zakres, skala i charakter zmiany zagospodarowania terenu przewidzianej w projektowanym dokumencie nie stanowi zagrożenia dla szlaków migracyjnych.

Obszar zmiany planu częściowo stanowi teren przypotokowy, będący otuliną biologiczną potoku, w sąsiedztwie obszarów Natura 2000, w obszarze ponadregionalnego korytarza migracji ptaków „Lasy Beskidu Śląsko-Żywieckiego” oraz w granicach międzynarodowego korytarza spójności obszarów chronionych „Górna Soła”. Bezpośrednie sąsiedztwo zabudowy może ograniczyć przydatność tego odcinka rzeki jako miejsca zimowania np. pluszcza i utrudniać przemieszczanie się wzdłuż rzeki. Ograniczenia te mogą dotyczyć również innych gatunków ptaków. W celu ochrony korytarza, linię rozgraniczającą teren MN ustalono w odległości nie mniejszej niż 15m od górnej krawędzi skarpy brzegowej potoku Woda Ujsolska (dopływ Soły). W pasie terenu o szerokości od 15m do 23 m od brzegu zachowano przeznaczenie pod zieleń „ZE” i wody powierzchniowe „W” - bez zabudowy – do naturalnej sukcesji roślinności nadrzecznej.

7. Oddziaływania na funkcjonowanie korytarzy ekologicznych

W myśl definicji wynikającej z ustawy o ochronie przyrody, korytarz ekologiczny (migracyjny) to obszar umożliwiający migrację roślin, zwierząt lub grzybów. W ekologii krajowego ujmuje się go najczęściej jako relatywnie wąski pas terenu, który różni się od otaczającego go tła i stanowi łączność pomiędzy podobnymi ekosystemami.

Do najważniejszych funkcji korytarzy ekologicznych zalicza się:

- zmniejszenie stopnia izolacji poszczególnych płatów siedlisk i ułatwianie przemieszczania się organizmów pomiędzy nimi;

- zwiększenie przepływu genów pomiędzy płatami siedlisk, zapobiegające utracie różnorodności genetycznej;
- obniżenie śmiertelności, szczególnie wśród osobników młodych, wypartych z płatów dogodnych siedlisk wskutek zachowań terytorialnych.

Dla województwa śląskiego została opracowana przez Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska, we współpracy z ekspertami specjalizującymi się w różnych grupach kręgowców, koncepcja regionalnej sieci korytarzy ekologicznych. Efektem tej współpracy jest sieć korytarzy uwzględniających specyfikę migracji poszczególnych grup gatunków, obejmująca:

- korytarze ichtiologiczne (dla ryb i minogów);
- korytarze herpetologiczne (dla płazów i gadów);
- korytarze ornitologiczne (dla ptaków);
- korytarze teriologiczne (dla dużych ssaków);
- korytarze chiropterologiczne (dla nietoperzy);
- korytarze spójności obszarów chronionych (dla zapewnienia wzajemnej łączności obszarów chronionych).

Poniżej dokonano oceny oddziaływania zapisów projektowanego dokumentu na funkcjonowanie korytarzy ekologicznych, przy uwzględnieniu informacji zawartych w opracowaniu „Korytarze ekologiczne w województwie śląskim – koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego województwa. Etap I” (Parusel J. B., Skowrońska K., Wower A. (red) 2007 CDPGŚ, Katowice) oraz informacji zawartych na stronie <http://przyroda.katowice.pl/pl/ochrona-przyrody/korytarze-ekologiczne>.

– Korytarze ichtiologiczne

Korytarze ekologiczne dla ichtiofauny zostały wyznaczone w województwie śląskim w oparciu o historyczne szlaki migracji ryb wędrownych dwuśrodowiskowych – diadromicznych oraz wędrownych ryb jednośrodowiskowych – potamodromicznych, przy założeniu, że wyznaczony korytarz w przyszłości powinien zapewnić możliwość przemieszczania się wszystkim rodzimym organizmom, zarówno tym aktualnie występującym, jak i tym przewidzianym do restytucji.

Przez teren Gminy Ujszoły nie przebiega żaden korytarz ichtiologiczny - najbliższym, od omawianego terenu, korytarzem ichtiologicznym jest rzeka Soła, biegnąca w odległości około 1,3 km od granicy gminy.

Ponieważ obszar zmiany planu miejscowego nie obejmuje korytarzy ichtiologicznych, nie przewiduje się bezpośrednich i pośrednich oddziaływań ze strony realizacji zapisów projektowanego dokumentu na funkcjonowanie tych korytarzy.

– Korytarze herpetologiczne

Przyjmuje się, iż potencjalne korytarze ekologiczne dla herpetofauny, w szczególności dla płazów, zlokalizowane są wszędzie tam, gdzie te zwierzęta występują, stąd biorąc pod uwagę obecne zagospodarowanie gminy, lokalizację siedlisk istotnych dla poszczególnych gatunków płazów i gadów oraz skalę i zakres planowanej zmiany zagospodarowania tego terenu można założyć, iż wdrożenie zapisów projektowanego dokumentu nie powinno zakłócić funkcjonowania korytarzy migracyjnych dla tych zwierząt. W odniesieniu do płazów i gadów

istotne jest, iż zmiana plan miejscowy nie przewiduje realizacji inwestycji drogowych, które zawsze stanowią bariery migracyjne i przyczyniają się do wzrostu śmiertelności zwierząt.

– Korytarze ornitologiczne

Obszar gminy położony jest w całości w obrębie korytarza ornitologicznego, który obejmuje szlak migracji ptaków (mniejsza część tego terenu - zabudowana) oraz przystanki pośrednie (przeważająca część tego terenu – głównie obszary leśne i niezabudowane).

Obszar zmiany planu częściowo stanowi teren przypotokowy, będący otuliną biologiczną potoku, w sąsiedztwie obszarów Natura 2000, w obszarze ponadregionalnego korytarza migracji ptaków „Lasy Beskidu Śląsko-Żywieckiego” oraz w granicach międzynarodowego korytarza spójności obszarów chronionych „Górna Soła”. Bezpośrednie sąsiedztwo zabudowy może ograniczyć przydatność tego odcinka rzeki jako miejsca zimowania np. pluszcza i utrudniać przemieszczanie się wzdłuż rzeki. Ograniczenia te mogą dotyczyć również innych gatunków ptaków. W celu ochrony korytarza, linię rozgraniczającą teren MN ustalono w odległości nie mniejszej niż 15m od górnej krawędzi skarpy brzegowej potoku Woda Ujsolska (dopływ Soły). W pasie terenu o szerokości od 15m do 23 m od brzegu zachowano przeznaczenie pod zielen „ZE” i wody powierzchniowe „W” - bez zabudowy – do naturalnej sukcesji roślinności nadrzecznej.

Nie przewiduje się bezpośrednich negatywnych oddziaływań ze strony realizacji zapisów projektowanego dokumentu na funkcjonowanie korytarza ornitologicznego, ponieważ obszar zmiany planu nie ingeruje w szlak migracji ptaków – plan miejscowy nie dopuszcza realizacji inwestycji kolidujących z przedmiotowym szlakiem, np. elektrowni wiatrowych. Dodatkowo, nie przewiduje się negatywnych oddziaływań ze strony zapisów projektowanego dokumentu na przystanki pośrednie, ponieważ stanowią one w przeważającej części tereny, których nie obejmuje obszar zmiany planu miejscowego, natomiast na terenach objętych zmianą zagospodarowania przewidziana jest zabudowa, której skala i charakter nie zakłóca funkcjonowania tego elementu korytarza ornitologicznego.

– Korytarze teriologiczne

W skład korytarzy ekologicznych wyznaczonych dla dużych ssaków wchodzi:

- siedliska występowania subpopulacji gatunków dużych ssaków leśnych oraz obszary, które potencjalnie mogą stanowić siedliska tych zwierząt (np. były zasiedlone przez te gatunki w przeszłości lub posiadają sprzyjające uwarunkowania przyrodnicze). Wytypowano "obszary węzłowe", czyli takie rozległe obszary leśne, które stwarzają dogodne warunki bytowania dla subpopulacji danej grupy gatunków. Głównym kryterium wyboru obszarów węzłowych była wielkość kompleksu leśnego, spełniająca wymagania przestrzenne wilka, rysia i jelenia;
- struktury liniowe ("korytarze migracyjne"), umożliwiające przemieszczanie się osobników należących do populacji tych zwierząt pomiędzy siedliskami ("obszarami węzłowymi").

Osobno wyznaczono sieć "obszarów węzłowych" i "korytarzy migracyjnych" dla dużych ssaków kopytnych i ssaków drapieżnych. Sieci te są jednak w znacznej mierze zbieżne ze sobą.

Prawie cała powierzchnia Gminy Ujszoły objęta jest obszarem węzłowym dla ssaków kopytnych i drapieżnych. Dodatkowo, na terenie gminy zlokalizowane są dwa fragmenty newralgiczne dla ssaków drapieżnych (w Glince i w Złatnej).

Biorąc pod uwagę obecne zagospodarowanie gminy, a w szczególności przewagę obszarów wolnych od zabudowy nad obszarami zabudowanymi oraz skalę i charakter planowanej zmiany zagospodarowania przestrzennego, nie przewiduje się negatywnych oddziaływań, ze strony realizacji zapisów projektowanego dokumentu, na funkcjonowanie obszarów węzłowych ssaków kopytnych i drapieżnych oraz funkcjonowanie fragmentów newralgicznych dla ssaków drapieżnych. Obszary wolne od zabudowy, które na terenie gminy będą nadal przeważać, zapewnią swobodną migrację na tereny sąsiednie – zmiana planu miejscowego nie ingeruje w istniejące obszary leśne oraz nie przewiduje realizacji barier migracyjnych w postaci szlaków komunikacyjnych.

– Korytarze chiropterologiczne

Liniowymi elementami krajobrazu wykorzystywanymi jako korytarze przez nietoperze, są najczęściej rzeki, zwłaszcza te o zadrzewionych brzegach, oraz drogi. Ten ostatni element niesie jednak ze sobą duże zagrożenie dla nietoperzy, które nierzadko giną w wyniku kolizji z pojazdami.

Na terenie Gminy Ujszoły jak dotychczas nie wyznaczono korytarzy chiropterologicznych o randze lokalnej, które zapewniają przemieszczanie się nietoperzy między kryjówkami dziennymi a żerowiskami oraz korytarzy o randze regionalnej, które łączą ze sobą znane, ważniejsze "stanowiska" nietoperzy (kolonie lęgowe, zimowiska, miejsca rojenia).

Jednocześnie, biorąc pod uwagę skalę i charakter planowanej zmiany zagospodarowania przestrzennego, nie przewiduje się negatywnych oddziaływań ze strony realizacji zapisów projektowanego dokumentu na funkcjonowanie korytarzy chiropterologicznych. Istotne jest, iż plan miejscowy chroni sąsiednie zadrzewienia przypotokowe w terenie wód „W”, które jak wcześniej wspomniano stanowią elementy krajobrazu najczęściej wykorzystywane przez nietoperze podczas migracji.

– Korytarze spójności obszarów chronionych

Korytarze spójności obszarów chronionych mają za zadanie zapewnić wzajemną łączność pomiędzy wielkoprzestrzennymi formami ochrony przyrody.

Przez teren Gminy Ujszoły przebiega korytarz spójności obszarów Natura 2000. Korytarz ten wyznaczony został na terenie obejmującym potoki Bystra i Ujszoła (Woda Ujsolska), wraz z ich najbliższym sąsiedztwem.

Obszar zmiany planu częściowo stanowi teren przypotokowy, będący otuliną biologiczną potoku, w sąsiedztwie obszarów Natura 2000, w obszarze ponadregionalnego korytarza migracji ptaków „Lasy Beskidu Śląsko-Żywieckiego” oraz w granicach międzynarodowego korytarza spójności obszarów chronionych „Górna Soła”. Bezpośrednie sąsiedztwo zabudowy może ograniczyć przydatność tego odcinka rzeki jako miejsca zimowania np. pluszcza i utrudniać przemieszczanie się wzdłuż rzeki. Ograniczenia te mogą dotyczyć również innych gatunków ptaków. W celu ochrony korytarza, linię rozgraniczającą teren MN ustalono w odległości nie mniejszej niż 15m od górnej krawędzi skarpy brzegowej potoku Woda Ujsolska (dopływ Soły). W pasie terenu o szerokości od 15m do 23 m od brzegu zachowano przeznaczenie pod zieleń „ZE” i wody powierzchniowe „W” - bez zabudowy – do naturalnej sukcesji roślinności nadrzecznej.

Nie przewiduje się, aby wdrożenie zapisów projektowanego dokumentu negatywnie wpłynęło na funkcjonowanie przedmiotowego korytarza, ponieważ obszar zmiany planu nie

ingeruje w tereny wód „W” i lasu „ZL”, na których został on wyznaczony, natomiast na pozostałych terenach objętych korytarzem, zakres i charakter zmiany zagospodarowania nie jest na tyle istotny, aby wpłynął na jego drożność.

8. Oddziaływania na funkcjonowanie lokalnych korytarzy ekologicznych

Do lokalnych korytarzy ekologicznych na omawianym terenie należy potok Ujszoła (Woda Ujsolska), który w sąsiedztwie zmiany planu miejscowego tworzą obszary przestrzeni chronionej, o niezmiennym zagospodarowaniu jako teren wód „W”, stąd realizacja zapisów projektowanego dokumentu nie wpłynie negatywnie na jego funkcjonowanie jako korytarza ekologicznego.

Jednocześnie, zbliżenie się z zabudową do dolin potoków, może spowodować negatywne oddziaływania, takie jak:

- nieumyślne lub umyślne niszczenie gatunków roślin i zwierząt cennych przyrodniczo;
- płoszenie i niepokojenie zwierząt;
- utrudnienia w migracji zwierząt;
- zanieczyszczenie terenów cennych przyrodniczo, np. w postaci dzikich składowisk odpadów.

W/w oddziaływania nie powinny mieć jednak znaczącego wpływu na drożność tych szlaków migracyjnych, biorąc pod uwagę obecne zagospodarowanie terenu, skalę i charakter planowanej zmiany zagospodarowania terenu. **Obszar zmiany planu częściowo stanowi teren przypotokowy, będący otuliną biologiczną potoku, w sąsiedztwie obszarów Natura 2000, w obszarze ponadregionalnego korytarza migracji ptaków „Lasy Beskidu Śląsko-Żywieckiego” oraz w granicach międzynarodowego korytarza spójności obszarów chronionych „Górna Soła”. Bezpośrednie sąsiedztwo zabudowy może ograniczyć przydatność tego odcinka rzeki jako miejsca zimowania np. pluszcza i utrudniać przemieszczanie się wzdłuż rzeki. Ograniczenia te mogą dotyczyć również innych gatunków ptaków. W celu ochrony korytarza, linię rozgraniczającą teren MN ustalono w odległości nie mniejszej niż 15m od górnej krawędzi skarpy brzegowej potoku Woda Ujsolska (dopływ Soły). W pasie terenu o szerokości od 15m do 23 m od brzegu zachowano przeznaczenie pod zielen „ZE” i wody powierzchniowe „W” - bez zabudowy – do naturalnej sukcesji roślinności nadrzecznej.**

Lokalny korytarz ekologiczny tworzy również sąsiedni las „ZL”, który występuje na południowy wschód od obszaru zmiany planu miejscowego. Biorąc pod uwagę ustalone zachowanie istniejącego lasu, nie przewiduje się znaczących negatywnych oddziaływań ze strony realizacji zapisów projektowanego dokumentu na ten element krajobrazu lokalnego.

Mając na uwadze powyższe nie przewiduje się, aby wdrożenie zapisów projektowanego dokumentu negatywnie wpłynęło na funkcjonowanie lokalnych korytarzy ekologicznych.

9. Oddziaływania na drzewa i grupy drzew chronionych oraz predysponowanych do objęcia ochroną

Na terenie sołectwa Złatna, ochroną pomnikową objęta jest grupa 5 drzew gatunku lipa drobnolistna. Biorąc pod uwagę odległą lokalizację drzew pomnikowych oraz charakter i

skalę planowanych zmian zagospodarowania terenu nie przewiduje się oddziaływań ze strony realizacji projektu zmiany planu miejscowego na ten pomnik.

Jednocześnie, z uwagi na brak wskazań w dokumentach planistycznych dla Gminy Ujszoły, nie rekomenduje się innych drzew predysponowanych do objęcia ochroną.

10. Oddziaływania na ludzi

Wdrożenie zapisów wynikających ze zmiany planu miejscowego będzie związane z określonymi oddziaływaniami na ludzi, przy czym oddziaływania te będą wyłącznie efektem poszerzenia obszaru zabudowy. Przewidywane oddziaływania na ludzi będą miały charakter krótkotrwały - emisje generowane przez pojazdy i maszyny na etapie budowy, oraz charakter długotrwały - emisje związane z eksploatacją powstałej zabudowy.

Na skutek poszerzenia obszarów zabudowy mogą wystąpić negatywne oddziaływania bezpośrednie, długoterminowe, do których należy:

- pogorszenie stanu sanitarnego wód powierzchniowych i podziemnych, zwłaszcza w obszarach dopuszczonego wykorzystania indywidualnych oczyszczalni i zbiorników bezodpływowych, przy niewłaściwie prowadzonej gospodarce ściekowej; zanieczyszczenie wód gruntowych ma istotne znaczenie na terenach niezводociągowanych (do których należy Gmina Ujszoły), gdzie jako źródło wody pitnej wykorzystywane są studnie kopane;
- zwiększenie emisji zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza pochodzących z procesów grzewczych w budynkach mieszkalnych,

Oprócz negatywnych skutków poszerzenia obszarów zabudowy, wystąpić mogą również pozytywne, do których zaliczamy:

- wzrost wartości gruntów;
- poprawa sytuacji finansowej właścicieli działek po ich sprzedaży;
- zwiększenie przestrzeni życiowej;

Powyższe oddziaływania nie będą jedynymi jakie będzie można zaobserwować po wdrożeniu zapisów projektowanego dokumentu. Istotne jest, iż zauważalne będą również inne pozytywne oddziaływania na ludzi, związane z pozostawieniem innych terenów najcenniejszych pod względem przyrodniczym jako obszarów przestrzeni chronionej, o niezmiennym zagospodarowaniu. Rozwiązanie to pozwala na podtrzymanie walorów krajobrazowych i przyrodniczych, a tym samym zapewnia mieszkańcom stały kontakt z przyrodą oraz pozytywnie wpływa na ich jakość życia i postrzeganie rzeczywistości.

11. Oddziaływania na wody powierzchniowe i podziemne, w tym na jednolite części tych wód

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady Europejskiej 2000/60/WE z dnia 23 października 2000r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. U. UE L 327 z dnia 22.12.2000r.), zwana Ramową Dyrektywą Wodną (RDW), jest wynikiem wieloletnich prac Wspólnoty Europejskiej, zmierzających do lepszej ochrony wód po-

przez wprowadzenie wspólnej europejskiej polityki wodnej, opartej na przejrzystych, efektywnych i spójnych ramach legislacyjnych.

Przedmiotowa dyrektywa zobowiązuje państwa członkowskie do racjonalnego wykorzystywania i ochrony zasobów wodnych, w myśl zasady zrównoważonego rozwoju.

Celem zapisanym w dyrektywie jest osiągnięcie dobrego stanu wszystkich wód do 2015 roku. Cel ten wynika z wprowadzenia do polityki zasady zrównoważonego rozwoju i dotyczy:

- zaspokojenia zapotrzebowania na wodę ludności, rolnictwa i przemysłu;
- promowania zrównoważonego korzystania z wód;
- ochrony wód i ekosystemów znajdujących się w dobrym stanie ekologicznym;
- poprawy jakości wód i stanu ekosystemów zdegradowanych działalnością człowieka;
- zmniejszenia zanieczyszczenia wód podziemnych;
- zmniejszenia skutków powodzi i suszy.

Zapisy Ramowej Dyrektywy Wodnej wprowadzają system planowania gospodarowania wodami w podziale na obszary dorzeczy. Dla potrzeb osiągnięcia dobrego stanu wód opracowywane są plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy oraz program wodno-środowiskowy kraju. Plan gospodarowania wodami są podsumowaniem każdego z 6 letnich cykli planistycznych wymaganych w RDW (2003-2009; 2009-2015; 2015-2021; 2021-2027). Plan gospodarowania wodami powinien stanowić podstawę podejmowania wszelkich decyzji mających wpływ na stan zasobów wodnych oraz zasady gospodarowania nimi w przyszłości.

Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, przyjęty został Uchwałą Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 lutego 2011r. (M.P. z 2011r., Nr 49, poz. 549), a następnie zaktualizowany Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016r.

Obszar Gminy Ujszoły położony jest w obrębie następujących jednolitych części wód:

1. Wody powierzchniowe:

- Europejski kod JCWP: PLRW200012213229;
- Nazwa JCWP: Woda Ujsolska;
- Scalona część wód: GW0101;
- Region wodny: Górnej Wisły;
- Zlewnia: Soła;
- Kod obszaru dorzecza: 2000;
- Typ JCWP: potok fliszowy;
- Status: naturalna część wód;
- Ocena stanu: zły;
- Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych: zagrożona.

Celem środowiskowym dla w/w jednolitej części wód powierzchniowych jest osiągnięcie co najmniej dobrego stanu chemicznego wód oraz co najmniej dobrego potencjału ekologicznego wód.

2. Wody podziemne:

- Europejski kod JCWP: PLGW2000158
- Nazwa JCWP: 158
- Region wodny: Górnej Wisły;
- Ocena stanu ilościowego jednolitych części wód podziemnych: dobry;

- Ocena stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych: dobry;
- Ocena ryzyka: niezagrożona.

Celem środowiskowym dla w/w jednolitej części wód podziemnych jest utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego i ilościowego.

Na terenach przeznaczonych pod zabudowę zagrożenia dla wód mogą pojawiać się na etapie realizacji zabudowy oraz na etapie jej eksploatacji.

W trakcie realizacji przedsięwzięć budowlanych negatywne oddziaływania na stan wód mogą być skutkiem nieodpowiedniej lokalizacji zaplecza budowy, niewłaściwego składowania materiałów budowlanych i odpadów, spływów deszczowych i roztopowych z terenu budowy, wypłukiwania zanieczyszczeń z materiałów wykorzystywanych przy budowie, zamulenia wywołanego erozją gruntu podczas prac ziemnych, uwolnienia substancji zanieczyszczających do wód powierzchniowych podczas prowadzenia prac (np. emisje z maszyn i urządzeń budowlanych, spływy w wyniku zaistniałej awarii), odprowadzania nieoczyszczonych ścieków bytowych i technologicznych z zaplecza budowy do wód i gruntu. Skutki te będą miały charakter krótkoterminowy i odwracalny.

Dodatkowo, w trakcie budowy nowych obiektów może dojść do naruszenia istniejących stosunków wodnych, w szczególności może mieć miejsce obniżenie poziomu wód gruntowych, czy też zaburzenie spływu powierzchniowego. Przyczyną zmiany stosunków wodnych może być również zasypywanie cieków wodnych, niekontrolowana ich zabudowa (w tym układanie rur o niewłaściwych średnicach), przerywanie sieci drenarskiej, zmiana ukształtowania terenu, zmiana kierunku odpływu wód. Większość z tych zmian będzie miała charakter długotrwały.

Na etapie użytkowania budynków główne zagrożenie dla wód mogą stanowić w przeważającej mierze nieoczyszczone ścieki wprowadzane nielegalnie do wód, zanieczyszczenia spływające z dachów, utwardzonych placów, parkingów itp. oraz odcieki z tzw. dzikich składowisk odpadów.

Ścieki komunalne mogą stanowić bezpośrednie zagrożenie dla wód, zarówno na terenach nieskanalizowanych (poprzez ich bezpośrednie wprowadzanie do wód, czy też poprzez nieszczelne zbiorniki do gromadzenia nieczystości ciekłych oraz wadliwie działające przydomowe oczyszczalnie ścieków), jak i skanalizowanych (podczas awarii systemu kanalizacyjnego).

Zanieczyszczenia spływające z utwardzonych terenów będą stanowić zagrożenie w przypadku niepoddania ich podczyszczeniu przed zrzutem do odbiornika bądź w przypadku awarii urządzeń podczyszczających.

Dzikie składowiska odpadów mogą stać się źródłem zanieczyszczeń wód w postaci odcieków, przy czym charakter tych zanieczyszczeń będzie uzależniony od rodzajów odpadów i biorąc pod uwagę, iż na takie składowiska trafiają również odpady zawierające substancje niebezpieczne to miejscami może dochodzić do skażenia wód takimi substancjami.

Jak widać, realizacja zapisów projektu zmiany planu miejscowego może być źródłem oddziaływań na wody, w tym oddziaływań negatywnych. Jednocześnie, mając na uwadze przepisy prawa obowiązujące w zakresie ochrony wód, charakter i znikomą skalę planowanej zmiany zagospodarowania terenu oraz uwarunkowania lokalne, a także dotychczasowe zaangażowanie władz Gminy Ujszoły w realizację inwestycji kanalizacyjnych, nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania ze strony realizacji zapisów projektowanego dokumentu, na jakość wód powierzchniowych oraz podziemnych, w tym na jednolite części

tych wód. Dodatkowo, wynikające z obowiązującego planu miejscowego nakazy i zakazy, powinny dostatecznie zabezpieczyć stan ekologiczny i chemiczny wód, dzięki czemu osiągnięcie (w przypadku wód powierzchniowych) i utrzymanie (w przypadku wód podziemnych) celów środowiskowych, wyznaczonych w planie gospodarowania wodami dla jednolitych części wód, nie powinno być zagrożone.

12. Oddziaływania na powietrze atmosferyczne

Poszerzenie obszaru zabudowy na terenie zmiany planu, wiązać się może z określonym wpływem na jakość powietrza.

Na etapie realizacji inwestycji oddziaływania na powietrze atmosferyczne będą miały miejsce w trakcie prowadzenia prac budowlanych. Zanieczyszczenia powietrza będą wówczas skutkiem emisji spalin z maszyn budowlanych oraz emisji pyłów w trakcie wykonywania prac ziemnych lub transportu i wyładunku materiałów budowlanych. Uciążliwości te będą miały zasięg miejscowy i lokalny – oddziaływania bezpośrednie, krótkotrwałe.

Pojawienie się nowej zabudowy, będzie niosło ze sobą ryzyko negatywnego bezpośredniego, długotrwałego oddziaływania na powietrze atmosferyczne, w ramach tzw. niskiej emisji. Skala tego oddziaływania będzie uzależniona od zastosowanych urządzeń i paliw, które będą wykorzystywane do ogrzewania budynków w okresie zimowym. Problem pogorszenia jakości powietrza pojawi się również w przypadku spalania, przez właścicieli budynków, odpadów komunalnych w piecach przydomowych.

Z drugiej strony, nowa zabudowa będzie musiała spełniać obowiązujące w chwili obecnej wymagania w zakresie izolacyjności cieplnej i zastosowanych urządzeń grzewczych, stąd wpływ na jakość powietrza z jej strony nie będzie znaczący.

Biorąc pod uwagę powyższe oraz znikomą skalę i zakres planowanej zmiany zagospodarowania terenu, nie przewiduje się, aby prognozowane oddziaływania ze strony realizacji zapisów projektowanego dokumentu na powietrze atmosferyczne miały znaczący wpływ na jego jakość. Dodatkowo, przy wprowadzonym, w skali całego województwa, zakazie stosowania w celach grzewczych paliw stałych złej jakości, wysokoemisyjnych (węgla brunatnego, mułu, miału węglowego, flotokonzentratów i wilgotnej biomasy), w powiązaniu z dofinansowaniem rozwiązań, związanych z wykorzystaniem bardziej ekologicznych źródeł energii (biomasa, olej opałowy i fotowoltaika) oraz dofinansowaniem termomodernizacji budynków, jakość powietrza na przedmiotowym terenie ulegnie poprawie. Pozytywny wpływ na jakość powietrza całej Gminy Ujszoły powinno mieć również wdrażanie zapisów Planu gospodarki niskoemisyjnej, w ramach którego realizowane będą przedsięwzięcia chroniące powietrze atmosferyczne.

W przyszłości znaczącą poprawę jakości powietrza na tym terenie będzie można uzyskać po wybudowaniu sieci gazowej i podłączeniu do niej budynków mieszkalnych, w których gaz będzie wykorzystywany na cele grzewcze – projekt zmiany planu miejscowego utrzymuje takie rozwiązanie.

13. Oddziaływania na powierzchnię ziemi i gleby

Realizacja nowej zabudowy wiąże się z prowadzeniem robót budowlanych, wprowadzeniem sprzętu budowlanego w teren oraz usuwaniem mas ziemnych i formowaniem

nasypów i wykopów. Uciążliwość ta jest jednak czasowa i ustanie wraz z zakończeniem prac budowlanych oraz po właściwie przeprowadzonym zagospodarowaniu i rekultywacji terenu.

W związku z realizacją inwestycji budowlanych nastąpi trwały ubytek powierzchni biologicznie czynnych (oddziaływania bezpośrednie, nieodwracalne), na skutek uszczelnienia powierzchni betonem, kostką brukową lub innym materiałem.

Nowa zabudowa wiąże się z wyłączeniem części gruntów z produkcji rolnej. Z uwagi na charakter i skalę planowanej zmiany przeznaczenia, nie spowoduje to fragmentacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej i nie wpłynie niekorzystnie na jakość i wydajność pozostałych w użytkowaniu gleb.

Na terenach zurbanizowanych może dochodzić do zanieczyszczenia gleb na skutek nielegalnego wprowadzania nieoczyszczonych ścieków do gruntu, awarii systemu kanalizacyjnego lub na skutek powstawania dzikich składowisk odpadów.

Jednocześnie, biorąc pod uwagę skalę i charakter planowanej zmiany zagospodarowania terenu nie przewiduje się, aby realizacja zapisów projektowanego dokumentu miała znacząco negatywnie oddziaływać na stan powierzchni ziemi, a tym samym na jakość gleby. Dodatkowo, przestrzeganie przez inwestorów obowiązujących przepisów, w tym zaleceń wynikających z dokumentacji wymaganej przy procedurach budowlanych, oraz rozbudowa przez gminę kanalizacji sanitarnej, powinny w znaczącym zakresie ograniczyć negatywne oddziaływania na powierzchnię gleby i ziemię.

14. Oddziaływania na krajobraz

Realizacja ustaleń projektu zmiany planu miejscowego niewątpliwie spowoduje trwałe i nieodwracalne przekształcenie krajobrazu – oddziaływanie bezpośrednie, długoterminowe i nieodwracalne. Będzie ono spowodowane przede wszystkim przeznaczeniem gruntu rolnego na cele nierolnicze oraz wprowadzeniem do krajobrazu nowych elementów antropogenicznych.

Na przedmiotowym terenie w rejonie ul. Mostowej, który stanowi fragment głównego pasma osadniczego w dolinie w sąsiedztwie zabudowy istniejącej, nie przewiduje się oddziaływań na krajobraz ze strony ustaleń projektowanego dokumentu. Dodatkowo, realizacja zabudowy na tym obszarze w określonej formie może wpłynąć na poprawę walorów krajobrazowych.

Jednocześnie, w celu zminimalizowania negatywnych oddziaływań na krajobraz, w obowiązującym planie miejscowym, ustalono warunki zagospodarowania terenów dotyczące ochrony krajobrazu oraz zasady jego kształtowania, które powinny dostatecznie zabezpieczyć walory krajobrazowe na tym terenie.

Dodatkowo, w celu ochrony ładu przestrzennego ustanowiono strefę ochrony krajobrazu kulturowego, w której ustalono warunki w zakresie kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu.

Mając na uwadze powyższe oraz skalę i zakres planowanej zmiany zagospodarowania przestrzennego można założyć, iż prognozowane oddziaływania ze strony realizacji zapisów projektowanego dokumentu nie będą miały znaczącego negatywnego wpływu na krajobraz lokalny.

15. Oddziaływania na klimat

W obszarze projektowanej zmiany planu miejscowego oraz na terenach z nim sąsiadujących, nie funkcjonują oraz nie są planowane przedsięwzięcia, które mogą przyczyniać się do pogłębiania zmian klimatu (duże instalacje przemysłowe, hodowla zwierząt na wielką skalę, składowiska odpadów, spalarnie odpadów, itp.). Dodatkowo, sąsiedni teren w przeważającej części jest zalesiony, a sam projekt zmiany planu nie przewiduje wylesień.

W ramach realizacji ustaleń wynikających z przedmiotowego dokumentu nie przewiduje się znaczącego wzrostu zużycia energii, w tym ciepłej, w obszarach nowej zabudowy - nowo budowane obiekty i zastosowane w nich urządzenia będą musiały spełniać obecnie obowiązujące restrykcyjne normy.

Nie przewiduje się zagrożeń dla klimatu ze strony zanieczyszczeń komunikacyjnych, których ilość nie wzrośnie z powodu braku rozbudowy lokalnego układu drogowego.

Określone w obowiązującym planie zasady zaopatrzenia w ciepło, powinny wpłynąć na zmniejszenie emisji szkodliwych substancji do środowiska przy jednoczesnym zmniejszeniu zużycia energii.

Zmniejszenie emisji szkodliwych substancji do środowiska oraz zmniejszenie zużycia energii uzyska się również dzięki realizacji na terenie gminy zadań wynikających z Planu gospodarki niskoemisyjnej.

Zakazy wynikające z tzw. uchwały antysmogowej, w powiązaniu z dofinansowaniem rozwiązań, związanych z wykorzystaniem bardziej ekologicznych źródeł energii (biomasa, olej opałowy, fotowoltaika, a w przyszłości gaz) oraz dofinansowaniem termomodernizacji budynków, dodatkowo wpłyną na zmniejszenie emisji szkodliwych substancji do powietrza oraz będą miały wpływ na zmniejszenie zużycia energii.

Mając na uwadze powyższe, nie przewiduje się znaczącego oddziaływania ze strony ustaleń projektu zmiany planu miejscowego na klimat.

16. Oddziaływania na zasoby naturalne

Północno-wschodnia część obszaru Gminy Ujszoły objęta jest zasięgiem Głównego Zbiornika Wód Podziemnych 445 Magura (Babia Góra). Występują tu również siarkowodorowe i siarczkowe wody w dolinie „śmierdzącego potoku” w Złatnej oraz złoża kamienia (piaskowca) „Glinka” w Glince. Inne zasoby naturalne jak dotąd nie zostały udokumentowane na terenie gminy.

Mając na uwadze postulowane w projekcie zmiany planu miejscowego przeznaczenie terenu oraz brak na tym obszarze zasobów naturalnych, nie przewiduje się znaczącego oddziaływania ze strony ustaleń projektowanego dokumentu na te zasoby.

17. Oddziaływania na zabytki i dobra materialne

Oddziaływania na zabytki i dobra materialne mogą mieć charakter bezpośredni (całkowite lub częściowe zniszczenie obiektu lub obszaru cennego kulturowo) oraz pośredni

(zmiana otoczenia obiektu lub obszaru cennego kulturowo, w wyniku realizacji funkcji odmiennych od obecnych bądź pogorszenie stanu obiektów zabytkowych, na skutek emisji zanieczyszczeń).

W obszarze projektu zmiany planu miejscowego brak jest obiektów wpisanych do rejestru zabytków, brak jest stanowisk archeologicznych, oraz brak jest obiektów figurujących w gminnej ewidencji zabytków. Nie przewiduje się bezpośrednich i pośrednich oddziaływań ze strony zapisów projektowanego dokumentu na zabytki.

Nie przewiduje się również bezpośrednich oddziaływań ze strony realizacji zapisów projektowanego dokumentu na dobra materialne.

18. Oddziaływania na tereny sąsiednie

Realizacja zapisów projektowanego dokumentu może skutkować oddziaływaniami na tereny położone w bezpośrednim sąsiedztwie obszaru zmiany planu miejscowego, zarówno te położone na terenie Gminy Ujsoły. Do negatywnych oddziaływań na tereny sąsiednie, zaliczamy:

- emisję zanieczyszczeń powietrza;
- emisję zanieczyszczeń wód;
- emisję hałasu;
- emisję uciążliwych zapachów;
- zmianę stanu wody na gruncie;
- utrudnienia w migracji zwierząt;
- presję na tereny cenne przyrodniczo.

Jednocześnie, biorąc pod uwagę skalę i charakter planowanej zmiany zagospodarowania terenu oraz lokalne uwarunkowania środowiskowe, oddziaływania te nie powinny być znaczące.

Oprócz negatywnych oddziaływań mogą się pojawić również pozytywne, do których zaliczamy:

- podniesienie jakości ładu przestrzennego, poprzez realizację odpowiedniej zabudowy;

19. Możliwość transgranicznego oddziaływania na środowisko

Gmina Ujsoły od południa i wschodu graniczy z Republiką Słowacji, przy czym obszar przygraniczny stanowią głównie tereny trudno dostępne - lasy i wzniesienia, bez zabudowy.

Biorąc pod uwagę obecne zagospodarowanie terenu po obydwu stronach granicy, ukształtowanie terenu oraz skalę i charakter planowanej zmiany zagospodarowania terenu przewidzianych w projektowanym dokumencie, nie przewiduje się możliwości bezpośrednich negatywnych oddziaływań ze strony ustaleń projektu zmiany planu miejscowego na tereny położone poza granicami kraju. Ustalenia projektowanego dokumentu mają charakter lokalny, obejmujący obszar zawierający się w przyjętych granicach opracowania oraz tereny bezpośrednio z nim sąsiadujące. Skutki realizacji zapisów przedmiotowego dokumentu nie będą dotyczyć bezpośrednio terenów państw sąsiednich, a potencjalne oddziaływania nie będą znaczące.

XIII. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dw rejonie ul. Mostowej w Ujszołach

Ustalenie nowego zagospodarowania terenu może wiązać się z ujemnym wpływem na środowisko, przy czym całkowite wykluczenie niekorzystnego oddziaływania jest praktycznie niemożliwe. Jednocześnie, stosując pewne rozwiązania (dobre praktyki), można w skuteczny sposób zapobiegać, a tam, gdzie nie jest to możliwe ograniczać, negatywne oddziaływania przyjętych rozwiązań na środowisko.

Poniżej przedstawiono tego typu rozwiązania, w rozbiciu na poszczególne elementy środowiska, które wymagają ochrony.

1. Ochrona ludzi

W celu zapewnienia ochrony ludzi, utrzymuje się następujące rozwiązania ustalone w obowiązującym planie miejscowym:

- zakaz lokalizacji na terenie całej gminy obiektów mogących powodować poważne zagrożenia dla życia lub zdrowia ludzi w przypadku wystąpienia awarii lub mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;
- dopuszczenie realizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, poza terenami zabudowy mieszkaniowej, na zasadach określonych w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach;
- zakaz odprowadzania nieoczyszczonych ścieków bezpośrednio do wód lub gruntów;
- budowę sieci gazowej;
- budowę systemu wodociągowego;
- rozbudowę istniejącego systemu kanalizacyjnego, przy założeniu;
- realizację zapisów wynikających z *Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Ujszoły*;
- zakaz spalania odpadów komunalnych w przydomowych piecach;
- ograniczenie użytkowania kotłów i pieców opalanych paliwem zasilanym, przy jednoczesnym promowaniu instalacji wykorzystujących jako paliwo olej opałowy i biomasę, a w przyszłości gaz;
- wykluczenie usług uciążliwych na obszarach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
- wyznaczenie pasa ochronnego wzdłuż cieku, w celu zapobiegania zalewaniu powodziowemu;
- prowadzenie wyłącznie w porze dziennej generujących hałas prac budowlanych w pobliżu zabudowy mieszkaniowej;
- stosowanie nowoczesnych i stosunkowo cichych maszyn budowlanych, spełniających aktualne normy w zakresie hałasu i emisji spalin;
- unikanie sytuacji, w których podczas robót budowlanych, pracuje jednocześnie kilka urządzeń o dużej wartości poziomu mocy akustycznej;

- prowadzenie aktywnej edukacji ekologicznej mieszkańców, w tym edukacji w zakresie zagrożeń wynikających ze spalania w piecach odpadów komunalnych;
- prowadzenie kontroli przestrzegania przez mieszkańców ustaleń tzw. uchwały antysmogowej.

2. Ochrona bioróżnorodności

W celu zapewnienia ochrony bioróżnorodności, utrzymuje się następujące rozwiązania ustalone w obowiązującym planie miejscowym:

- zakaz zalesiania terenów rolnych;
- realizacja działań ochronnych ustalonych w planach zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 obejmujących teren gminy;
- określenie stref ochronnych wzdłuż cieków, w sposób umożliwiający skuteczną ochronę otuliny biologicznej cieków;
- zachowanie ciągłości dolin potoków i utrzymanie naturalnego charakteru ich koryt;
- zachowanie łączności pomiędzy dolinami potoków;
- zachowanie ciągłości systemu terenów niezainwestowanych będących elementem połączeń migracyjnych Beskidu Żywieckiego z Beskidem Śląskim i Beskidem Małym;
- zachowanie zbiorowisk leśnych;
- objęcie ochroną zadrzewień nadpotokowych;
- zachowanie na terenach zabudowy jak największej powierzchni biologicznie czynnej;
- ograniczenie do niezbędnego minimum wycinki drzew przy realizacji robót budowlanych oraz zabezpieczenie pozostałych drzew przed uszkodzeniami mechanicznymi;
- lokalizowanie placu budowy, baz materiałowych oraz miejsc postoju sprzętu budowlanego, na terenach już uprzednio przekształconych, poza obszarami występowania gatunków chronionych roślin, zwierząt i grzybów;
- prowadzenie aktywnej edukacji ekologicznej mieszkańców, w tym edukacji w zakresie ochrony siedlisk i gatunków chronionych oraz w zakresie zagrożeń wynikających z wiosennego i jesiennego wypalania traw.
- ograniczenie terenów nowej zabudowy jedynie do bezpośredniego sąsiedztwa terenów zabudowanych.

3. Ochrona powietrza atmosferycznego

W celu zapewnienia ochrony powietrza atmosferycznego, utrzymuje się następujące rozwiązania ustalone w obowiązującym planie miejscowym:

- stworzenie gminnej zachęty finansowej skłaniającej mieszkańców do stosowania paliw przyjaznych środowisku (błękitnego węgla, oleju opałowego, biomasy a w przyszłości gazu);
- wspieranie inicjatyw związanych z odnawialnymi źródłami energii;
- wdrażanie rozwiązań usprawniających komunikację rowerową;
- wspieranie transportu publicznego;
- kontrolowanie przestrzegania zakazu spalania odpadów komunalnych w piecach domowych;

- kontrolowanie przestrzegania zapisów uchwały antysmogowej;
- objęcie ochroną zadrzewień śródpolnych, nadpotokowych oraz przydrożnych, przy jednoczesnym sukcesywnym ich powiększaniu;
- ochrona obszarów leśnych;
- zachowanie jak największej powierzchni biologicznie czynnej;
- prowadzenie aktywnej edukacji ekologicznej w zakresie zagrożeń wynikających z zanieczyszczenia powietrza oraz w zakresie energochłonności;
- stosowanie wysokiej jakości sprzętu i materiałów budowlanych;
- transportowanie materiałów pyłących samochodami, w których skrzynia ładunkowa wyposażona jest w oponę ograniczającą pylenie transportowanego materiału;
- wyłączanie silników pojazdów samochodowych oraz maszyn roboczych w trakcie przerw od pracy.

4. Ochrona wód

W celu zapewnienia ochrony wód, utrzymuje się następujące rozwiązania ustalone w obowiązującym planie miejscowym:

- zachowanie ciągłości dolin potoków i utrzymania naturalnego charakteru ich koryt;
- określenie stref ochronnych wzdłuż cieków, w sposób umożliwiający skuteczną ochronę otuliny biologicznej cieków;
- regulację i umacnianie koryt cieków wyłącznie na odcinkach, na których istnieje zagrożenie dla ludzi i mienia;
- ochrona obszarów leśnych na terenie gminy;
- zachowanie jak największej powierzchni biologicznie czynnej;
- wspieranie działań w kierunku retencjonowania wody na posesjach prywatnych;
- kontrolowanie przestrzegania zakazu odprowadzania nieoczyszczonych ścieków bezpośrednio do wód;
- kontrolowanie gospodarki ściekowej na terenach nieruchomości nieprzyłączonych do kanalizacji;
- zakaz tworzenia zorganizowanych lub dzikich wysypisk odpadów i ich składowania w miejscach na ten cel nie przeznaczonych; w przypadku powstania dzikich składowisk odpadów sprawna ich likwidacja;
- rozbudowę istniejącego systemu kanalizacyjnego;
- stosowanie wysokiej jakości sprzętu i materiałów budowlanych;
- lokalizowanie zaplecza budowy, miejsc składowania materiałów, magazynowania odpadów, parkingów maszyn z dala od cieków powierzchniowych, zbiorników wodnych.

5. Ochrona powierzchni ziemi i gleb

W celu zapewnienia ochrony powierzchni ziemi i gleb, utrzymuje się następujące rozwiązania ustalone w obowiązującym planie miejscowym:

- oszczędne korzystanie z terenu w trakcie przygotowania i realizacji inwestycji, w szczególności minimalizacja powierzchni gleby objętej zabudową oraz maksymalizacja powierzchni biologicznie czynnej;
- zakaz lokalizacji na terenie całej gminy obiektów mogących powodować poważne zagrożenia dla życia lub zdrowia ludzi w przypadku wystąpienia awarii lub mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;
- zakaz tworzenia zorganizowanych lub dzikich wysypisk odpadów i ich składowania w miejscach na ten cel nieprzeznaczonych; w przypadku powstania dzikich składowisk odpadów sprawna ich likwidacja;
- kontrolowanie przestrzegania zakazu odprowadzania nieoczyszczonych ścieków bezpośrednio do gruntów;
- kontrolowanie gospodarki ściekowej na terenach nieruchomości nieprzyłączonych do kanalizacji;
- rozbudowę istniejącego systemu kanalizacyjnego;
- ograniczanie tzw. niskiej emisji;
- ograniczanie do wymaganego minimum robót ziemnych związanych z realizacją zabudowy;
- stosowanie wysokiej jakości sprzętu i materiałów budowlanych;
- prowadzenie prac budowlanych w sposób zabezpieczający przed niekontrolowanym zanieczyszczeniem gruntu;
- wyposażenie zaplecza budowy w sorbenty, które w przypadku ewentualnych wycieków z maszyn budowlanych zminimalizują możliwość zanieczyszczenia gruntu.

6. Ochrona krajobrazu

W celu ochrony krajobrazu, utrzymuje się następujące rozwiązania ustalone w obowiązującym planie miejscowym:

- wymóg harmonijnego wkomponowania obiektu budowlanego w krajobraz przy określeniu wskaźników i wytycznych urbanistycznych uwzględniających lokalizację w Beskidzie Żywieckim na terenie otuliny Żywieckiego Parku Krajobrazowego;
- ustalenie zasad kształtowania krajobrazu uwzględniających ochronę walorów krajobrazowych;
- zakaz lokalizacji nowych dominant, wolno stojących nośników reklamowych, siłowni wiatrowych, itp.;
- zakaz lokalizacji na terenie całej gminy obiektów mogących powodować poważne zagrożenia dla życia lub zdrowia ludzi w przypadku wystąpienia awarii lub mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;
- zachowanie sąsiednich zbiorowisk leśnych;
- objęcie ochroną zadrzewień nadpotokowych, przy jednoczesnym sukcesywnym ich powiększaniu;
- zachowanie ciągłości doliny potoku i utrzymanie naturalnego charakteru jego koryta;

7. Ochrona przed powodzią

W celu zapewnienia ochrony przed powodzią, utrzymuje się następujące rozwiązania ustalone w obowiązującym planie miejscowym:

- wykonanie zabiegów regulacyjnych (udrażniających koryto) na odcinkach cieków stanowiących zagrożenie dla ludzi i mienia;
- zwiększenie średnic wszelkiego rodzaju przepustów pod drogami polnymi oraz wjazdami na posesje - dobór średnic powinien być przeprowadzony w oparciu o wykonane operaty wodnoprawne;
- konserwację i modernizację istniejącej sieci drenarskiej oraz rowów melioracyjnych;
- zachowanie na terenach zabudowy jak największej powierzchni biologicznie czynnej;
- ochrona obszarów leśnych na terenie gminy;
- zachowanie ciągłości dolin potoków i utrzymanie naturalnego charakteru ich koryt;
- sposoby zagospodarowania terenów na obszarach bezpośrednio zagrożonych powodzią – zieleń łąkowa lub łąki i pastwiska, z wykluczeniem gruntów ornych i zabudowy.

8. Ochrona zabytków

W celu zapewnienia ochrony obiektów zabytkowych, utrzymuje się zasady ochrony ustalone w obowiązującym planie miejscowym.

Przyjęte w niniejszym dokumencie rozwiązania, których celem jest zapobieganie, ograniczanie lub kompensacja przyrodnicza negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji zapisów projektu zmiany planu miejscowego, spełniają wymogi wynikające z obowiązujących przepisów prawa i są w pełni spójne z rozwiązaniami zaproponowanymi w powiązanych dokumentach, np. w „*Prognozie oddziaływania na środowisko dla miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszarów zabudowy i obszarów rolnych w Gminie Ujszoły*”, czy też w „*Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Ujszoły na lata 2017 – 2023*”.

Istotne jest, iż wiele z zaproponowanych rozwiązań, przy właściwym ich wdrażaniu nie tylko uchroni środowisko przed negatywnymi oddziaływaniami, ale może pozytywnie wpłynąć na poszczególne jego elementy.

Reasumując, wskazane sposoby zapobiegania i zmniejszania negatywnych oddziaływań na środowisko, wraz z aktywnie prowadzoną edukacją ekologiczną mieszkańców, powinny przyczynić się do utrzymania właściwej równowagi pomiędzy procesami inwestycyjnymi, i ochroną zasobów przyrodniczych, zgodnie z zasadami rozwoju zrównoważonego.

XIV. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ul. Mostowej wraz z uzasadnieniem ich wyboru

Jedynym rozwiązaniem alternatywnych w stosunku do ustaleń projektu zmiany planu miejscowego jest odstąpienie od przyjęcia projektowanego dokumentu (tzw. wariant zerowy). W przypadku zaniechania prac planistycznych nie wystąpią prognozowane oddziaływania na środowisko ze strony zapisów projektowanego dokumentu, wystąpić mogą natomiast oddziaływania wywołane przez uchylene lub stwierdzenie nieważności obecnego planu miejscowego na tym terenie w wyniku konfliktu sądowego pomiędzy Gminą a właścicielami, z uwagi na pozbawienie tych właścicieli prawa zabudowy wynikającego z poprzedniego planu miejscowego. W takim przypadku może dojść do konieczności prowadzenia bezplanowej gospodarki przestrzennej w trybie decyzji o warunkach zabudowy.

Uwzględnienie wymienionego rozwiązania alternatywnego, niewątpliwie pozwoliłoby na eliminację ewentualnych negatywnych oddziaływań na środowisko, które mogą się pojawić po realizacji zapisów projektowanego dokumentu. Zaproponowane rozwiązanie alternatywne jest sprzeczne z interesem publicznym Gminy, oraz z interesami właścicieli gruntów, którzy wnioskując o zmianę zagospodarowania przestrzennego poprzez przywrócenie prawa zabudowy, które posiadali.

XV. Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ul. Mostowej

Z przeprowadzonej w niniejszym opracowaniu analizy przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko, wynika, iż realizacja postanowień projektu zmiany planu miejscowego wiązać się będzie ze zmianą w strukturze przestrzennej obszaru, ale bez znaczącego wpływu na jakościowy i ilościowy stan poszczególnych elementów środowiska. W celu zapewnienia odpowiedniej jakości środowiska i prawidłowego jego funkcjonowania niezbędne będzie stosowanie rozwiązań zapobiegawczych oraz minimalizujących oddziaływania ze strony ustaleń projektowanego dokumentu na środowisko.

Na potrzeby analizy skutków realizacji postanowień projektu zmiany planu miejscowego, wskazane będzie prowadzenie monitoringu przez organ odpowiedzialny za wdrożenie zapisów projektowanego dokumentu (w tym na etapie powstawania kolejnych dokumentów planistycznych), w zakresie: zmiany w strukturze użytkowania gruntów, w szczególności zmiany powierzchni gruntów rolnych i obszarów zieleni oraz zmian jakości i kondycji poszczególnych elementów środowiska.

Do przeprowadzenia oceny zmian w strukturze użytkowania gruntów przydatne będą:

- mapy i zdjęcia satelitarne (Geoportal Otwartych Danych Przestrzennych);
- baza ewidencji gruntów;

Do przeprowadzenia oceny jakości i kondycji poszczególnych elementów środowiska przydatne będą:

- informacje o stanie środowiska udostępnione przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska;
- dane z państwowego monitoringu środowiska, realizowanego przez Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Katowicach;
- informacje i dane udostępnione przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Katowicach;
- informacje i dane udostępnione przez Nadleśnictwo Ujszoły;
- opracowania sporządzone na potrzeby administracji lokalnej, np. inwentaryzacja przyrodnicza, mapy gleb, mapy akustyczne, raporty o stanie środowiska, raporty o oddziaływaniu na środowisko, itp.;
- uwagi i wnioski od mieszkańców oraz organizacji społecznych;
- kontrole i obserwacje służb ochrony środowiska Urzędu Gminy Ujszoły.

Uchwalona zmiana planu miejscowego w rejonie ul. Mostowej, będzie poddawana przez Wójta Gminy Ujszoły przynajmniej raz w ciągu kadencji, ocenie pod względem aktualności, w tym zgodności z obowiązującymi przepisami oraz zakresem zachodzących zmian w zagospodarowaniu przestrzennym.

Proponuje się, aby monitoring skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu przeprowadzany był z częstotliwością wymaganą ustawowo (minimum 1 raz na kadencję), ponieważ dzięki niemu będzie możliwa bieżąca kontrola jakości środowiska, w tym szybka identyfikacja wszystkich potencjalnych zagrożeń, co umożliwi sprawne wdrażane stosownych rozwiązań zapobiegających ewentualnym negatywnym oddziaływaniom.

XVI. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Niniejsze opracowanie popularno-naukowe spełnia wymagania dla streszczenia w języku niespecjalistycznym, z uwagi na zwięzłość, przejrzystość struktury, użyte sformułowania i potoczny język.

Informacja o zespole autorskim:

autor opracowania: mgr inż. arch. Marcin Ulewicz – urbanista, pracownik administracji samorządowej.